

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసన పరిషత్ కార్యకలాపాలు
ANDHRA PRADESH
LEGISLATIVE COUNCIL DEBATES

అధికార నివేదిక
OFFICIAL REPORT

గురు వారం, మార్చి 18, 2010
పదకొండవ సమావేశము, సంపుటము III, నంబరు.2
వికృతి నామ సంవత్సర చైత్ర శు.3

THURSDAY, THE 18TH MARCH, 2010
ELEVENTH SESSION, VOLUME III, NO.2
27 PHALGUN, 1932 S.E.

* * * * *

శాసన పరిషత్తు సచివాలయము,
పబ్లిక్ గార్డెన్స్,
హైదరాబాద్ - 500 004.

LEGISLATURE SECRETARIAT,
PUBLIC GARDENS,
HYDERABAD - 500 004.

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసన పరిషత్తు
ప్రధాన అధికారులు

చైర్మన్	:	డా. ఎ. చక్రపాణి
డెప్యూటీ చైర్మన్	:	శ్రీ మహ్మద్ జానీ
ఉపాధ్యక్షుల పేర్ల వట్టిక	:	శ్రీ గిడుగు రుద్రరాజు శ్రీ ఎస్. జగదీశ్వర్ రెడ్డి శ్రీ ఐలాపురం వెంకయ్య శ్రీ చుక్కా రామయ్య
కార్యదర్శి	:	డా. ఎస్. రాజ సదారామ్
సంయుక్త కార్యదర్శులు	:	శ్రీ డి. శివరావు శ్రీ ఎం.వి.వి. సత్యానందం
ఉప కార్యదర్శులు	:	శ్రీ డి. సర్పింహులు శ్రీ పి. సత్యనారాయణ శ్రీ కె. సుభాష్ చంద్రబోస్ శ్రీమతి వి. గిరిజాసుందరి
సహాయ కార్యదర్శులు	:	శ్రీ ఎస్. జయరాం శ్రీ కె. సత్యనారాయణరావు శ్రీ మహ్మద్ జహీరుద్దీన్ శ్రీమతి ఎ. సత్య సాయి లక్ష్మి శ్రీ జి. వెంకట కృష్ణ శ్రీ పి. బాలకృష్ణమూచార్యులు శ్రీమతి వి. ప్రభ శ్రీమతి వై. వెంకట రమణమ్మ శ్రీ పి. రవీంద్రరెడ్డి శ్రీమతి బి. నరసమ్మ శ్రీమతి ఎ. బెనడిక్ట్ స్వామి శ్రీమతి టి. సుశీల శ్రీ ఎం.వి.యస్. బాపిరాజు
మార్షల్	:	శ్రీ ఆర్. సీతారామారావు
చీఫ్ రిపోర్టర్	:	శ్రీ సురారపు దుర్గాప్రసాద్

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసన పరిషత్తు కార్యకలాపములు
అధికార నివేదిక
గురు వారం, మార్చి 18, 2010

విషయ సూచిక

1. సభా కార్యక్రమం :
విషయం : వాయిదా తీర్మానాల అనుమతి గురించి.
2. సక్షత్రపు గుర్తుగల ప్రశ్నలు - వాగ్రూప సమాధానాలు :
3. సభా సమక్షంలో ఉంచిన పత్రాలు :
4. ప్రత్యేక ప్రస్తావన :
5. అర్జీల సమర్పణ :
6. లఘు చర్చ :
విషయం : ధరల పెరుగుదలపై చర్చ.

* * * * *

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభరిపత్తు
2010, మార్చి 18 వ తేది, గురు వారం
పదకొండవ సమావేశపు పదునాల్గవ రోజు

(సభ ఉదయం 10.00 గంటలకు ప్రారంభమైనది. గౌరవ చైర్మన్ అధ్యక్ష స్థానంలో ఉన్నారు.)

* * *

సభా కార్యక్రమం

వాయిదా తీర్మానాల అనుమతి గురించి

(సభ ప్రారంభం కాగానే శ్రీ పువ్వాడ నాగేశ్వరరావు, శ్రీ వై.వి.బి. రాజేంద్రప్రసాద్ తదితరులు తమ స్థానాలలో లేచి నిలబడి ముందుగా అడ్జర్మెంట్ మోషన్స్ పై చర్చించాలని కోరారు.)

MR. CHAIRMAN: Today, I have received two adjournment motion notices. The adjournment motion given notice of by Sri Puvvada Nageshwara Rao Garu and others regarding the agitation and Bandhs being organized by Cine Industry due to piracy in the cine industry has been disallowed.

The adjournment motion given notice of by Sri Dadi Veerabhadra Rao Garu and others regarding acute drinking water problem being faced by the people in villages and power cut has also been disallowed.

శ్రీ పువ్వాడ నాగేశ్వరరావు (అసెంబ్లీ) : అధ్యక్షా, వాయిదా తీర్మానంపై చర్చకు అనుమతించండి.

మిస్టర్ చైర్మన్ : పైరసీ గురించే కదా! That has been disallowed.

శ్రీ పువ్వాడ నాగేశ్వరరావు : అధ్యక్షా, ఆంధ్ర ప్రదేశ్ రాష్ట్రానికి సంబంధించి అతి పెద్ద పరిశ్రమ చలన చిత్ర పరిశ్రమ. మన ప్రభుత్వానికి ఈ పరిశ్రమ నుంచి వినోదపు వన్ను ద్వారా ఎక్కువ ఆదాయం వస్తున్నది. కొన్ని వేల మంది కార్మికులు ఇందులో పనిచేస్తున్నారు. ఈ రంగంలో అనేకమంది నటీనటులు మనుగడ సాగిస్తున్నారు. ఇది కొన్ని లక్షల మందికి సంబంధించిన వ్యవహారం. ప్రస్తుతం ఈ పైరసీ మీద చాలా ఆందోళనకరమైన పరిస్థితి వచ్చిందని మొన్న జరిగిన నంది అవార్డుల ప్రదానోత్సవంలో ఇందుకు సంబంధించిన చర్చ కూడా జరిగింది. ఈ అంశాన్ని చర్చించి, కొన్ని సూచనలు చేయడానికి మీరు అనుమతించవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

MR. CHAIRMAN: You come in a different form. I will allow you.

శ్రీ పువ్వాడ నాగేశ్వరరావు : అలాగేనండీ.

MR. CHAIRMAN: Mr. Rajendra Prasad! Your adjournment motion regarding power cut and drinking water has already been admitted for discussion under Rule 311. There is also a question pending on this issue. You can discuss the subject at that time.

శ్రీ వై.వి.బి. రాజేంద్ర ప్రసాద్ (కృష్ణా) : అధ్యక్షా, రాష్ట్రంలో త్రాగునీటి ఎద్దడి చాలా తీవ్రంగా ఉంది. ప్రజలు అనేక ఇబ్బందులు పడుతున్నారు. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కూడా దీనిపైన ఎటువంటి చర్యలు చేపట్టడం లేదు. విడుదల చేసిన నిధులను కూడా ఫ్రీజ్ చేశారని చెప్పి, అక్కడ ఖర్చు చేయనటువంటి పరిస్థితి జిల్లాలలో ఉంది. కనుక వెంటనే దానిపైన చర్య చేపట్టవలసిందిగా విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను.

మిస్టర్ చైర్మన్ : 311 క్రింద we will take-up this subject.

శ్రీ బి. మోహన్ రెడ్డి : (ఆదిలాబాద్, కరీంనగర్, నిజామాబాద్, మెదక్)(మైకు లేదు.) అధ్యక్షా, ఉద్యోగాలకు సంబంధించి...

MR. CHAIRMAN: Mr. Mohan Reddy, there is no adjournment motion from your side. I cannot allow you.

శ్రీ బి. మోహన్ రెడ్డి : (మైకు లేదు.) నేను చెప్పేది వినండి సార్...

మిస్టర్ చైర్మన్ : మీరు ఉపాధ్యాయ నియోజక వర్గం నుంచి వచ్చారు. ఎక్కువ చెప్పించుకోవడం బాగుండదు. There must be a paper before me. If there is a paper before me, I would have definitely allowed you.

శ్రీ బి. మోహన్ రెడ్డి : (మైకు లేదు.) నేను రిక్వెస్టు చేస్తున్నాను. వినండి సార్...

మిస్టర్ చైర్మన్ : నేను వినదలచుకోలేదు. ఏదన్నా పేపర్ ఉంటేనే క్వశ్చన్ అవర్లో వింటాను.

శ్రీ బి. మోహన్ రెడ్డి : (మైకు లేదు.) అధ్యక్షా, శాసన సభలో...

MR. CHAIRMAN: No mike to you. What is this?

శ్రీ బి. మోహన్ రెడ్డి : (మైకు లేదు) మైకు లేకుండానే చెప్తాను. అధ్యక్షా, శాసన సభలో 6వ జీ.ఓ.కు సంబంధించి ముఖ్యమంత్రిగారు అన్ని పక్షాల శాసన సభ్యులను పిలిపించి మాట్లాడారు. కానీ శాసన మండలిలోని సభ్యులను ఎందుకు పిలిపించి మాట్లాడలేదు ? టీచర్ కాన్స్టిట్యూయెన్సీ నుంచి రాలేదా మేము? ఈ విషయానికి సంబంధించి వాయిదా తీర్మానాన్ని కూడా ఇచ్చాము.

మిస్టర్ చైర్మన్ : ఎక్కడ ఇచ్చారు?

శ్రీ బి. మోహన్ రెడ్డి : (మైకు లేదు.) ఈ రోజు ఉదయమే ఇచ్చాము. కావాలంటే మీ అధికారులను అడగండి.

MR. CHAIRMAN: It is not there. It has not come.

శ్రీ బి. మోహన్ రెడ్డి : (మైకు లేదు.) అధ్యక్షా, ముఖ్యమంత్రిగారు ఉభయ సభల సభ్యులను పిలిచి మాట్లాడాలని రిక్వెస్ట్ చేస్తున్నాము. మా హక్కులను రక్షించవలసిందిగా కోరుతున్నాము.

(అంతరాయం)

శ్రీ పువ్వాడ నాగేశ్వరరావు : (మైకు లేదు) అధ్యక్షా, మా ఫీలింగ్స్ ని నోట్ చేసుకొని, భవిష్యత్తులో ఇలాంటి పొరపాటు జరగకుండా చూడవలసిందిగా కోరుతున్నాము.

(గౌరవ సభ్యులు శ్రీ పోచిరెడ్డి సుబ్బారెడ్డి, శ్రీ పాటూరి సుధాకర్ రెడ్డి మొదలైన వారి సుంచి అంతరాయం)

శ్రీ ఎన్. రఘువీరారెడ్డి : గౌరవ సభ్యులనుద్దేశించి నేనేమంటున్నానంటే...

శ్రీ బి. మోహన్ రెడ్డి : (మైకు లేదు) (శాసన మండలి సంయుక్త కార్యదర్శిని ఉద్దేశించి మాట్లాడుతూ) పేపర్ ఇవ్వలేదని ఆ పెద్ద మనిషి తలకాయ అడ్డంగా ఊపుతున్నారు... ఒక పేపర్ ఇవ్వండి సార్. నేను ఇప్పుడే రాజీనామా చేసి వెళ్ళిపోతాను - (అంటూ వెల్ వద్దకు వచ్చారు.) నేను, సుబ్బారెడ్డి, సుధాకర్ రెడ్డి ముగ్గురము సంతకాలు పెట్టి పేపర్ ఇచ్చాము. ఇవ్వలేదని చెపుతున్నారు. మీరు కళ్ళ అద్దాలు పెట్టుకుని సరిగ్గా చూడండి... పేపర్ ఇచ్చినా, ఇవ్వలేదని చెప్పి అబద్ధాలు చెపుతున్నారు. ఇక్కడ ఆంధ్రా, తెలంగాణా ఉద్యమం నడుస్తోంది, అగ్ని అంటుకుంటోంది. ఇందుకు సంబంధించి మేమంతా సంతకాలు పెట్టి ఇచ్చాము. ఉద్యోగస్థులందరూ ఎంత బాధపడుతున్నారో...

(అంతరాయం)

MR. CHAIRMAN: Our Officer told me that it has not come. I will find out the facts.

శ్రీ ఎన్. రఘువీరారెడ్డి : గౌరవ సభ్యులు మాట్లాడిన తరువాత మీరన్నారు, ఏ ప్రొసీజర్ క్రిందా వాయిదా తీర్మానం లేదు అన్నారు. పెద్దలు నాగేశ్వరరావు గారు ఒక సూచన చేశారు. నాకు తెలిసినంతవరకూ వాయిదా తీర్మానం అనేది సభ ప్రారంభం కంటే ఒక గంట ముందుగా ఇవ్వవలసి ఉంటుంది. అధికారులు వెరిఫై చేస్తారు. అలాంటిదేమన్నా ఉంటే, ఛాంబర్ లోకి వెళ్ళి కూర్చుని మాట్లాడవచ్చు...

మిస్టర్ చైర్మన్ : ఇక్కడ పాయింట్ అది కాదు. ఏ రూల్ క్రింద అడ్మిట్ చేశారు, మమ్మల్ని ఎందుకు సెలవేదని వాళ్ళు అడుగుతున్నారు.

శ్రీ బి. మోహన్ రెడ్డి : (మైకు లేదు.) కాల్ అటెన్షన్ కు కూడా ఇచ్చాము...

మిస్టర్ చైర్మన్ : నేను మాట్లాడుతున్నాను కదా! కాల్ అటెన్షన్ క్రింద అడ్మిట్ చేస్తే వస్తుంది. దాని గురించి రెయిజ్ చేయవలసినవసరం లేదు.

శ్రీ బి. మోహన్ రెడ్డి : (మైకు లేదు.) అధ్యక్షా, మీరు పర్మిషన్ ఇచ్చినప్పుడే మాట్లాడతాము. మా ఆవేదన ఏమిటంటే, శాసన సభలో ముఖ్యమంత్రిగారు మాట్లాడారు, ఇది పెద్దల సభ ఇక్కడి సభ్యులను పిలిచి ఎందుకు మాట్లాడలేదు? మేము కూడా సలహాలు ఇచ్చేవాళ్ళము.

మిస్టర్ చైర్మన్ : దాని గురించి నేను మాట్లాడతాను.

శ్రీ బి. మోహన్ రెడ్డి : (మైకు లేదు.) అధ్యక్షా, మంచి సలహాలు ఇచ్చే వాళ్ళము కదా.

ఉ. 10 .10

మాకూ ఈ రంగంలో అనుభవం ఉంది.

శ్రీ ఎన్. రఘువీరా రెడ్డి : అధ్యక్షా, దయచేసి గౌరవసభ్యులు గమనించాల్సింది ఏమిటంటే నిన్నటిరోజు అసెంబ్లీలో వచ్చినపుడు క్యాటగరికల్గా అసెంబ్లీలో ఉన్న ఫ్లోర్ లీడర్స్ ను పిలిచి అందరి అభిప్రాయాలు కనుక్కుని సోదామనే ఉద్దేశ్యంతో అడిగి వుండవచ్చు . దానికి అసెంబ్లీ సభ్యులను పిలవాలి, కౌన్సిల్ సభ్యులను పిలవవద్దు అనే ఉద్దేశ్యం లేదు. రిజల్యూషన్ చేయాల్సిన అవసరం ఉందని వచ్చిన మాటతో అందరితో మాట్లాడి ఏకాభిప్రాయంతో సోదామని వచ్చింది తప్ప ఇంకొకవిధంగా కాదు .

శ్రీ బి. మోహన్ రెడ్డి : శాసనమండలి సభ్యులను ఎప్పుడూ పిలవలేదు. అసెంబ్లీలోని అందరూ గ్రూప్ లీడర్స్ తో మాట్లాడారు తప్ప మాతో ఎవరూ మాట్లాడలేదు.

మిస్టర్ చైర్మన్ : అక్కడ తీర్మానం చేయాల్సి వచ్చినందున మాట్లాడారు .

డా. కె నాగేశ్వర్ (మహబూబ్ నగర్, రంగారెడ్డి, హైదరాబాద్) : అధ్యక్షా, హైదరాబాద్ ఉద్యోగ ప్రతినిధులను మమ్ములను పిలవాలి కదా సార్.

మిస్టర్ చైర్మన్ : హౌస్ కు సంబంధించిన బిజినెస్ కాబట్టి వాళ్ళను పిలిచారు. దిస్ పాయింట్

శ్రీ పువ్వాడ నాగేశ్వర రావు : అధ్యక్షా, ఇది చాలా సున్నితమైన అంశం. మమ్ములను పిలవమని అడగడంలేదు. ఇటువంటి అంశాలకు సంబంధించి దయచేసి రెండు హౌస్ లలోని ప్రతినిధుల అభిప్రాయాలు కన్సిడర్ చేయాలని కోరుతున్నాను .

మిస్టర్ చైర్మన్ : వియ్ విల్.....

సక్షత్రపు గుర్తుగల ప్రశ్నలు - వాగ్రూప సమాధానములు

వినియోగదారుల ఫోరాల పనితీరు

ప్రశ్న నెం. 122 (4011)

డా. కె. నాగేశ్వర్, శ్రీ ఎం.వి.ఎస్. శర్మ(శ్రీకాకుళం, విజయనగరం, విశాఖపట్నం), డా. కె. రాజ్యలక్ష్మి (నామినేటెడ్);

గౌరవనీయులైన ఆహార, పౌర సరఫరాలు, లీగల్ మెట్రాలజి, వినియోగదారుల వ్యవహారాల శాఖ మంత్రిగారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా ;

- అ) రాష్ట్రంలో వినియోగదారుల ఫోరాల పనితీరు అసంతృప్తికరంగా వున్న విషయం వాస్తవమేనా ;
ఆ) వ్యవహారాల పరిస్థితిని మెరుగుపరచడానికి తీసుకుంటున్న చర్యలేమిటి ?

ఆహార, పౌర సరఫరాలు, లీగల్ మెట్రాలజి, వినియోగదారుల వ్యవహారాల శాఖ మంత్రి (జూపల్లి కృష్ణారావు):

- అ) లేదండీ. ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రంలో వినియోగదారుల ఫోరాలు చాలా సంతృప్తికరంగా పనిచేస్తున్నాయి. రాష్ట్ర కమీషను, 29 జిల్లా ఫోరాలు మొత్తం మీద 98 శాతం కేసులను పరిష్కరించాయి. 31.1.2010 తేదీ నాటికి దాఖలైన, పరిష్కారమైన, పెండింగులో వున్న కేసులను తెలిపే వివరణను సభా సమక్షంలో ఉంచడమైనది.
ఆ) ఈ ప్రశ్న ఉత్పన్నం కాదు.

శాసన పరిషత్తు ప్రకృతి సం. 4011 లోని (ఎ) ఖాందానికి సంబంధించి వివరణ
 ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర వినియోగదారుల వివాదాల పరిష్కార కమిషను, హైదరాబాదు ప్రారంభం నుండి దాఖలైన,
 పరిష్కారమైన కేసులను తెలిపే పట్టిక 31-01-2010 తేదీ నాటికి ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర కమిషను పరిష్కరించిన కేసుల శాతం

వివరాలు	ప్రారంభం నుండి దాఖలైన కేసులు	ప్రారంభం నుండి పరిష్కారమైన కేసులు	పెండింగులో వున్న కేసులు	పరిష్కారమైన కేసులు శాతంలో
వినియోగదారుల వివాదాలు	2648	2510	138	95%
ముదటి ఆప్షన్లు	22298	19304	2994	87%
రివిజను పీటీసీలు	2818	2803	15	99%
వెరళి మొత్తం	27764	24617	3147	89%

ప్రారంభం నుండి దాఖలైన, పరిష్కారమైన కేసులను తెలిపే పట్టిక

31-01-2010

నాటికి ఆంధ్రప్రదేశ్ లో జిల్లా వినియోగదారుల చోరాలు పరిష్కరించిన కేసుల శాతం

వరుస సంఖ్య	జిల్లా చోరం పేరు	ప్రారంభం నుండి దాఖలైన కేసులు	ప్రారంభం నుండి పరిష్కారమైన కేసులు	పెండింగులో వున్న కేసులు	పరిష్కారమైన కేసులు శాతంలో
1	అదిలాబాదు	4693	4618	75	98
2	అనంతపూర్	4620	4397	223	95
3	చిత్తూరు	4363	4313	50	99
4	చిత్తూరు - II, తిరుపతి	618	585	33	95
5	తూర్పు గోదావరి - I, కాకినాడ	8743	8638	105	99
6	తూర్పు గోదావరి - II, రాజమండ్రి	963	879	84	91
7	గుంటూరు	9775	9415	360	96
8	హైదరాబాదు - I	16447	16248	199	99
9	హైదరాబాదు - II	8032	7742	290	96
10	హైదరాబాదు - III	2141	1976	165	92
11	కడప	6623	6571	52	99
12	కరీంనగర్	9319	9033	286	97
13	ఖమ్మం	8722	8548	174	98
14	కృష్ణా - I, మనెలపట్నం	5278	5236	42	99
15	కృష్ణా - II, విజయవాడ	3638	3487	151	96
16	కర్నూలు	6530	6394	136	98
17	మహబూబ్ నగర్	4570	4457	113	98
18	మెదక్, సంగారెడ్డి	2700	2655	45	98
19	నల్గొండ	2732	2712	20	99
20	నెల్లూరు	13491	13311	180	99
21	నిజామాబాదు	6034	5922	112	98
22	ప్రకాశం, ఒంగోలు	7521	7369	152	98
23	రంగారెడ్డి	4381	4134	247	94
24	శ్రీకాకుళం	4784	4613	171	96
25	విశాఖపట్టణం - I	15938	15634	304	98
26	విశాఖపట్టణం - II	2114	1913	201	90
27	విజయనగరం	2994	2917	77	97
28	వరంగల్	5668	5564	104	98
29	పశ్చిమ గోదావరి, ఏలూరు	4411	4179	232	95
	వెరళి మొత్తం	177843	173460	4383	98

డా. కె. నాగేశ్వర్ : సార్, హైదరాబాద్ కన్జ్యూమర్ ఫోరంలో నెలకు ఎన్ని కేసులు వస్తున్నాయి? అందులో నెలకు 25, 30 కేసులకు మించి పరిష్కారం కావడంలేదు. ఇప్పటికి 200 కేసులు పైగా పెండింగ్ వున్నాయి. కొన్ని కేసులు సంవత్సరం వరకు నడుస్తున్నాయి. దీనివలన కన్జ్యూమర్స్ సంతృప్తికరంగా ఉన్నారా? సగటున ఒక్కొక్క కేసు పరిష్కారానికి ఎంత టైం పడుతున్నది ? హైదరాబాద్లో ప్రస్తుతం ఎన్ని కేసులు పెండింగ్ ఉన్నాయి? జడ్జిమెంట్ ఇచ్చిన తరువాత కూడా ఎన్ఫోర్స్మెంట్ లేని కారణంగా జడ్జిమెంట్ అమలుకాని కేసులు ఎన్ని ఉన్నాయి? ఇదికాక ఫీజు రూ. 100లు తీసుకుంటున్నారు, వాళ్లు సుమారు రెండు మూడు వందల రూపాయలు కడుతున్నారు. ఇది ఎట్లా న్యాయం అవుతుంది ? చెప్పాలి .

శ్రీ జూపల్లి కృష్ణారావు : అధ్యక్షా, 100 కేసులు వస్తే 25 కూడా పరిష్కారం కావడంలేదని గౌరవ సభ్యులు అన్నారు. వారు ప్రత్యేకంగా హైదరాబాద్ గురించి ప్రస్తావించారు . హైదరాబాద్- I కన్జ్యూమర్ ఫోరంకు సంబంధించి అది ప్రారంభం కాబడినప్పటి నుండి ఇప్పటివరకు మొత్తం దాఖలైన కేసులు 16447, పరిష్కారం అయినవి 16248, పెండింగ్ 199 మాత్రమే . అంటే 99 శాతం కేసులు పరిష్కారం చేయడం జరిగింది. హైదరాబాద్ -II కు సంబంధించి 8032 కేసులు పైలయితే, 7742 డిస్పోజిట్ కావడం జరిగింది . పెండింగ్ కేసులం 290, ఇది 96 శాతంగా ఉంది . హైదరాబాద్ -III కి సంబంధించి 2141 కేసులు రిజిస్టర్ అయితే 1976 పరిష్కారం అయినాయి . 165 కేసులు అనగా 92 శాతం డిస్పోజ్ చేయడం జరిగింది . జాతీయస్థాయిలో ఇటువంటి కేసులకు సంబంధించి చూస్తే భారతదేశంలోని ఇతర రాష్ట్రాల కంటే అత్యధికంగా పరిష్కారం చేసిన రాష్ట్రం ఆంధ్రప్రదేశ్ . 87.41 శాతంగా మనం ఉంటే, మిగతా రాష్ట్రాలు 70, 72 శాతం ఆ విధంగా ఉన్నాయి . మ్యాగ్నిమం కేసులు పరిష్కారం చేయడం జరిగిందని తెలియజేస్తున్నాను . ఎన్ఫోర్స్మెంట్కు సంబంధించి , ఇప్పటివరకు డిస్పోజ్ అయిన కేసుల వివరాలు తెప్పించి సభ్యులకు పంపే ఏర్పాటుచేయడం జరుగుతుంది . ఎన్ఫోర్స్మెంట్ జరిగినవి ఎన్ని, బ్యాలెన్స్ ఎంత వంటి స్టేటస్ సభ్యులకు పంపడం జరుగుతుంది .

డా . కె . నాగేశ్వర్ : అధ్యక్షా, రూ. 100 లు యూజర్వార్టీలు వసూలుచేయడం న్యాయమా ? మొదటినుండి కేసులు అడగలేదు . నెలకు ఎన్నికేసులు వస్తున్నాయి ? ఎన్ని పరిష్కారం చేస్తున్నారు అని అడిగాము తప్ప మొదటి నుండి ఎఫిషియెన్సీ ఇండికేటర్ కాదు . ఎంత టైం పడుతున్నది ? 90 రోజులలో డిస్పోజ్ కావాలని చట్టం చెబుతున్నది . హైదరాబాద్ కన్జ్యూమర్ ఫోరంలో ఏడాది పట్టిన కేసులు ఉన్నాయా లేవా ? చెప్పాలని కోరుతున్నాను .

డా. కె. రాజ్యలక్ష్మి : అధ్యక్షా, ఎన్ని కేసులు డిస్పోజ్ చేశారనేది మంత్రిగారు ఇచ్చారు. ఎంత సమయంలో డిస్పోజ్ కాబడుతుందనేది చెప్పలేదు. నాగేశ్వర రావు గారు అడిగినట్లుగా, కేసును బట్టి 90 రోజులు, కొన్ని కేసులలో 150 రోజులలో పరిష్కారం కావాలి. ఆ విధంగా కాకుండా సంవత్సరాల తరబడి ఉంటున్నాయి . కేసులు పరిష్కారం అయినా, ఇంప్లిమెంటేషన్లో చాలా వైఫల్యాలు ఉన్నాయి . ఎన్ని కేసులు పరిష్కారం అయినాయి? ఎన్ని కేసులలో జడ్జిమెంట్స్ ఇంప్లిమెంట్ చేశారు? ఇంప్లిమెంట్ కాకపోతే కారణాలేమిటి ? ఎప్పటివరకు చేసారు ?

శ్రీ ఎం.వి.ఎస్. శర్మ : అధ్యక్షా, విశాఖపట్టణం, శ్రీకాకుళం, విజయనగరం జిల్లాల్లోని కన్జ్యూమర్ ఫోరమ్స్లో పెండింగ్ ఉన్న కేసుల వివరాలు, కేసులలో 90 రోజులు దాటి పెండింగ్లో ఉన్ననాటి వివరాలు తెలియజేస్తారా ?

శ్రీ జూపల్లి కృష్ణారావు : అధ్యక్షా, రాష్ట్రంలో సుమారు 29 కన్జ్యూమర్స్ ఫోరమ్స్ ఉంటే, ప్రతిజిల్లాకు సంబంధించి ఏ కేసుకు సంబంధించి ఎన్నిరోజులు సమయం పట్టింది అనే వివరాలు ఇవ్వాలంటే మొత్తం స్టాటిస్టిక్స్ ఇవ్వాలి. జనరల్గా ప్రతి కేసు కూడా మూడు నాలుగు మాసాలలో పూర్తవుతుంది. కొన్ని డిలే అయిన కేసులు కూడా ఉండవచ్చు. నేషనల్ యాపరేజ్ నుండి స్టేట్ యాపరేజ్ చెప్పాను. మనం దేశంలోనే ఈ కేసుల పరిష్కారంలో అగ్రస్థానంలో ఉన్నాము. సుమారు 95 శాతం డిస్పోజిజ్ రేషియో ఉంది. కొన్ని ఎవిడెన్స్ సరిగా లేక, ఇతర కారణాల వలన ఆలస్యం జరిగి ఉండవచ్చు. ఇంకా పర్డిక్యూలర్గా రాష్ట్రవ్యాప్తంగా ఏ కేసుకు ఎంత సమయం పట్టిందనే వివరాలు కావాలంటే తెప్పించి సర్క్యూలేట్ చేస్తాను. యూజర్వార్డ్లు కూడా యాక్ట్ ప్రకారమే వసూలు చేస్తున్నారు తప్ప డీవియేట్ అయ్యే పరిస్థితి లేదు. దానికి సంబంధించి డీటెయిల్స్ తెప్పించి సభ్యులకు పంపడం జరుగుతుంది.

ఉ.10.20

కన్సల్టేన్సీ క్లినిక్లలో బయోమెడికల్ వ్యర్థాలు

ప్రశ్న నెం. 123 (3994)

సర్వశ్రీ బి. చంగల్ రాయుడు (అసెంబ్లీ), కె.ఆర్. ఆమోస్ (అసెంబ్లీ);

గౌరవనీయులైన అడవులు, పర్యావరణం, శాస్త్ర, సాంకేతిక శాఖ మంత్రి గారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా,

- కాలుష్య నియంత్రణ బోర్డు నియమావళిలోని లొసుగుల కారణంగా బయోమెడికల్ వ్యర్థాల శుద్ధి కోసం అవుట్ పేషెంట్ కన్సల్టేన్సీ క్లినిక్లు బయో మెడికల్ వ్యర్థాల తొలగింపు ఏజెన్సీలను నియమించుకోకపోవడం వల్ల ప్రజలు తీవ్ర అనారోగ్యాలకు గురవుతున్న విషయం వాస్తవమేనా;
- అయితే, కాలుష్య నియంత్రణ బోర్డు నియమావళిని సవరించడం ద్వారా ఇట్టి క్లినిక్లను చేర్చడానికి కేంద్రప్రభుత్వం పై ఒత్తిడి తెచ్చేందుకు తీసుకుంటున్న చర్యలేమిటి?

అడవులు, పర్యావరణం, శాస్త్ర, సాంకేతిక శాఖ మంత్రి (శ్రీ పి. రామచంద్రారెడ్డి) :

- ప్రస్తుతం 377 క్లినిక్లు తమ పదార్థాల పరిష్కారం కోసం ఉమ్మడి బయో మెడికల్ వ్యర్థాల శుద్ధి సదుపాయం (సిబిఎండబ్ల్యూటీఎఫ్)ను ఏర్పాటు చేసుకున్నాయి. 1998 , బయో మెడికల్ వ్యర్థాల (నిర్వహణ, తరలించడం) నియమావళి ప్రకారం, నెలకు 1000 మంది రోగుల కంటే తక్కువమందికి చికిత్స / సర్వీసులు కల్పిస్తున్న క్లినిక్లు అనుమతి మంజూరు కోసం దరఖాస్తు చేసుకోవసరం లేదు.

ఆ. బయో మెడికల్ వ్యర్థాల నిర్వహణ, తరలించడం కోసం కేంద్ర ప్రభుత్వ పర్యావరణం, అడవుల (ఎంఓఇ అండ్ ఎఫ్) మంత్రిత్వ శాఖ 20-7-1998 తేదీన 1998 , బయో మెడికల్ వ్యర్థాల (నిర్వహణ,తరలించడం) నియమావళిని ప్రకటించింది.

కేంద్రప్రభుత్వ పర్యావరణం, అడవుల (ఎంఓఇ అండ్ ఎఫ్) మంత్రిత్వ శాఖ, కేంద్ర కాలుష్య నియంత్రణ బోర్డు (సిపిసిబి) మరియు ఇతర రాష్ట్ర బోర్డులతో సంప్రదించి సైన్ తెలిసిన నియమావళిలో కొన్ని సవరణలు చేసే ప్రక్రియను ప్రారంభించింది. ప్రతిపాదిత సవరణలు, బయో మెడికల్ వ్యర్థాల ఉత్పత్తి పరిమాణంతో సంబంధం లేకుండా అన్ని క్లినిక్లకు వర్తించే అవకాశం ఉంది.

పర్యావరణం, అడవుల మంత్రిత్వ శాఖ సవరణలను ఇంకా భారారు చేసి, ప్రకటించవలసి ఉంది.

శ్రీ బి. చంగల్ రాయుడు : అధ్యక్షా, వరల్డ్ హెల్త్ ఆర్గనైజేషన్ ఈ మధ్య ఒక ఆర్టికల్ పబ్లిష్ చేసింది, దానిని తమరి ద్వారా ఆరోగ్య శాఖా మంత్రిగారికి పంపిస్తున్నాను, దానిని వారు స్వీకరించాలని కోరుతున్నాను. ఆసుపత్రుల నుంచి వచ్చే వ్యర్థాలు ఏ రకంగా రోగాన్ని పుట్టిస్తాయనే వివరాలు అందులో వున్నాయి. అందులో నాలుగైదు రకాలైన బిన్స్ పెట్టమని అన్నారు. శరీర అవయవాలు తీసివేసిన వాటిని ఒక చోట పెట్టి, వాటిని చాలా స్పేడ్ గా డిస్పోజ్ చేయమని చెప్పారు. ట్రాన్స్ ప్లాంటేషన్ గురించి శ్రద్ధ తీసుకోమని చెప్పారు. బ్లడ్ సెల్స్ కు సంబంధించి ఒక బిన్ ను ఏర్పాటు చేయమని చెప్పారు. ఈ విధంగా నాలుగు రకాలైన బిన్స్ ను ఏర్పాటు చేయమని చెప్పారు.

మన పొరుగు రాష్ట్రమైన తమిళనాడులోని వెల్లూరు హాస్పిటల్ వారు తమ జిల్లాలో వున్న వ్యర్థాలను తీసుకొచ్చి ప్రొటెక్ట్ చేస్తున్నారు. దీనివల్ల ఉత్తరోత్రా రీసైకిలింగ్ కూడా జరుగుతున్నాయి. ఆ విధంగా ఇంజక్షన్లు, మొదలైనవి రీసైకిలింగ్ జరగడం వల్ల హెచ్ఐవి వంటి వ్యాధులు వస్తాయని అంటున్నారు కాబట్టి దీనిని ఇమ్మ్యూనిటీగా అరెస్టు చేయాలని కోరుతున్నాను. ఇది ఫారెస్టు మంత్రి గారికి మాత్రమే సంబంధించింది కాదు, మెడికల్ అండ్ హెల్త్ మంత్రి గారికి కూడా సంబంధించింది కాబట్టి వారికి క్వశ్చన్ వేయడం జరిగింది. మరి దానికి పర్యావరణ శాఖా మంత్రి గారు సమాధానం చెప్పడం జరిగింది. అయితే ఇద్దరు మంత్రులూ ఇక్కడే వున్నారు కాబట్టి మొత్తం ముగ్గురు మంత్రులతో ఒక సమావేశం ఏర్పాటు చేసి ఈ సమస్యపై తీసుకోవలసిన చర్యలపై మనం కొంత శ్రద్ధ చూపించకపోయినట్లయితే ఆండ్రప్రదేశ్ అనారోగ్యప్రదేశ్ గా మారే ప్రమాదం వుంది. అసలే ఇది వికృతి నామ సంవత్సరం . అందువల్ల వికృతి విజృంభించే ప్రమాదం తలెత్తకుండా సరియైన సమయంలో సరియైన చర్యలు తీసుకోవలసిందిగా ప్రభుత్వానికి, ముఖ్యంగా హెల్త్ మంత్రి గారిని, ఫారెస్టు మంత్రి గారిని తమరి ద్వారా కోరుతున్నాను.

శ్రీ పి. రామచంద్రా రెడ్డి : అధ్యక్షా, మన రాష్ట్రంలో ఇప్పటిదాకా నమోదు చేసుకున్న హెల్త్ కేర్ ఎస్టాబ్లిష్మెంట్లు 6040 వున్నాయి. వాటిలో హాస్పిటల్స్, బ్లడ్ బ్యాంకులు, క్లినిక్స్, డయాగ్నోస్టిక్ సెంటర్లు అన్నీ కలిపి వున్నాయి. 5091 ఆసుపత్రులు, 377 క్లినిక్స్, 519 డయాగ్నోస్టిక్ సెంటర్లు, 538 బ్లడ్ బ్యాంకులు రిజిస్టర్ చేసుకోవడం జరిగింది. హెల్త్ కేర్ ఎస్టాబ్లిష్మెంట్లు అన్నీ కూడా కామన్ బయోమెడికల్ వేస్ట్ ట్రీట్మెంట్

ఫెసిలిటీస్ కలుగజేస్తున్నవి మన రాష్ట్రంలో 13 దాకా పనిచేస్తున్నాయి. తద్వారా రాష్ట్రంలో రోజూ డిస్పోజ్ అయ్యే 14 టన్నుల బయోమెడికల్ వేస్ట్ లో 13 టన్నులు ప్రతిరోజూ ప్రాసెస్ చేస్తున్నాయి.

అదే విధంగా ఇంకా కొత్తగా ఎస్టాబ్లిష్ చేసుకోడానికి 3 చోట్ల మేము కన్సెంట్ ఇవ్వడం జరిగింది. మన రాష్ట్రంలో 5 చోట్ల కొత్తగా ఏర్పాటు చేసుకుంటావమని అనుమతి కోసం పిసిబి వారికి దరఖాస్తు పెట్టుకోవడం జరిగింది. ఇప్పటి దాకా ఈ విషయమై మనం అనేక రకాలైన చర్యలు తీసుకుంటున్నాము. 12 మంది సభ్యులతో మనం ఒక బయోమెడికల్ అడ్వైజరీ కమిటీని వేసుకోవడం జరిగింది. అట్లాగే బయోమెడికల్ రూల్స్ ను సక్రమంగా ఇంప్లిమెంటు చేయడానికి కాని, ఆధరైజేషను ఇవ్వడానికి గాని, సమన్వయపరచడానికి గాని 7 మంది సభ్యులతో ఒక కమిటీని వేయడం జరిగింది. ఇవి కాకుండా రెగ్యులర్ గా హెల్త్ కేర్ ఎస్టాబ్లిష్మెంట్లు అన్నిటికీ ఇన్ క్లాడింగ్ క్లినిక్స్, హైదరాబాదులో వున్న ఇపిటిఆర్ఐ వారితో ' పరిరక్షణ ' అనే ఒక ఎన్ జిఓ సంస్థ 36 వర్క్ షాపులను నిర్వహించి, చాలా మందికి ట్రైనింగు ఇవ్వడం జరిగింది.

చంగల్ రాయుడు గారు చెప్పినట్లుగా, చాలా ఆసుపత్రులలో గ్రీన్, రెడ్, ఎల్లో బిన్స్ కూడా పెట్టడం జరిగింది. ఈ ట్రైనింగు కార్యక్రమానికి రూ.16.50 లక్షలను ఖర్చు చేసాము. ఇది 2010 సం. దాకా కంటిన్యూ అవుతుంది. ఇతర రాష్ట్రాలతో పోల్చి చూసినట్లయితే మన రాష్ట్రంలో 98 శాతం నమోదు చేసి ఈ సౌకర్యాలను కల్పించాము. మన రాష్ట్రంతోపాటుగా పొరుగున వున్న తమిళనాడు, కర్నాటక రాష్ట్రాలు తప్ప మిగతా రాష్ట్రాలు చాలా వెనుకబడి వున్నాయి.

శ్రీ కె.ఆర్. ఆమోస్ : అధ్యక్షా, మంత్రి గారి సమాధానంలో 1000 మంది కన్నా తక్కువ పేషెంట్లు వున్న చోట్ల పరిష్కారం తీసుకునే అవసరం లేదని అన్నారు. ఆధరైజేషను అవసరం లేదని అన్నారు. ఇక్కడ (బి) లో ఆస్పర్ ఇస్తూ, "The proposed amendments are likely to cover all clinics irrespective of quantum of bio-medical waste generation." అంటే ఏ క్లినిక్ వున్నా కూడా ఇది అప్లయ్ అవుతుంది. నా క్వశ్చన్ ఏమిటంటే, మన రాష్ట్రంలో ఎన్ని వేస్ట్ మేనేజ్మెంట్ సెంటర్లు వున్నాయి? జిల్లా వ్యాప్తంగా మీరు ఏమైనా వేస్ట్ మేనేజ్మెంట్ సెంటర్లు పెట్టారా ? వేస్ట్ మేనేజ్మెంట్ లో రీసైకిల్ కాకుండా వుండడానికి - నీడిల్స్ కాని, సిరంజెస్ కాని యూజ్ చేసిన తరువాత రీసైకిల్ అవుతాయి. రీసైకిల్ అయినందువల్ల చాలా మందికి డిసీజెస్ బ్రాన్స్ మిట్ అవుతాయి కాబట్టి అవి రీసైకిల్ కాకుండా వుండడానికి ఏ విధమైన ఆలోచన చేస్తున్నారు? దీనితో మెడికల్ అండ్ హెల్త్ డిపార్ట్మెంట్లు వారి కోఆర్డినేషను కనిపించడం లేదు కాబట్టి, వారి కోఆర్డినేషను కూడా తీసుకొని చేస్తే బాగుంటుందని తమరి ద్వారా మంత్రి గారికి మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ పి. రామచంద్రా రెడ్డి : సర్, గౌరవ సభ్యులు ఆమోస్ గారు అడిగిన ప్రశ్నకు, అన్నీ ఇన్ క్లాడ్ చేయాలంటే, అది గవర్నమెంట్ ఆఫ్ ఇండియా వారి పరిధిలో వుంది, వారి పరిశీలనలో వుంది. వారి పరిశీలన అయిన తరువాత, మేము పంపించిన ప్రపోజల్ ను బట్టి అన్నీ ఇన్ క్లాడ్ చేస్తారనే హోప్ తో చెప్పడం జరిగింది. వారు అడిగినట్లు, కామన్ బయోమెడికల్ ట్రీట్ మెంట్ వేస్ట్ సెంటర్ ఫెసిలిటీస్ 13 చోట్ల వున్నాయి. హైదరాబాదులో రెండు, గుంటూరు, వరంగల్లు, విశాఖపట్నం, రాజమండ్రి, ఏలూరు, తిరుపతి, ఖమ్మం, కరీంనగర్, అనంతపురం, కర్నూలు, నెల్లూరులలో ఒక్కొక్కటి చొప్పున వున్నాయి. ఇంకా మూడు చోట్ల, కృష్ణా, మెదక్, నిజామాబాదు జిల్లాలలో కన్సెంట్ ఫర్ ఎస్టాబ్లిష్మెంట్స్ ను ఇవ్వడం జరిగింది. ఇంకా 5 చోట్ల సెంటర్లు

ఏర్పాటు చేస్తామని దరఖాస్తులు పిసిబికు రావడం జరిగింది. శ్రీకాకుళంలో ఒకటి, మహబూబ్ నగర్ లో ఒకటి, రంగారెడ్డి జిల్లాలో ఒకటి, ప్రకాశం జిల్లాలో రెండు ఏర్పాటు చేస్తామని అప్లికేషన్లు పెట్టుకోవడం జరిగింది.

ఉన్నత విద్యను అభ్యసించే విద్యార్థులకు ఫీజును తిరిగి చెల్లించుట

ప్రశ్న నెం. 124 (3529)

శ్రీ సోచిరెడ్డి సుబ్బారెడ్డి (కడప, అనంతపూర్, కర్నూల్)

గౌరవనీయులైన సాంఘిక సంక్షేమ శాఖ మంత్రిగారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా;

- అ) ఉన్నత విద్యను అభ్యసిస్తున్న బిసి, ఎస్ సి, ఎస్ టి చెందిన విద్యార్థులకు ఫీజును చెల్లించాలని నిర్ణయించిన విషయం వాస్తవమేనా;
- ఆ) అయితే, 2009-2010 విద్యా సంవత్సరంలో దరఖాస్తు చేసిన విద్యార్థుల కోర్సునా వివరాలేమిటి ; ఎంతమంది విద్యార్థులకు ఫీజును చెల్లించడమయింది;
- ఇ) ఉన్నత విద్యను అభ్యసిస్తున్న విద్యార్థుల స్కాలర్ షిప్పుల కోసం నిధులను విడుదల చేయడం జరిగిందా ; అయితే ఆవివరాలేమిటి ;
- ఈ) ఫీజు చెల్లించనందున పరీక్షలకు హాజరయ్యేందుకు కళాశాలలు విద్యార్థులను అనుమతించడం లేదన్న విషయం వాస్తవమేనా ; అయితే, ఈ విషయంలో తీసుకున్న చర్యలేమిటి ?

సాంఘిక సంక్షేమ శాఖ మంత్రి (శ్రీ పిల్లి సుభాస్ చంద్రబోస్) :

అ) అవునండీ.

ఆ) ఒకవివరణను సభా సమక్షంలో ఉంచడమయింది.

ఫీజు చెల్లించబడిన విద్యార్థుల సంఖ్య-ఈ క్రింది విధంగా వుంది.

ఎస్ సి - 5.10 లక్షలు

ఎస్ టి - 1.14 లక్షలు

బిసి - 11.45 లక్షలు

ఇబిసి - 2.09 లక్షలు

మొత్తం - 19.78 లక్షలు

ఇ) అవునండీ.

వివరాలు ఈ క్రింది విధంగా ఉన్నాయి :

ఎస్సి	-	561.62	కోట్లు
ఎస్టి	-	133.11	కోట్లు
బిసి	-	947.89	కోట్లు
ఇబిసి	-	351.00	కోట్లు

మొత్తం	-	1993.62	కోట్లు

ఈ) లేదండీ.

ప్రభుత్వం సకాలంలో ఫీజులను తిరిగి చెల్లించనప్పటికీ ఎస్సి, ఎస్టి, బిసి, ఇబిసి స్కాలర్‌షిప్పుదారులందరికీ హాల్‌టెకెట్లను జారీచేయవలసిందిగాననూ, ఏ విద్యార్థికి హాల్ టికెట్‌ను యివ్వడాన్ని నిరాకరించకుండా లేదా పరీక్షలకు హాజరవడాన్ని ఆపివేయకుండా చూడాలని విద్యాసంస్థల ప్రిన్సిపాళ్లను కోరింది.

ప్రశ్న నెం. 3329 లోని (బి) అనుబంధ ప్రశ్నకు సమాధానంగా 2009-10 సంవత్సరంలో మెట్రిక్ అనంతర స్కాలర్ షిప్పుల క్షేత్ర

అందిన కోర్సు వారీ ఎస్ సి / ఎస్ టి / డి సి / ఇటిసి దరఖాస్తులను చూపే వివరణ

వరుస సంఖ్య	కోర్సు	అందిన దరఖాస్తుల సంఖ్య				
		ఎస్ సి	ఎస్ టి	డి సి	ఇటిసి	మొత్తం
1	డిగ్రీ	164436	49630	328309	69850	612225
2	బి. టెక్	64184	13016	152714	113546	343460
3	ఎంటిబిఎస్	13428	684	2730	2814	19656
4	ఎల్ ఎల్ బి	3706	464	3384	554	8108
5	బి. పాల్యసి	8520	2274	15783	6990	33567
6	డి. ఇడి	6900	4460	9323	909	21592
7	బి. ఇడి	1328	6078	23942	5138	36486
8	ఎం. ఇడి	54	60	612	149	875
9	బటిబి	19560	6654	38191	1037	65442
10	ఇంటర్	230206	97181	597654	4935	929976
11	ఎంటిసి	6288	2316	30449	15217	54270
12	ఎస్ సి	10374	834	32055	23803	67066
13	పారా మెడికల్	9600	7089	54981	236	71906
14	పాలిటెక్నిక్	16412	479	6305	14960	38156
15	సిజి	14012	4969	36324	11632	66937
16	ఎం. టెక్	2150	492	3249	1572	7463
17	ఎల్ ఎల్ ఎం	110	38	226	30	404
18	ఎం డి / ఎం ఎస్	90	33	198	48	369
19	ఇతరులు	42031	6252	12814	6277	67374
	మొత్తం	613389	203003	1349243	279697	2445332

పిల్లి సుబ్బాపి చంద్ర బోస్,

సాంఘిక సంక్షేమ శాఖ మంత్రి

ఉ.10.30

శ్రీ పోచిరెడ్డి సుబ్బారెడ్డి : అధ్యక్షా, మంత్రిగారు సమాధానం చాలా బాగానే చెప్పారు. ప్రకాశం జిల్లా దర్శిలో వెంకటేశ్వర కాలేజీలో ఫీజు చెల్లించలేదని హాల్ టికెట్ ఇవ్వలేదు. కోర్ట్లో కేసు వేశారు. కమీషనర్ గారికి మెయిల్లో వారెంట్ పంపించారు. మంత్రిగారికి అధికారులు తప్పుడు సమాచారం ఎందుకు ఇస్తారు? కమీషనర్, బి.సి వెల్ఫేర్ గారికి హైకోర్ట్ నుండి ఎందుకు వారెంట్ నోటీస్ వచ్చింది? వచ్చిందా, లేదా? రెండు రోజుల క్రిందట రూ.1993.62 కోట్లు ఈ సంవత్సరం అంటే 2009-10వ సంవత్సరానికి రిలీజు చేశామన్నారు. కేవలం రూ.500 కోట్లు మాత్రమే రిలీజు అయింది. సరైన సమాచారం ఇవ్వలేదనేది నా అభిప్రాయం. అసలు ఎంత రిలీజు అయిందని అంటే సరిగ్గా చెప్పలేదు. 25 శాతం మాత్రమే రిలీజు అయిందని మాకు ఉన్న సమాచారం. ఇది వాస్తవమా, కాదా? ప్రిన్సిపాల్స్ అందరికీ ఉత్తర్వులు ఇచ్చామని అన్నారు. దయచేసి ఆ ఉత్తర్వు కాపీని చూపిస్తారా అని తమ ద్వారా మంత్రిగారిని అడుగుతున్నాను. ఇచ్చినట్లయితే, ఎప్పుడు ఇచ్చారు. ఎందువల్ల హైకోర్ట్లో కేసు వేశారు? దీని మీద సమగ్రమైన సమాచారం రాలేదని భావిస్తున్నాను.

శ్రీ పిల్లి సుభాష్ చంద్రబోస్ : ఫీ రీ-ఇంబర్స్మెంట్ అనేది ఒక మాసివ్ ప్రోగ్రామ్. బహుశా, భారతదేశంలో ఏ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం చేయడం లేదు. మొత్తం శాచ్యురేషన్ పద్ధతిలో....

(అంతరాయం)

అధ్యక్షా, నేను అన్నింటికీ సమాధానం ఇస్తాను. 24,45,332 మందికి ఫీ రీ-ఇంబర్స్మెంట్ ఇవ్వాలనేది ప్రభుత్వ సంకల్పం. ఒకప్పుడు ఆరు లక్షల చిల్లర వరకూ ఇచ్చేవారు. On par with the S.Cs. అందరికీ పరిపూర్ణంగా ఫీ రీ-ఇంబర్స్మెంట్ చేయాలనేది డా.వై.ఎస్.రాజశేఖరరెడ్డి గారి ప్రభుత్వ నిర్ణయం. ఫీ రీ-ఇంబర్స్మెంట్ చేయలేదనే మాట అవాస్తవము. ఇప్పటివరకూ రూ.1,993.62 కోట్ల బడ్జెట్ ని రిలీజు చేశాము. ఇవ్వవలసింది రూ.2,883 కోట్లు. రూ.12,911.95 కోట్లు రిలీజు చేయాలి. రెస్యూవల్స్ కి సంబంధించి అందరికీ గత సంవత్సరం పూర్తిగా చెల్లించడం జరిగింది. ఈ సంవత్సరం చెల్లించడం జరిగింది. ఫ్రెషర్స్ కి మొదటి ఇన్స్టాల్మెంట్ ఇచ్చాము. రెండవ ఇన్స్టాల్మెంట్ రిలీజు చేయాలి. The file has been initiated, which is under consideration of the Finance Department. వారు హాల్ టికెట్లు ఇవ్వలేదని అన్నారు. ఇవ్వవలసిందిగా ఆదేశాలు ఇచ్చారా అని అడుగుతున్నారు. అన్ని కాలేజీలకు ప్రభుత్వం ఆదేశాలు ఆ మేరకు ఇవ్వడం జరిగింది. అంతేగాక ఎవరైనా డీవియేట్ చేస్తే క్రిమినల్ కేసులు ఫైల్ చేస్తామని ఆదేశాలు కూడా జారీ చేయడం జరిగింది. దానికి సంబంధించిన ఒక లైన్ చదివి వినిపిస్తాను. "All the College Managements are requested not to inconvenience the eligible SC, ST, BC, EBC, Disabled, Minorities students and allow such students to take the examinations, without any hindrance". అని ఇస్తూ, "Any deviation will be viewed seriously and appropriate Civil and Criminal action will be taken." ఆ విధంగా వారికి ఆదేశాలు ఇవ్వడం జరిగింది. తరువాత కలెక్షర్లకు ఆదేశాలు ఇవ్వడమేకాకుండా, టెలిఫోన్ లో కూడా చెప్పి ఇది పరీక్షల సమయం, కాబట్టి అటువంటిది ఎక్కడయినా జరిగితే కంప్లయింట్ వస్తే, సీరియస్ గా చర్య తీసుకోవాలని ఆదేశాలు ఇచ్చాము.

MR CHAIRMAN: (addressing the Hon'ble Minister) He brought a specific case to your notice. You please answer that.

శ్రీ పిల్లి సుభాష్ చంద్రబోస్ : దర్శి కాలేజీకి సంబంధించి బిఇడి మాదిరిగా డిఇడికి కూడా ఇవ్వవలసిందిగా కోర్ట్లో కేసు వేశారు.

శ్రీ పోచింరెడ్డి సుబ్బారెడ్డి: ప్రకాశం జిల్లాకు సంబంధించిన కాలేజీ వారు హైకోర్టులో కేసు వేశారా, లేదా? కమీషనర్, బిసి వెల్ఫేర్ గారికి నోటీస్ వచ్చిందా, లేదా? ఫీజు కట్టకపోతే హాల్ టికెట్లు ఇవ్వలేదనేది వాస్తవమా, కాదా?

శ్రీ పిల్లి సుభాష్ చంద్రబోస్ : బిఇడి., మాదిరిగా డిఇడి.,లో కూడా ఫీజు ఇవ్వాలని వారు హైకోర్టులో కేసు వేశారు. హాల్ టికెట్ నిషయం మా దృష్టికి రాలేదు. అయినా కూడా ఇప్పుడే హాల్ టికెట్లు ఇవ్వవలసిందిగా కలెక్టర్ కు ఆదేశాలు జారీ చేస్తాము.

శ్రీ పోచింరెడ్డి సుబ్బారెడ్డి: హాల్ టికెట్లు ఇవ్వాలని స్పెసిఫిక్ గా ఆదేశాలు ఇచ్చారా?

శ్రీ పిల్లి సుభాష్ చంద్రబోస్ : ఇచ్చాము. వారు ఫీజు రీ-ఇంబర్స్ మెంట్ పెంచమని కేసు వేశారు. హాల్ టికెట్ గురించి కేసు వేయలేదు.

శ్రీ పోచింరెడ్డి సుబ్బారెడ్డి: మొత్తం 24,48,332 మంది అప్లికేషన్స్ పెట్టుకున్నారు. ఎంత మందికి చేశారు?

శ్రీ పిల్లి సుభాష్ చంద్రబోస్ : 2009-10లో రెస్ట్రెక్షన్ కి 9,99,916 మంది అంటే 96 శాతం. ఫ్రెవర్స్ కి 10,20,758 అంటే 81 శాతం శాంక్షన్ చేశాము. అమౌంట్ రిలీజు చేసిన రికార్డ్ ఉంది. నేను చెబుతాను. రూ.1993.62 కోట్లు రిలీజు చేయడం జరిగింది. 25 శాతమే ఇచ్చారని వారంటున్నారు . అది బేస్ లెస్ ఆర్గ్యుమెంట్. ఆధరైజ్డ్ రికార్డ్స్ ఉన్నాయి. రూ.1993.62 కోట్లు రిలీజు చేశాము. On record, I am saying this.

శ్రీ పోచింరెడ్డి సుబ్బారెడ్డి : ఫైనాన్స్ డిపార్ట్ మెంట్ రిలీజు చేసిందేమో. క్రింది స్థాయిలో రాలేదు.

(అంతరాయం)

శ్రీ పిల్లి సుభాష్ చంద్రబోస్ : టోటల్ ఫీ రీ-ఇంబర్స్ మెంట్ ఫస్ట్ ఇన్ స్ట్రూమెంట్ రిలీజు చేశాము. రెండవ ఇన్ స్ట్రూమెంట్ ఇస్తున్నాము. వారు అలా మాట్లాడితే ఎలా? రూ.1993.62 కోట్లు రిలీజు చేశాము. ఆన్ రికార్డ్ నేను చెబుతున్నాను.

(అంతరాయం)

వారు చెప్పేది అవాస్తవం. నేను చెప్పేది తప్పు సమాచారం కాదు. నేను ఛాలెంజ్ చేస్తున్నాను. తప్పుడు సమాచారం అంటే ఎలా?

శ్రీ ముండ్ల వెంకట శివారెడ్డి (కడప, అసంతృప్త, కర్నూల్) : వారు ఎలా చెబుతున్నారో? అలా మాట్లాడితే ఎలా? దేనికైనా ఛాలెంజ్ అని అంటున్నారు...

SRI RUDRA RAJU PADMARAJU (ASSEMBLY): When the Hon'ble Minister is challenging, then show him the negligence.....

(తెలుగుదేశం పార్టీ సభ్యుల నుండి తీవ్ర అంతరాయం)

శ్రీ పిల్లి సుభాష్ చంద్రబోస్ : వారి ప్రభుత్వం అధికారంలో ఉన్నప్పుడు రూ.300 కోట్లు ఇచ్చారు. మేము రూ.3,000 కోట్లు ఇస్తున్నాము.

(గౌరవ తెలుగుదేశం పార్టీ సభ్యులు నిలబడి మాట్లాడసాగారు)

శ్రీ పోచింరెడ్డి సుబ్బారెడ్డి : వివరాలు చెప్పమంటే ఛాలెంజ్ అని అంటే ఎలా?

(అంతరాయం)

SRI R. PADMARAJU: The allegations are baseless...

(INTERRUPTIONS)

శ్రీ డి. నాగేందర్ : నాకు గౌరవ సభ్యులంటే చాలా మర్యాద ఉంది. సభ్యులు అడిగిన దాని మీద మంత్రిగారు సమాధానం చెబుతున్నారు. నేను కోరేదేమంటే, సభ్యులు ఒకవేళ మంత్రిగారి సమాధానంతో సంతృప్తి చెందకపోతే వేరే ఫార్మ్ లో రమ్మనమని చెప్పండి. పెద్దల సభ అంటే నాకు గౌరవం ఉంది. మంత్రిగారు మాట్లాడటప్పుడు అడ్డు పడకుండా వారు మాట్లాడిన తరువాత ఇంకా ఏదైనా అడగవలసింది ఉంటే తరువాత అడగవచ్చు. ఇలా మాట్లాడుతూ సభా గౌరవాన్ని దిగజార్చవద్దని కోరుతున్నాను.

ఉ.10.40

శ్రీ యన్. రఘువీరారెడ్డి : అధ్యక్షా, సుబ్బారెడ్డి గారిని ఒక్క నిమిషం కూర్చోమనండి. నేను చెప్పేది విని అప్పటికీ సంతృప్తి చెందకపోతే మరల మాట్లాడమనండి.

శ్రీ పోచింరెడ్డి సుబ్బారెడ్డి : (మైక్ లేకుండా) అధ్యక్షా, ప్రశ్న వేసిన వ్యక్తిని నేను. ఛాలెంజ్ చేయడం ఏమిటి సార్?

(వివరాలు అడిగితే మంత్రి గారు ఛాలెంజ్ అంటున్నారని ప్రతిపక్ష సభ్యుల నుండి అంతరాయం)

శ్రీ వై.వి.బి. రాజేంద్రప్రసాద్ : (మైక్ లేకుండా) అధ్యక్షా, మంత్రి గారు ఛాలెంజ్ అన్న మాటను స్వీకరిస్తున్నాం. మంత్రి గారు తాను అన్న మాట మీద నిలబడతారేమో చెప్పమనండి.

శ్రీ యన్. రఘువీరారెడ్డి : అధ్యక్షా, పెద్దలు సుబ్బారెడ్డి గారు విద్యార్థులకు ఫీజు రీ-ఇంబర్స్ మెంట్, స్కాలర్ షిప్ ల విషయమై ప్రశ్న వేశారు. మంత్రి గారు సమాధానం చెప్పేటప్పుడు నేను విన్నదేమిటంటే.. "విద్యార్థుల ఫీజు రీ-ఇంబర్స్ మెంట్, స్కాలర్ షిప్ ల విషయంలో గత సంవత్సరానికి సంబంధించి నూరు శాతం రిలీజ్ అయింది. ఈ సంవత్సరానికి సంబంధించిన రెన్యూవల్స్ విషయంలో కూడా నూరు శాతం విడుదల అయింది. క్రొత్త వారికి సంబంధించిన విషయంలో మాత్రం మొదటి ఇన్ స్టాల్ మెంట్ ఇచ్చాం. రెండవ

ఇన్స్టాల్మెంట్ విషయంలో ప్రభుత్వం నుండి ఆదేశాలు వెళ్లవలసిన అవసరం ఉంది" అన్నారు తప్ప అంతా ఇచ్చామనలేదు. దీనికి సంబంధించి, ఒక వేళ మొదటి ఇన్స్టాల్మెంట్ కాని, రెన్యూవల్స్ కాని చేరలేదనే సమాచారం సభ్యుల దగ్గర ఉంటే ప్రభుత్వానికి ఇవ్వండి. మంత్రిగారు తప్పనిసరిగా వెరిఫై చేసి పరిష్కరిస్తారని మనని చేస్తున్నాను. మంత్రి గారు మాట్లాడినప్పుడు గౌరవ సభ్యులకు బహుశ కొంత వినపడకపోయి ఉండవచ్చు.

MR. CHAIRMAN: I will go through the records.

శ్రీ యన్. రఘువీరాచెట్టి : అధ్యక్షా, గౌరవ మంత్రి గారు చాలా కేటగారికల్లీగా సమాధానం చెప్పారు. ఈ విషయంలో దయచేసి అసార్థం చేసుకోవద్దు.

శ్రీ వై.వి.బి. రాజేంద్రప్రసాద్ : (మైక్ లేకుండా) అధ్యక్షా, మంత్రి గారు ఛాలెంజ్ అని అన్నారు.

శ్రీ పిల్లి సుభాష్చంద్ర బోస్ : అధ్యక్షా, ఆన్ రికార్డు సమాధానం చెబుతున్నాను. గత ప్రభుత్వ హయాంలో ఈ పద్దు క్రింద రూ.300 కోట్లు ఉంటే దివంగత రాజశేఖర రెడ్డి గారి దయ వల్ల ఈ పద్దు క్రింద ఇప్పుడు రూ.3000కోట్లు ఇస్తున్నాం. ఇంత పెద్ద మొత్తంలో స్వాచురేషన్ పద్ధతిలో ఎస్సీ, ఎస్టీ, బీసీ, మైనార్టీ విద్యార్థులకు ఫీజు రీ-ఇంబర్స్మెంట్, స్కాలర్షిప్లు ఇస్తుంటే అభినందించాల్సింది పోయి తప్పుడు ఆరోపణలు చేయడం సరి కాదు.

(ట్రెజరీ బెంచెస్నుండి హర్షద్యానాలు)

ఇంకా రూ.1200కోట్లు రిలీజ్ చేయాల్సిన అవసరం ఉందని కూడా చెప్పాను. ఏమీ ఇవ్వలేదని, తప్పుడు ఆరోపణలు చేస్తే ఎట్లా? గౌరవ ప్రతిపక్షసభ్యులు సమాజానికి తప్పుడు సమాచారాన్ని పంపిస్తున్నారు.

MR. CHAIRMAN: (Addressing the Members of Opposition side) You please give a notice, then I will take action.

(ప్రతిపక్ష సభ్యుల నుండి అంతరాయం)

శ్రీ పిల్లి సుభాష్చంద్ర బోస్ : అధ్యక్షా, గౌరవ ప్రతిపక్ష సభ్యులు ఇచ్చింది ఇవ్వలేదని తప్పుడు ఆరోపణలు చేస్తున్నారు. వారు అడిగిన ప్రతి ప్రశ్నకు సమాధానం చెబుతూనే ఉన్నాను.

శ్రీ పోచింరెడ్డి సుబ్బారెడ్డి : అధ్యక్షా, ప్రభుత్వాన్ని అభినందించడానికి నాకు సమయం ఇవ్వండి. విద్యార్థుల ఫీజు రీ-ఇంబర్స్మెంట్ గురించి అడుగుతుంటే మంత్రి గారేమో ఛాలెంజ్ అంటారేమిటి?

మిస్టర్ చైర్మన్ : (సుబ్బారెడ్డి గారిని ఉద్దేశించి) ఇప్పటికే చాలా సమయాన్ని తీసుకున్నారు. ఇంకా ఏమీ అభినందనలు చెబుతారు? You please give a notice. దయచేసి కూర్చోండి. I will go through the record.

SRI M.V.S. SARMA: Sir, is the Hon'ble Minister standing by the challenge or he is withdrawing the same? మంత్రి రఘువీరా రెడ్డి గారు చెప్పినప్పుడు.. ఇంకా కొంత ఇవ్వాలింది ఉందని మంత్రి గారి సమాధానంలో ఉందని చెప్పారు. Let him clarify.....If he is standing by the challenge, then please constitute a House Committee.

శ్రీ పిల్లి సుభాష్చంద్రబోస్ : అధ్యక్షా, నేను అదే చెప్పాను. ఇంకా ఇవ్వవలసినది ఉందని చెప్పాను. ముందు చెప్పేది సభ్యులు వినాలి కదా. ఇప్పటి వరకు విడుదల చేసిన దాని మీద ఏమీ ఇవ్వలేదని తప్పుడు ఆరోపణలు చేశారు కాబట్టి ఛాలెంజ్ అన్నాను కాని వేరే ఉద్దేశ్యం కాదు. ఛాలెంజ్ అన్న మాటను ఉపసంహరించుకోవాల్సిన అవసరం లేదు. ఆన్ రికార్డు చెబుతున్నాను. నేను చెప్పేది ముందు సభ్యులను వినమనం.

(సభ్యుల అంతరాయం)

శ్రీ పువ్వాడ నాగేశ్వరరావు : అధ్యక్షా, With due respect to the Hon'ble Minister, ఇక్కడ స్కాలర్షిప్లకు సంబంధించిన దాని మీద జరుగుతున్న చర్చపై మంత్రి గారు సమాధానం చెబుతూ, పోయిన సంవత్సరానికి సంబంధించిన ఎరియర్స్ అంతా విడుదల చేశామని చెప్పారు. మంచిదే. కాని, ఆంధ్రప్రదేశ్ లో ఎక్కడికి పోయినా ఫీజు రీ-ఇంబర్స్ కాలేదని అంటున్నారని సభ్యులు పదే, పదే వివరాలతో కూడిన సమాచారాన్ని చెబుతున్నారు. మంత్రి గారు కూడా అంతే గట్టిగా చెబుతూ ఏమైనా ఉంటే చెల్లిస్తామని అంటూ, ఆవేశంగా ఛాలెంజ్ అని అన్నారు. జనరల్ గా మంత్రి గారు ఆవేశపడరు. అయినా ఛాలెంజ్ చేస్తున్నామన్నారు. **It's alright. Let them stand by it.** అయినా, విడుదల చేసిన సొమ్ముకు యుటిలైజేషన్ సర్టిఫికేట్ తీసుకోవాల్సిన అవసరం ఉంది. ప్రస్తుతం మొదటి క్వార్టర్ అంతా అయిపోయింది. రెండవ క్వార్టర్ కు సంబంధించి 88 శాతం మంజూరు చేయడం జరిగిందని మంత్రి గారు చెప్పారు. ఇక్కడ ఛాలెంజ్, ప్రతి ఛాలెంజ్ అవసరం లేదు కాని, దీని మీద వినాదం ఎందుకు వచ్చిందంటే, మంత్రి గారు ఛాలెంజ్ అంటే ఇటువైపు ఉన్న సభ్యులు నిరూపిస్తామన్నారు. ప్రభుత్వానికి సమ్మతం ఉన్న వ్యక్తులతో ఒక వారం రోజులకు కమిటీని వేయమని మీ ద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. హైదరాబాద్ నగరంలో అందరం కలిసి చూచి వద్దాం. **Then we will submit a report.**

(ప్రతిపక్ష సభ్యుల హర్షదావాలు)

The Committee will tour the areas for a week and inspect the situation. We don't want more time.

శ్రీ పిల్లి సుభాష్చంద్రబోస్ : అధ్యక్షా, రూ.1993.62కోట్లు విడుదల చేశామంటే కాదు అది తప్పుడు రిపోర్టు అని గౌరవ సభ్యులు అంటున్నారు. దానిని నేను ఛాలెంజ్ అన్నాను తప్ప, విడుదల చేయడమనేది వాస్తవం. ప్రాసెస్ లో ఉంది. నేనేమీ తప్పు చెప్పలేదు. ఇంకా చేరలేదంటే ఒప్పుకుంటాను కాని ఏమీ ఇవ్వలేదంటే తప్పుడు ఆరోపణలు కాదా. ఇంకా రూ.1296కోట్లు విడుదల చేయాల్సిన అవసరం ఉంది. ఫైల్ ప్రాసెస్ లో ఉంది. ఆర్థిక శాఖ దగ్గర దస్తం ఉంది. నేను ఎప్పుడూ పూర్తిగా ఇచ్చేసామని చెప్పలేదు. ఇంకా ఇవ్వవలసిన సొమ్ము ఉందనే చెబుతున్నాను.

మిస్టర్ చైర్మన్ : కమిటీ వేయమని గౌరవ సభ్యులు అడుగుతున్నారు.

శ్రీ పిల్లి సుభాష్చంద్రబోస్ : అధ్యక్షా, కమిటీ అవసరం లేదు.

MR CHAIRMAN: Now that's enough. The Minister feels that from Government's side, the Committee is not required. However, I will go through the records and take appropriate action.

ఉ.10.50

(అంతరాయం)

శ్రీ దాచూరి రామిరెడ్డి (ప్రకాశం, నెల్లూరు, చిత్తూరు) : అధ్యక్షా, మొత్తం మంత్రులందరూ తెలుసుకోవలసిన అంశం ఒకటి ఉన్నది. ప్రభుత్వ శాఖలలో ఎంత డబ్బు రిలీజ్ చేసినా ఆర్థిక శాఖవారు ఫ్రీజ్ అనే మాట చెప్పి తొక్కిపెడుతున్నారు. గొంతు మీద కత్తి పెడితే కొద్దికొద్దిగా విడుదల చేస్తున్నారు. ఫైనాన్స్ వారు క్లియర్ చేస్తే బ్రెజిల్ లో ఆవుతున్నారు. బ్రెజిల్ లో రిలీజ్ చేస్తే, సబ్ బ్రెజిల్ లో ఆవుతున్నారు. (గౌ. సంక్షేమ శాఖా మంత్రిగారిని ఉద్దేశించి మాట్లాడుతూ) మీరు మాట మీద నిలబడితే హాస్ కమిటీ వేస్తే బాగుంటుంది, లేకపోతే రేపు ప్రతి ఒక్క కాలేజీ పరంగా, సిటీ వైజ్ గా వివరంగా పూర్తి సమాచారం సభలో తెలపండి. ఈ విషయమై పేపర్లో రోజూ చదువుతున్నాము. కాబట్టి, మంత్రిగారు సభలో రేపే ప్రకటన ఇవ్వవలసిందిగా కోరుతున్నాము.

శ్రీ పిల్లి సుభాష్ చంద్రబోస్ : అధ్యక్షా, ఫండ్స్ రిలీజ్ చేసిన తరువాత 15 రోజులు ఆర్థిక శాఖ వారు ఫ్రీజ్ చేసిన మాట వాస్తవమే. దానిని మేము కాదని అనడం లేదు. ఇప్పుడు ఫ్రీజ్ ను లిఫ్ట్ చేయడం జరిగింది. నేను సభలోకి వచ్చేముందు ఆర్థిక శాఖలో వారితో ఎన్క్వైరీ చేయడం జరిగింది. ప్రస్తుతం ఫ్రీజ్ లేదు. ఇంకా మేము దాదాపు పదమూడువందల కోట్ల రూపాయలను విడుదల చేయవలసి ఉన్నది. వాటిని కూడా త్వరలోనే రిలీజ్ చేయడం జరుగుతుంది. అందుకు సంబంధించి ఫైనాన్స్ వారికి ఫైలును పంపించడం జరిగిందని గౌరవ సభ్యులకు తమ ద్వారా మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ సోచిరెడ్డి సుబ్బారెడ్డి : మంత్రిగారిని ఛాలెంజ్ వాపసు తీసుకోమనండి.

MR. CHAIRMAN: O.K., I will refer the matter and see whether you are wrong or the Government is wrong. But, let me go through the records then.

ఉరవకొండ సమాజ ఆరోగ్య కేంద్రం స్థాయి పెంపు

ప్రశ్న నెం. 125 (4050)

శ్రీ ఎల్లారెడ్డి గారి శివరామిరెడ్డి (అనంతపురం) :

గౌరవనీయులైన ఆరోగ్య, కుటుంబ సంక్షేమ శాఖ మంత్రిగారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియచేస్తారా;

- అ) ఉరవకొండలోని 30 పడకల సామాజిక ఆరోగ్య కేంద్రంలో నరైన వైద్య సదుపాయాలు లేనందువల్ల ఉరవకొండ, చుట్టుపక్కల ప్రాంతాల ప్రజలు అనంతపురం ఆసుపత్రికి వెళుతున్న విషయం వాస్తవమేనా ;
- ఆ) అయితే, ఈ విషయంలో తీసుకున్న చర్య ఏమిటి;
- ఇ) నదరు ఆసుపత్రిని 50 పడకల ఆసుపత్రిగా స్థాయిని పెంచే ప్రతిపాదన ఏదైనా ఉన్నదా;

ఈ) అయితే, దీనిని ఎప్పటిలోగా పూర్తి చేయడమవుతుంది ?

గౌరవనీయులైన ఆరోగ్య, కుటుంబ సంక్షేమ, వైద్యవిధాన పరిపత్తు శాఖ మంత్రిగారు (శ్రీ దాసం నాగేందర్):

అ) లేదండీ.

ఆ) ఈ ప్రశ్న ఉత్పన్నం కాదు.

ఇ) అవునండీ.

ఈ) ఈ ప్రతిపాదనను ప్రభుత్వం చురుకుగా పరిశీలిస్తున్నది.

శ్రీ ఎల్లారెడ్డిగారి శివరామిరెడ్డి : అధ్యక్షా, ఇది 1912 సం. లో మొదలయింది. ఇప్పుడు 30 పడకల ఆసుపత్రి అయింది. కానీ, ఇప్పటికీ తగిన సౌకర్యాలు లేవు. ఎటువంటి ఎమర్జెన్సీ కేసులైనా సుమారుగా 50 కిలోమీటర్ల దూరం వెళ్లవలసిన అవసరం వస్తోంది. నియోజకవర్గ హెడ్ క్వార్టర్స్ అయినప్పటికీ ఇక్కడ సరైన సౌకర్యాలు ఉండడం లేదు. రోజూ దాదాపు నాలుగువందల మంది ఓ.పి.కి వస్తుంటే అందుకు సంబంధించి కేవలం రెండుగదులు మాత్రమే ఉన్నాయి. డాక్టర్లు కూడా చాలా ఇబ్బంది పడుతున్నారు. ఎమర్జెన్సీ కేసులు వస్తే కూడా వరండాలో పడుకోబెట్టి ట్రీట్ చెయ్యవలసిన అవసరం వస్తున్నది. కాబట్టి దీనిని వెంటనే యాభై పడకల ఆసుపత్రి స్థాయికి పెంచితే తప్ప అక్కడ ఉన్న ప్రజానీకానికి సరైన వైద్య సౌకర్యం కల్పించే పరిస్థితి లేదు. ట్యూబెక్యులీ పేషెంట్లను కూడా జనరల్ వార్డులో ఉంచవలసిన పరిస్థితి ఏర్పడుతున్నది. అందువల్ల జనరల్ వార్డులలోని పేషెంట్లను ఎక్కడ ఉంచాలో తెలియని పరిస్థితి ఉన్నది. ఇప్పటికే అన్ని రకాలుగా వెనుకబడిన ఉరవకొండ ప్రాంతంలోని ఆసుపత్రిని 50 పడకల ఆసుపత్రిగా మార్చి అక్కడ సౌకర్యాలు కల్పించవలసిందిగా తమ ద్వారా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ దాసం నాగేందర్ : అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు 2008 సం. లో ఉరవకొండలో యాభై పడకల ఆసుపత్రి గురించి ఒక ప్రపోజల్ను పంపించడం జరిగింది. ఆ ప్రపోజల్ను మేము పరిశీలించిన తరువాత 30 పడకల ఆసుపత్రిని 50 పడకల ఆసుపత్రిగా అప్ గ్రేడ్ చేయుటకు నిర్ణయించడం జరిగింది. త్వరలోనే అప్ గ్రేడ్ షన్ జరుగుతుందని తమ ద్వారా నేను గౌరవ సభ్యులకు తెలియచేస్తున్నాను. అంతేకాకుండా సుమారు 90 మంది శాసనసభ, శాసన మండలి సభ్యులనుండి కొన్ని ప్రపోజల్లు రావడం జరిగింది. వీటికి సంబంధించి 13వ ఆర్థిక సంఘం వారు రెండవవందల కోట్ల రూపాయలను విడుదల చేయడం జరిగింది. కాబట్టి ఆయా ఆసుపత్రులను అప్ గ్రేడ్ చేస్తున్నామని తమ ద్వారా గౌరవసభ్యులకు మనవి చేస్తున్నాను.

ఐ.టి.డి.వి. పరిధిలో ప్రాథమిక విద్య

ప్రశ్న నెం. 126 (3784)

శ్రీ గాదె శ్రీనివాసులు నాయుడు (శ్రీకాకుళం, విజయనగరం, విశాఖపట్నం),

గౌరవనీయులైన గిరిజన సంక్షేమ శాఖ మంత్రిగారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియచేస్తారా;

అ) ఐటిడిఎల్లో ప్రాథమిక విద్యను నిర్వహించడం జరుగుతున్నదా;

ఆ) అని జిల్లా పరిషత్తు పాఠశాలల నియమాలు, నిబంధనలను లేదా ఏదేని ప్రత్యేక విధానాన్ని అనుసరిస్తున్నాయా;

ఇ) అయితే, ఆ వివరాలేమిటి;

ఈ) ఐటిడిఎలలో ప్రాథమిక పాఠశాలల కోసం ప్రత్యేక విధానాన్ని రూపొందించే ప్రతిపాదన ఏదైనా వుందా?

గిరిజన సంక్షేమం, మారుమూల, సుదూర ప్రాంతాభివృద్ధి శాఖ మంత్రిగారు (శ్రీ పి. బాలరాజు):

అ) అవునండీ.

ఆ), ఇ), ఈ) విద్యాశాఖ ఉపాధ్యాయులు, పాఠశాలలకు వర్తించే సాధారణ నియమాలు, ఐటిడిఎలకు చెందిన ఉపాధ్యాయులు, పాఠశాలలకు కూడా వర్తిస్తాయి.

1986 నుండి, పైడ్యూల్లు ప్రాంతాలలోని అన్ని ఉపాధ్యాయ పదవులను స్థానిక గిరిజనులకు మాత్రమే రిజర్వు చేయడమయింది.

గిరిజన పిల్లలకు సహజ సిద్ధమైన వాతావరణాన్ని కల్పించడం కోసం 7 జిల్లాలలో వారి సంబంధిత మాతృభాషలలో వారికి విద్యను బోధించడానికి **2003-04** నుండి బహు భాషా బోధనను ప్రవేశ పెట్టడమయింది. ఈ అంశం క్రింద **2720** పాఠశాలలకు వర్తింపు చేయడమయింది.

శ్రీ గాదె శ్రీనివాసులు నాయుడు : అధ్యక్షా, గౌరవ మంత్రిగారు ఏజెన్సీ ప్రాంతాలను పర్యటిస్తూ విద్యార్థులతో, యువకులతో ఇంటరాక్ట్ అవుతూ ఎక్కడిక్కడైనా సమస్యలను బాగా పరిష్కరిస్తున్నారు. అయితే, విద్య పరంగా కొన్ని సూచనలను తమ ద్వారా చేసినట్లయితే మంచి ఫలితాలు వస్తాయని ఈ ప్రశ్న వేయడం జరిగింది. ప్రధానంగా 11 ఐటిడిఎలలో ఉపాధ్యాయులు పనిచేస్తున్నారు. అయితే వారికి జిల్లాపరిషత్ పాఠశాలలలో పనిచేస్తున్న ఉపాధ్యాయుల పలె పదోన్నతుల విషయంలో సర్వీసు రూల్సు లేకపోవడం వల్ల వారికి అసంతృప్తి ఎక్కువగా ఉంటోంది. ఆ విషయంలో మంత్రిగారు దృష్టి పెట్టవలసిందిగా కోరుతున్నాను. విద్యార్థులకు ఏజెన్సీ ప్రాంతాలలో ఐటిడిఎ పరిధిలోకి వచ్చే పాఠశాలలలో మాత్రమే ప్రభుత్వం ద్వారా వచ్చేటటువంటి యూనిఫాంలు, పుస్తకాలు మరియు ఇన్సెంటివ్స్ అందుతున్నాయి. అదే ప్రాంతాలలో ఉన్నటువంటి జిల్లా పరిషత్ పాఠశాలలో ఇవి అమలు కావడం లేదు. అందువల్ల అక్కడ చదువుకొనే గిరిజన విద్యార్థులు చాలా ఇబ్బంది పడుతున్నారు. కాబట్టి దానిని పరిష్కరించవలసిందిగా తమ ద్వారా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను. ఐటిడిఎలలో పోస్టులను పూర్తి స్థాయిలో ఎప్పటికప్పుడు భర్తీ చేయకుండా కొన్ని పోస్టులను ఖాళీగా ఉంచడం జరుగుతున్నది. అందువల్ల అక్కడ సరైన న్యాయం జరగడం లేదు. కాబట్టి ఆయా పోస్టులను భర్తీ చేసి వారికి తగున్యాయం చేయవలసిందిగా మంత్రిగారిని తమ ద్వారా కోరుతున్నాను. ఐటిడిఎ పరిధిలోనే కాకుండా ప్లెయిన్ ఏరియాలలో కూడా గిరిజన విద్యార్థులు చదువుకొంటున్నారు. వారికోసం ఎటువంటి ప్రత్యేక ప్యాకేజీ లేకపోవడం వల్ల వారు చాలా నిరాదరణకు గురవుతున్నారు. ఐటిడిఎ పరిధిలోని విద్యార్థులతోబాటు, ప్లెయిన్ ఏరియాలలోని విద్యార్థుల పట్ల కూడా ప్రత్యేక శ్రద్ధ తీసుకోవలసిందిగా కోరుతున్నాను. అన్నింటికీ మించి ఉపాధ్యాయ ఎంపలీస్ లతో ఆయా సమస్యల పట్ల ఒక సమావేశాన్ని మంత్రిగారు ఏర్పాటు చేసినట్లయితే ఇంకా

వివరంగా చర్చించి అక్కడ ఉండే విద్యార్థులకు తగు న్యాయం చేసినట్లువుతుందని మీ ద్వారా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ బి. చెంగల్ రాయుడు : అధ్యక్షా, ఈ మధ్య అక్షరాస్యత విషయంలో ఎస్సీ, ఎస్టీ ల శాతం చాలా తక్కువ ఉంటోంది. ఒక గ్రామం చుట్టుపక్కల ఆసుకొని చాలా ట్రైబల్ కాలనీలు ఉన్నాయి. గ్రామంలోని పిల్లలందరూ ప్రైవేటు స్కూళ్లకు వెడుతున్నారు. కాలనీలలోని పిల్లలు మాత్రం కిలోమీటరు దూరం నుండి వచ్చి ఆయా పాఠశాలలో చదువుకొంటున్నారు. వాటిని గుర్తించి ప్లెయిన్ ఏరియాలలో కూడా ఈ స్కూల్స్ ను ఐటిడిఏ ద్వారా ప్రారంభించవలసిందిగా మీ ద్వారా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ పి. బాలరాజు : అధ్యక్షా, గిరిజన సంక్షేమ శాఖ ద్వారా నడుపబడుతున్న పాఠశాలలలో అక్కడ ఉండే విద్యార్థులకు ప్రభుత్వం కల్పించే సదుపాయాలను వారికి అందచేయడం జరుగుతుంది. మిగతా ప్రభుత్వ ఉన్నత పాఠశాలలు, జిల్లా పరిషత్తు పాఠశాలలలో చదువుతున్న విద్యార్థులకు ఆయా శాఖల ద్వారా తగిన సదుపాయాలు కలుగచేయడం జరుగుతున్నది.

ఉ. 11.00

అలాగే మైదాన ప్రాంతాలలో ఉన్న గిరిజన విద్యార్థుల కోసం మా శాఖ ద్వారా కొన్ని పాఠశాలలను, ఆశ్రమ పాఠశాలలను నడుపుతున్నాము. గౌరవసభ్యులు చంగలరాయుడు గారు మైదాన ప్రాంతాలలోనున్న గిరిజన విద్యార్థుల గురించి ప్రస్తావించారు. ప్రతి జిల్లాలో చెంచు, యానాది ప్రాజెక్టుల ద్వారా కొన్ని పాఠశాలలు గిరిజన విద్యార్థుల కోసం ప్రారంభించడం జరిగింది. ప్రభుత్వ పరంగా వారికి సదుపాయాలు కలుగజేస్తామని గౌరవసభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎం.వి.ఎస్. శర్మ : అధ్యక్షా, మంత్రి గారు, షెడ్యూల్డ్ ప్రాంతాలలోని ఉపాధ్యాయ పదవులను స్థానిక గిరిజనులకు రిజర్వ్ చేయడం జరిగిందని చెప్పారు. రిజర్వ్ అయినటువంటి పోస్టులలో ఇప్పటివరకూ ఎన్ని ఖాళీలు ఏర్పడ్డాయి, వాటిని నింపడానికి ప్రత్యేక డి.ఎస్.సిని ఏర్పాటు చేసే ప్రతిపాదన ఉందా అని మీ ద్వారా మంత్రి గారిని అడుగుతున్నాను.

బి. వెంకటేశ్వర్లు : అధ్యక్షా, దాదాపు సంవత్సరం నుండి ఏటూరునాగరం ఐ.టి.డి.ఏ సమావేశాన్ని నిర్వహించడం లేదు. మొన్న 13వ తేదీన మీటింగ్ ఉండేది. దానిని వచ్చే నెల 12వ తేదీకి పోస్ట్ పోన్ చేశారు. సమావేశాన్ని మంత్రి గారు ఇక్కడే నిర్వహించారని, గౌరవ శాసనసభ్యులను కూడా పిలిచారని ఈరోజు వార్తా పత్రికలో వచ్చింది. కాని, శాసనమండలి సభ్యులకు ఆ మీటింగ్ కి సంబంధించిన ఇన్విటేషన్ రాలేదు. దానికి కారణం తెలియజేయవలసిందిగా తమరి ద్వారా మంత్రి గారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ బి. మోహన్ రెడ్డి : అధ్యక్షా, గౌరవ మంత్రి గారు స్థానిక గిరిజనులను ఉపాధ్యాయులుగా నియమిస్తున్నామని చెప్పడం జరిగింది. గిరిజన ఉపాధ్యాయులలో బి.ఎ, బి.ఈ.డి ఉన్నటువంటి ఉపాధ్యాయుల సంఖ్య ఎంత, ట్రైనింగ్ పొందిన ఉపాధ్యాయుల సంఖ్య ఎంత, ట్రైనింగ్ పొందిన గిరిజనులకు ట్రైనింగ్ ఇప్పించే అవకాశం కల్పిస్తారా అని మీ ద్వారా మంత్రి గారిని అడుగుతున్నాను. ITDA సమావేశాలకు శాసనమండలి సభ్యులను కూడా ఆహ్వానించే విధంగా చర్యలు తీసుకోవాలని మంత్రి గారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ పాటూరి సుధాకర్ రెడ్డి (సుహాబుబ్సగర్, హైదరాబాద్, రంగారెడ్డి) : అధ్యక్షా, సుహాబుబ్సగర్ జిల్లాలోని అచ్చంపేట ప్రాంతం పెడ్యూల్ ప్రాంతం ఉన్నప్పటికీ ITDA ఇంతవరకూ విస్తరించబడలేదు. ITDA ద్వారా పాఠశాలలను టేకోవర్ చేసుకునే ప్రతిపాదన ఏమైనా ఉందా అని మీ ద్వారా మంత్రి గారిని అడుగుతున్నాను. పెడ్యూల్ ప్రాంతంలో ప్రభుత్వ పాఠశాలలు, ITDA పాఠశాలలు రెండూ ఉన్నాయి. ITDA పాఠశాలల్లో చదువుతున్న వారికి ప్రభుత్వ సదుపాయాలు కలుగుతున్నాయి. ప్రభుత్వ పాఠశాలల్లో ఉన్నటువంటి ట్రైబల్స్ కి ఎటువంటి సదుపాయాలు కలగడం లేదు. కాబట్టి ప్రభుత్వ పాఠశాలల్లో ఉన్నటువంటి ట్రైబల్స్ కి ఆ సదుపాయాలు విస్తరించే అవకాశం ఉందా అని మీ ద్వారా మంత్రి గారిని అడుగుతున్నాను.

శ్రీ విటపు బాలసుబ్రహ్మణ్యం (ప్రకాశం, నెల్లూరు, చిత్తూరు) : అధ్యక్షా, అసలు ITDA స్కూల్స్ లో మొత్తం ఎంత మంది గిరిజన విద్యార్థులు చదువుతున్నారు, ఐ.టి.డి.ఏతర పాఠశాలల్లో ఎంత మంది చదువుతున్నారునే లెక్క ప్రభుత్వం దగ్గర ఉందా అని అడుగుతున్నాను.

శ్రీ పి. బాలరాజు : అధ్యక్షా, గౌరవసభ్యులు శర్మ గారు మాట్లాడుతూ వేకెన్సీ పొజిషన్ గురించి అడిగారు. ఒకటి నుండి మూడవ తరగతి వరకూ విద్య బోధించే పాఠశాలలవి. వాటిని GVVK లు అంటారు. వాటిలో 4131 మంది ఉపాధ్యాయులు పనిచేస్తున్నారు. అక్కడ 770 పోస్టులు ఖాళీగా ఉన్నాయి. వాటిని భర్తీ చేయమని ప్రభుత్వాన్ని కోరాము. ఆ ప్రాసెస్ కూడా మొదలయ్యింది. గౌరవసభ్యులు మోహన్ రెడ్డి గారు, సుధాకర్ రెడ్డి గారు, సుబ్రహ్మణ్యం గారు, శర్మ గారు మాట్లాడారు. ప్రశ్నకు సంబంధం లేని విషయాలను కూడా మాట్లాడారు. ఎంత మంది గిరిజన విద్యార్థులు లబ్ధి పొందారు అని అడిగారు. గిరిజన ప్రాంతాలలో ఉన్న పాఠశాలల్లో ఎంత మంది విద్యార్థులున్నారుని ఒక ప్రశ్నను వేశారు. దానికి సంబంధించిన వివరాలను తెలియజేయడానికి నాకు ఎటువంటి అభ్యంతరం లేదు. ప్రస్తుతం రెసిడెన్షియల్ స్కూల్స్ లో ఏడు లక్షల మూడు వేల యాభై రెండు మంది గిరిజన విద్యార్థులు చదువుతున్నారు. అలాగే హాస్టల్స్ లో 3.12 లక్షల మంది విద్యార్థులు చదువుతున్నారు. వారికి స్కాలర్ షిప్స్, బట్టలు, ఇతర సదుపాయాలను అందించడం జరుగుతోంది. గిరిజన ప్రాంత ITDA లలో గిరిజనులకి, గిరిజనేతరులకి విద్యా విషయంలో వ్యత్యాసం గురించి అడిగారు. సుమారుగా 7.86 శాతం గిరిజనులకు విద్య అందితే, 29.6 శాతం గిరిజనేతరులకి విద్య అందడం జరుగుతోందని గమనించడం జరిగింది. 1986లో ఒక ప్రత్యేకమైన జీవోతో అక్కడున్నటువంటి స్థానిక పాఠశాలలలో పదవ తరగతి పాస్ అయిన స్థానిక గిరిజన యువతీయువకులతో విద్యను బోధించాలనే దృక్పథంతో ఆ రోజు జీవోను విడుదల చెయ్యడం జరిగింది. వారిని నియమించిన తరువాత ప్రత్యేకమైన ట్రైనింగ్ ని ఇప్పించి స్థానిక పాఠశాలల్లో ఒకటవ తరగతి నుండి మూడవ తరగతి వరకూ విద్యను బోధించడం జరుగుతోంది. ఇప్పుడున్న పాఠశాలల్లో ఉన్న అందరి ఉపాధ్యాయులకు ప్రభుత్వ పరంగా కొంతమందికి ట్రైనింగ్ ఇప్పించడం జరుగుతోంది. కొంత మంది ఉద్యోగానికి ముందుగానే బి.ఈ.డి చేసిన వారున్నారు. ట్రైనింగ్ పొందని ఉపాధ్యాయులను ట్రైనింగ్ కి పంపించడానికి ప్రభుత్వం చర్యలు తీసుకుంటుంది. నిన్నటి ITDA మీటింగ్ కి సంబంధించి గౌరవసభ్యులు అడిగారు. సంవత్సరం నుండి ఏటూరునాగారం ITDA కి సంబంధించిన సమావేశాలు జరగడం లేదని గౌరవసభ్యులు చెప్పారు. ITDA సమావేశాలను నిర్వహించాలని జిల్లా కలెక్టర్ ని, పి.ఓని ఆదేశించడం జరిగింది. స్థానిక మంత్రిగారు, ప్రజాప్రతినిధుల కోరిక మేరకు ఆ సమావేశాన్ని వాయిదా వేయడం జరిగింది. త్వరలోనే ఆ సమావేశాన్ని నిర్వహించడం జరుగుతుంది. స్థానిక అభివృద్ధి కార్యక్రమాల మీద పెద్దలు పొన్నాల లక్ష్మయ్య గారు, కొంతమంది శాసనసభ్యులతో, జిల్లా కలెక్టర్ గారితో, ప్రాజెక్ట్ ఆఫీసర్ తో నిన్న రెవ్యూ మీటింగ్ ని మాత్రమే నిర్వహించారు. అది ITDA సమావేశం కాదు. అక్కడ మంచినీరు, రహదారులు ఇతర సదుపాయాల విషయంలో అత్యవసర సమా

వేళం నిర్వహించాలని పొన్నాల లక్ష్మయ్య గారు ఏర్పాటుచేసిన సమావేశానికి మేము హాజరవ్వడం జరిగింది. కొన్ని అభివృద్ధి కార్యక్రమాల మీద చర్చించడం జరిగింది. అది ITDA సమావేశం కాదు. ఈ ITDA ప్రాంతాలలో ఎవరైతే శాసనమండలి సభ్యులు ప్రభుత్వ పరంగా అధికారిక సభ్యులుగా ఉన్నారో, వారికి సమాచారం అందించి సమావేశానికి ఆహ్వానించడం జరుగుతుంది.

శ్రీ బి. వెంకటేశ్వర్లు (అసెంబ్లీ) : అధ్యక్షా, పొన్నాల లక్ష్మయ్య గారు మీటింగ్ పెట్టినప్పుడు సంబంధిత శాసనమండలి సభ్యులను కూడా పిలవొచ్చు కదా. మమ్మల్ని పిలవ లేదు. రాజలింగం గారు కూడా ఇక్కడే ఉన్నారు. వారిని కూడా పిలవ లేదు.

శ్రీ పి. బాలరాజు : అధ్యక్షా, ప్రభుత్వ పరంగా ఎవరైతే ITDA కి సంబంధించి గుర్తించబడిన సభ్యులుంటారో వారిని సమావేశాలకు పిలవడం జరుగుతోంది. సమాచార లోపం ఉంటే పరిశీలించి తప్పకుండా వారిని కూడా ఆహ్వానించే విధంగా చర్యలు తీసుకుంటాము.

శ్రీ బి. మోహన్రెడ్డి : సార్, మంత్రి గారి సమాధానం సరిగ్గా లేదు. మా నియోజకవర్గంలో ITDA లున్నాయి. అక్కడ సమావేశాలు జరుగుతున్నప్పుడు మమ్మల్ని పిలవడం లేదని మీ దృష్టికి తీసుకొస్తున్నాము. అధికారికమైన సభ్యులను కాకుండా నియోజకవర్గ ఎం.ఎల్.సిలను పిలుస్తారా లేదా అని మీ ద్వారా మంత్రి గారిని అడుగుతున్నాను.

శ్రీ పి. బాలరాజు: అధ్యక్షా, ప్రభుత్వ పరంగా వారు సభ్యులైతే కనుక తప్పకుండా పిలుస్తాము. సభ్యులు కానటువంటి వారిని ఎట్లా పిలుస్తాము? అందులో సభ్యులుగా ఉన్నారా లేదా అని తెలుసుకోవలసిన బాధ్యత గౌరవసభ్యులదే. వారు కనుక సభ్యులైతే తప్పకుండా వారిని ఆహ్వానించి వారి సలహాలు, సూచనలు తీసుకుంటాము.

ఉ.11.10

శ్రీ బి. మోహన్రెడ్డి: అధ్యక్షా, మంత్రిగారి సమాధానం స్పష్టంగా లేదు.

శ్రీ పి. బాలరాజు: అధ్యక్షా, తప్పకుండా పరిశీలించి వారిని కూడా ఆహ్వానించేలా చర్యలు తీసుకుంటాను.

శ్రీ పువ్వాడ .నాగేశ్వరరావు: అధ్యక్షా, ఎక్కడైతే ఐటీడీఏలున్నాయో, అక్కడ ఎమ్మెల్యేలను ఆహ్వానించాలి. They should be invited. వారు సభ్యులు అవునా, కాదా అనేది సమస్య కాదు. ఐటీడీఏలు ఉంటే అక్కడ ఎమ్మెల్యేలను ఇన్వైటిస్ గా పిలవమని privileges committee has decided. సాధారణ పరిపాలన శాఖ ద్వారా అన్ని ప్రభుత్వ శాఖలకు ఆదేశాలు ఇచ్చారు.

(అంతరాయం)

శ్రీ పి. బాలరాజు: తప్పకుండా పరిశీలించి అందరు గౌరవసభ్యుల సలహాలను పరిగణనలోకి తీసుకుంటాను.

శ్రీ బి. మోహన్రెడ్డి: ఆ విధంగా ఉత్తరువులు ఇవ్వండి.

MR. CHAIRMAN: Question No.127 is postponed at the request of the Member.
Next question 128.

కొబ్బరికి మద్దతు ధర

ప్రశ్న నెంబరు.128(3565)

సర్వశ్రీ నిమ్మకాయల చినరాజప్ప (తూర్పుగోదావరి), బొమ్మిడి నారాయణరావు (అసెంబ్లీ), మల్లుల లక్ష్మీనారాయణ (పశ్చిమగోదావరి),

గౌరవనీయులైన వ్యవసాయ, ఉద్యానవన శాఖ మంత్రిగారు దయచేసి ఈకింది సమాచారం తెలియజేస్తారా;

- అ) కొబ్బరికాయ ధరలు తీవ్రంగా పడిపోవడం వల్ల రైతులకు భారీ నష్టం వాటిల్లందన్న విషయం వాస్తవమేనా;
- ఆ) నాఫెడ్ కొనుగోలు కేంద్రాలను ప్రారంభించినప్పటికీ, ధరలు పెరగలేదన్న విషయం కూడా వాస్తవమేనా;
- ఇ) కొబ్బరికాయకు కనీస మద్దతు ధరను ప్రకటించి, రైతులను ఆదుకోవడం జరుగుతుందా?

వ్యవసాయ, ఉద్యానవన శాఖ మంత్రి (శ్రీ ఎన్. రఘువీరారెడ్డి):

అ) అవునండీ.

ఆ) లేదండీ.

నాఫెడ్ కొనుగోలు కేంద్రాలను ప్రారంభించిన తర్వాత, 2010, ఫిబ్రవరిలో ప్రతి 1000 కాయలకు రూ.2500 నుండి రూ.3100 వరకు కొబ్బరికాయ ధరలు పెరిగాయి.

ఇ) 2009, డిసెంబరు నుండి 2010, మార్చి వరకు కొబ్బరి సేకరణ కోసం కేంద్ర ప్రభుత్వం కనీస మద్దతు ధరను మంజూరు చేసింది.

శ్రీ బొమ్మిడి నారాయణరావు: అధ్యక్షా, గౌరవ మంత్రిగారికి ఉగాది శుభాకాంక్షలు తెలియజేస్తున్నాను. మంత్రిగారు మొదటి ప్రశ్నకు సమాధానంగా అవునండీ అన్నారు. రెండో ప్రశ్నకు సమాధానంగా 2010 ఫిబ్రవరి నుంచి ప్రతి వెయ్యి కాయలను రూ.2500 నుండి రూ.3100 వరకు నాఫెడ్ ద్వారా కొంటున్నామని అన్నారు. నాఫెడ్ కొనుగోలు కేంద్రాన్ని తూర్పు గోదావరి జిల్లాలో పెట్టారా? జనరల్ గా ఉభయ గోదావరి జిల్లాలో కొబ్బరి సాగు ఎక్కువ. గతంలో భారతదేశం మొత్తంలో ఆంధ్రప్రదేశ్ లోని ఉభయ గోదావరి జిల్లాలో కొబ్బరి సాగు ఎక్కువగా ఉంది. ఈ జిల్లాలో నాఫెడ్ కేంద్రాలు ఎక్కడ ఉన్నాయి? రైతులు నాఫెడ్ కేంద్రాలకు వెళ్లి తమ ఉత్పత్తిని అమ్ముకోవాలా? లేక నాఫెడ్ వారు రైతుల వద్దకు వచ్చి కొనుగోలు చేస్తారా? నాఫెడ్ డిసెంబర్, జనవరి, ఫిబ్రవరి, మార్చి వరకు కొంటుందని మంత్రిగారు అన్నారు. ఇది సీజనల్ వంట కాదు. జామ పండులాగా, ద్రాక్ష

లాగా, ముద్దబంతి పూవులాగా కాదు. కొబ్బరి నిత్య పంట. కాబట్టి ఫలానా తేదివరకు, గడువువరకు కొనమని చెప్పామనడంలో ప్రభుత్వ ఆంతర్యం ఏమిటి? ఇవాళ అన్ని రేట్లు భూమి మీద లేకుండా ఆకాశాన్ని తాకాయి.

మిస్టర్ చైర్మన్ : మీరు డిస్కషన్లోకి వెళుతున్నారు.

శ్రీ బొమ్మిడి నారాయణరావు: అధ్యక్షా, ఇది డిస్కషన్ కాదు. ఆకాశంలోకి వెళ్లిన కొబ్బరికాయ రేటు పాతాళానికి పడిపోయింది. కొబ్బరికాయ ఇవాళ రోదిస్తోంది. కొబ్బరికాయ ఆధ్యాత్మికంగా గానీ, మనిషి పుట్టుక నుంచి ప్రతి శుభ కార్యానికి, అశుభానికి గానీ ఉపయోగపడే ఏకైక కాయ కొబ్బరికాయ. నేనెప్పుడూ భగవంతుని ప్రార్థిస్తుంటాను. నాక ఎప్పుడైనా ప్రశ్న వస్తే నా ప్రశ్న మొదటి ప్రశ్న, రెండవ ప్రశ్న, మూడవ ప్రశ్న కావాలని మాత్రమే నేను కోరుకుంటాను. నా ప్రశ్న ఎనిమిదవది, తొమ్మిదవది, పదవది కాకూడదని అనుకుంటున్నాను.

(అంతరాయం)

వృక్షాగ్రవాస్తీ, నవక్షి వాసః. నేను చెట్టులో ఉంటాను, కానీ పక్షిని మాత్రం కాను. చర్మాంగదారి, చర్మాన్ని ధరిస్తాను. కాని యజ్ఞయాగాదులు చేసే సోమయాజిని మాత్రం కాను.

(అంతరాయం)

త్రినేత్రధారిని. అంటే నాకు మూడు కళ్లు ఉన్నాయి. నకశూలపాణి. కానీ, శూలం పట్టుకున్న శివుణ్ణి మాత్రం కాను. జలం ధరిత్రి. అంటే నేను జలాన్ని సృష్టిస్తున్నాను, మోస్తున్నాను. కానీ మేఘాన్ని కాను, ఘటాన్ని కాను అన్నాడు. నన్ను గుర్తించడని ఇవాళ కొబ్బరికాయ రోదిస్తోంది. మంత్రిగారు కొబ్బరి రైతులను ఆదుకోవలసిందిగా కోరుతూ.....

(అంతరాయం)

చైర్మన్ గారికి, టెంకాయ చేతుల్లో పెట్టి దండం పెడతాము కానీ చైర్మన్ గారికి కొబ్బరికాయ కొట్టే రోజు మాత్రం రాకూడదని కోరుకుంటున్నాను.

(అంతరాయం)

కాబట్టి ఇవాళ ప్రభుత్వం కొబ్బరి రైతుల పట్ల ప్రభుత్వం నిర్లక్ష్యం చూపిస్తుంది. అది చాలా శోచనీయం. కొబ్బరి రైతుకు కనీసం కాయకు నాలుగు రూపాయలైనా రావాలి. ఇవాళ కొబ్బరి రైతాంగం అష్టకష్టాలు పడుతున్నారు. రేపు పొద్దున కొబ్బరి రైతులు కూడా ఆత్మహత్యలు చేసుకొనే పరిస్థితి రాకూడదు. మంత్రిగారు రఘువీరుడు, అంటే రాముడు. కృష్ణుని సమాధానాలు మాత్రం మాకు దయచేసి వద్దు. రఘువీరుని సమాధానం మాకు కావాలి సార్.

(అంతరాయం)

మిస్టర్ చైర్మన్: ఇంతవరకు ఆ ప్రశ్నలో ఉపప్రశ్నలు లేవు. వారిద్దరూ ఉదయమే మాట్లాడుకున్నారు.

శ్రీ మల్లల లక్ష్మీనారాయణ : అధ్యక్షా, కొబ్బరి పండించే రైతు చాలా కష్టాల్లో ఉన్నాడు. కొబ్బరి రైతుల నుండి ఒక్కొక్క కొబ్బరికాయను రూపాయి నుండి రూపాయన్నరకు కొంటున్నారు. ఈ రేటు గతంలో అసగా నలభై సంవత్సరాల క్రితం ఉన్నది. 1996 నుంచి కొబ్బరి రైతులు చీడపీడలతో పడలేక, సరైన సౌకర్యాలు లేక చాలా ఇబ్బందులు ఎదుర్కొంటున్నారు. తూర్పు గోదావరి జిల్లాలో నాలుగు నాఫెడ్ కేంద్రాలు ప్రారంభించడం జరిగింది. అయితే కొబ్బరి కాయ వేరు, కొబ్బరి వేరు. నాఫెడ్ కేంద్రాలలో కొబ్బరి కొంటున్నారు తప్ప, కొబ్బరి కాయ కొనుగోలు చేయడంలేదు. రైతులు ఉత్పత్తిచేసిన కొబ్బరి కాయలలో కేవలం 15 శాతం మాత్రమే కొబ్బరి తయారుచేస్తారు. కురిడి కాయలనుంచి కొబ్బరిని తయారుచేసి వ్యాపారం చేసే పరిస్థితి ఉంది. కొబ్బరి కాయలను కొనే నాథుడు ఇవాళ లేడు. తమిళనాడు రాష్ట్రంలో ఉత్పత్తి పెరిగింది, దానికి మద్దతు ధర కూడా ఆ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం అందిస్తుంది. ఇవాళ మీరు కొబ్బరికి ఏదైతే మద్దతు ధర ప్రకటించామన్నారో....

(బెల్)

ఆ మద్దతు ధరను కొబ్బరికాయకు ఇవ్వాలని నేను అడుగుతున్నాను. ఆ దిశగా ప్రభుత్వం ఆలోచన చేసి రైతులను ఆదుకోవాలిందిగా మీద్వారా మంత్రివర్యులను కోరుతున్నాను.

(అంతరాయం)

శ్రీ గిడుగు రుద్రరాజు (తూర్పుగోదావరి) : అధ్యక్షా, గత పది సంవత్సరాలనుంచి కొబ్బరి రైతులు చాలా కష్టాల్లో ఉన్నారు. ముఖ్యంగా నల్లి తెగులు రావడం మూలాన కొబ్బరికాయలోకి ఆ క్రిమి ప్రవేశించి ఉత్పత్తిని తగ్గించే విధంగా నాశనం చేస్తుంది. అందువలననే మన రాష్ట్రంనుంచి నాణ్యమైన కొబ్బరి రావడంలేదని ఎగుమతిదారులు, ఇతర వ్యాపారులనుంచి ఆర్డర్లు లేక రైతులు నష్టపోతున్నారు. నల్లి తెగులు నివారణకు ఈ ప్రభుత్వం ఏమైనా చర్యలు చేపట్టిందా? చేపడితే, ఎటువంటి ఏర్పాట్లు చేశారో చెప్పాలి. అదే విధంగా అంబాజీ పేటలో కోకోనట్ రీసెర్చ్ సెంటర్ ఉంది. దానిద్వారా కొబ్బరి రైతాంగానికి కలుగుతున్న ప్రయోజనాలేమిటి? ఆ కేంద్రం రైతులకిస్తున్న సలహాలు గానీ, సహాయం గానీ, సూచనలు గానీ ఏమిటి? ఆ కేంద్రాన్ని ఇంకా ఇంప్రోవ్ చేయడంకోసం, అక్కడ ఇంకా రీసెర్చ్ ఎక్కువగా చేయడం కోసం ఏమైనా చర్యలు తీసుకుంటున్నారా? తీసుకున్నట్లయితే అవి చెప్పాల్సిందిగా మీద్వారా గౌరవ మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

ఉ. 11.20

శ్రీ రుద్రరాజు వద్మరాజు : అధ్యక్షా, కొబ్బరి చెట్టు ఒక కల్పవృక్షము. కోనసీమలో పుట్టి పెరిగిన వ్యక్తిగా చెప్పుతున్నాను. ముఖ్యంగా ఆంధ్ర దేశంలో కోనసీమ కొబ్బరికి అత్యంత ప్రసిద్ధమైనది, యాపత్ భారత దేశంలోనే, ప్రసిద్ధి చెందిన ప్రాంతం. ఈ రోజు కొబ్బరి పంటల రైతుల పరిస్థితి చూసినట్లయితే, కొబ్బరికి వస్తున్న మద్దతు ధర చూసినప్పుడు అత్యంత శోచనీయం, దయనీయంగా ఉన్నదని చెప్పి, ఈ నాడు ప్రతి వ్యక్తి కూడా బాధ పడుతున్నాడు. ఈరోజు కొబ్బరిలో వస్తున్నటువంటి చీడ, పీడలు కానీ, ముఖ్యంగా రసం పీల్చు పురుగులు, ఆకులలో ఉన్న పత్రహరితాన్ని పీల్చి వేయడం ద్వారా దిగుబడి తగ్గి, ధరలు కూడా తగ్గిపోతున్నాయి. మా ప్రాంతాలలో ఈరోజు కొబ్బరి కాయ రెండు రూపాయలకే అందుబాటులో ఉంది. మీరు చూసినట్లయితే ఒక జామ కాయ రూ.10లు పెట్టి కొనవలసిన పరిస్థితి ఈనాడు హైదరాబాదులో ఉంది. కానీ, ఒక నాడు కోనసీమలో ఒక తండ్రి, తన కూతురికి కోనసీమలోపల్లి చేయాలంటే ఎంతో ఆనందంగా ఉన్నటువంటి ఆ

పరిస్థితులు, ఈ రోజు పరిస్థితులు ఎంతో దయనీయంగా ఉన్నాయి. కోసనీమలో ఉన్న వ్యక్తులందరికీ ఆదాయం ఖచ్చితంగా ఒకటవ తారీఖున డబ్బులు వచ్చే పరిస్థితి ఉన్న ఆ రోజులు, ఈ రోజు పరిస్థితి చూసినట్లయితే, అత్యంత దయనీయంగా, దారుణంగా, ఘోరంగా ఉందని మనవి చేస్తున్నాను. మీ ద్వారా గౌరవ మంత్రిగారికి తెలియజేసేదేమనగా రైతు సమస్యలపై వెంటనే ప్రతిస్పందించి, రైతులకు కొబ్బరిపై మద్దతు ధరలను ప్రకటించడంలో శాయశక్తులా ప్రయత్నం చెయ్యాలి. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కొబ్బరికి ఉన్నటువంటి టాక్స్‌ను తీసివేయడం ద్వారా, కొంత ఊరట కల్పించినప్పటికీ కూడా ఈనాడు కొబ్బరి రైతు వడుతున్నటువంటి వేదనను మనము అర్థం చేసుకుని, సరైన మద్దతు ధరను ఇచ్చినప్పుడే రైతుకు ఉపయోగంగా ఉంటుందని మీ ద్వారా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎన్. రఘువీరా రెడ్డి : అధ్యక్షా, కొబ్బరి గురించి చెప్పడంలో పెద్దలు బొమ్మిడి నారాయణ రావుగారు, రుద్రరాజు వద్మరాజు గారు పోటీ పడ్డారు. కానీ నారాయణ రావు గారు వేసిన ప్రశ్న కొబ్బరికి సంబంధించినది. ఆయన కవిత్యం చెప్పింది, కొబ్బరి కాయ గురించి. అందుకనే శ్రీరామననమి పండగ దగ్గరలో ఉంది కనుక, వారి దగ్గర కొబ్బరి చెట్టు ఎక్కువగా ఉన్నాయి కాబట్టి, కొన్ని కొబ్బరి కాయలను పంపించిన తరువాత చూస్తాను.

(సభలో సభ్యుల సవ్యలు)

అధ్యక్షా, కొబ్బరి రైతులకు ఉన్న సమస్య కరక్షేనండి. పెద్దలు చెప్పినట్లుగా ఇది పశ్చిమ గోదావరిలో అత్యధికంగాను, తూర్పు గోదావరిలో ఎక్కువగానూ ఉంది. ఈ రెండు జిల్లాలలోను సుమారుగా 70 శాతం కొబ్బరి తోటలు ఉన్నట్లుగా నమోదు అయింది. ప్రస్తుతం కొబ్బరికి సంబంధించి కొబ్బరి కాయలలో ఎండుకొబ్బరి బాగా ఉంటే, రూ.4,450లు ఎం.ఎస్.పి.గా ఉంది. కానీ ఇప్పుడు ఎఫ్.ఇ.క్యూ అంటే Fair Evidence Quality వరకూ అది కరెక్టుగా ఉంటే, అనగా 10 శాతం వరకూ రింకెల్స్ ఉంటే, రూ.4,450 లకు కొంటారు. కానీ మన పెద్దల నుంచి వచ్చిన రిఫ్రజెంటేషన్ ఏమిటంటే, 30 శాతం వరకూ రిలాక్సేషన్ ఇవ్వాలన్నప్పుడు మేము భారత ప్రభుత్వానికి వ్రాసి, నాఫెడ్ ద్వారా అనుమతి తీసుకుని, 30 శాతం వరకూ రింకెల్స్ ఉన్నా కూడా కొనడానికి ఆస్కారం ఇచ్చి, దానిని రూ.3,900లు ఎం.ఎస్.పి.గా ఫిక్స్ చేయడం జరిగింది. దీనిని మార్చి నెల వరకూ ఇచ్చారు. ఒక లక్ష క్వింటాళ్లు కొనడానికి అవకాశం ఉంది. ఇంతవరకూ 20,000 క్వింటాళ్లు కొబ్బరి కొనవడం జరిగింది. గౌరవ సభ్యులు చెప్పినట్లుగా ఇది నిరంతరమైనటువంటిది. ఇంకా 80,000 క్వింటాళ్లు మనము కొనడానికి అవకాశం ఉన్నది. కానీ మార్చి వరకే టైం ఉన్నది కనుక, సేను అధికారులకు చెప్పాను. ఇప్పుడే భారత ప్రభుత్వ అధికారులకు ఒక లెటర్ వ్రాసి, దీనిని ఎక్స్‌టెండ్ చేయమని కూడా కోరుతున్నాను. ఇందుకు సంబంధించి మద్దతు ధరను 2,500 రూపాయల నుంచి 3,100 రూపాయలకు పెంచవలసిన అవసరం తప్పకుండా ఉంది. అదేవిధంగా గౌరవ సభ్యులు అడిగినట్లుగా కొబ్బరికి సంబంధించిన సల్లి తెగులు గత 10, 12 సంవత్సరాలుగా పట్టి వీడిస్తున్నది. ఈ సమస్య వర్షాలు బాగా పడినప్పుడు ఉండదు, వర్షాలు లేనప్పుడే ఈ సమస్య వస్తున్నది. దానిని నివారించడం కోసం అజాండ్రిక్విమెంట్ ఆనేటటువంటి వేపనూనెతో తయారు చేసేటటువంటిది, ఫ్రీట్ మెంట్ ఇచ్చే ప్రయత్నం కూడా చేశాము. దీనిని మంచి యాజమాన్య పద్ధతులతో తీసుకోవడం ద్వారా, తగ్గించడానికి ఆస్కారం ఉంటుంది. ఈ పద్ధతిని ఇంకా విస్తృతపరుస్తాము. అంబాజీ పేటలో రీసెర్చ్ స్టేషన్ ఉన్నదనే విషయాన్ని కూడా చెప్పాము. ఇప్పటికే దీని యాక్టివిటీస్ చాలా పెద్ద ఎత్తున జరుగుతున్నాయి. అంతేకాక మరింత బలోపేతం చేస్తాము. గౌరవ సభ్యులకు తెలియజేసేదేమిటంటే, ఈ మద్దతు ధరతో రైతుల దగ్గరకి వెళ్లి కొనరు కానీ, రైతులే ఆ స్టేషన్ల దగ్గరకి తీసుకు

రావాలి. మరొక విషయమేమిటంటే ఎక్కడెక్కడ కొంటున్నారని సభ్యులు అడిగారు. ఈస్ట్ గోదావరిలో రావుల పాలెంలో ఇప్పటి వరకూ, 5,900 క్వంటాళ్లు, అంబాజీ పేటలో 6,100 క్వంటాళ్లు, తాటిపాకలో 2,600 క్వంటాళ్లు, నాగారంలో 2,700 క్వంటాళ్లు, ముమ్మడి వరంలో 3,100 క్వంటాళ్లు తూర్పు గోదావరి జిల్లాలో కొనడం జరిగింది. ఇది కంటిన్యూ అవుతుంది. అదేవిధంగా పశ్చిమ గోదావరి జిల్లాలో కేవలం 300 క్వంటాళ్లు మాత్రమే కొనడం జరిగింది. మొన్న నేను వెస్ట్ గోదావరికి వెళ్ళినప్పుడు పాలకొల్లులో కూడా ఒక సెంటర్ను ప్రారంభించాలని, అక్కడ రైతులు రిసెజెంట్ చేసినప్పుడు, క్రిందటి వారంలోనే ఒక సెంటర్ను ప్రారంభించడం జరిగింది. అన్ని కేంద్రాలలోనూ కొనుగోలుకు సంబంధించి కేంద్ర ప్రభుత్వంతో మాట్లాడి, కొనుగోలును ఇక ముందు కూడా కొనసాగించే ఏర్పాటు చేస్తాము. గౌరవ సభ్యులు మల్లల లక్ష్మీనారాయణ గారు ఒక ప్రశ్న అడిగారు, కొబ్బరి కొంటున్నారు, కొబ్బరి కాయ కొనాలనేటటువంటిది. నాకు తెలిసినంతవరకూ అలా కొన్న సందర్భాలు లేవు. ఏది ఏమైనప్పటికీ మీరు రిసెజెంట్ చేస్తున్నారు కాబట్టి, నాఫెడ్కి వ్రాసేటప్పుడు కొబ్బరి కాయలు కూడా కొనమని వ్రాస్తాము. వాళ్లు అనుమతిస్తే తప్పకుండా కొంటాము.

శ్రీ మల్లలు లక్ష్మీనారాయణ : అధ్యక్షా, ఉత్పత్తి అయినటువంటి కాయలలో 15 శాతం మాత్రమే కొబ్బరి తయారు చేయడానికి నీలు ఉంటుంది. మిగిలిన 85 శాతం కూడా కాయ రూపిణా మనము అమ్ముకోవలసిన అవసరం ఉంది. ఈ రోజు మీరు రైతులను ఆదుకోవాలంటే, కొబ్బరి కాయకి మద్దతు ధరను ఇచ్చి, రైతులను ఆదుకోవాలి తప్ప, మీరు కొబ్బరి కొనుగోలు చేస్తున్నామంటే దానివలన ప్రత్యక్షంగా రైతుకు ఉపయోగపడదు, మధ్యలో దళారీలు ఉంటున్నారు. అందువలన కొబ్బరికాయ కొనే విధంగా ప్రభుత్వం ఆలోచన చెయ్యాలని మీ ద్వారా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ రుద్రరాజు వద్దరాజు : అధ్యక్షా, కొబ్బరికి సంబంధించి ధర ఒక విషయమైతే చీడ, పీడల వలన దిగుబడి చాలా తగ్గిపోతోంది. ఇందుకు కారణాలు కూడా ఇంతకు ముందు చెప్పాను. ఈ ఆకుకు పట్టేటటువంటి రసం పీల్చే పురుగు వల్ల దిగుబడి తగ్గి పోయి, **quality of the nut** కూడా పాడయిపోయి, అసలు కొబ్బరికి ధర రావడం లేదు. ఒక ప్రక్క దిగుబడి తగ్గిపోవడం, మరొక ప్రక్క రేటు కూడా తగ్గిపోవడం జరుగుతోంది. దీనికి హార్టికల్చర్ వాళ్లు శ్రద్ధ తీసుకుని, ఖచ్చితంగా రైతాంగానికి ఇచ్చేటటువంటి వ్యవసాయ పనిముట్లు, ముఖ్యంగా స్ప్రేయర్స్ కానీ, ఇన్సెక్టిసైడ్స్ కానీ, పెస్టిసైడ్స్ కానీ, సబ్సిడీ ధరలకు ఇస్తున్నారు కానీ, అవి రైతాంగానికి చేరడం లేదు. ఈ విషయాన్ని అనేకసార్లు యంత్రాంగం దృష్టికి కూడా తీసుకు వెళ్ళడం జరిగింది కానీ సరైన న్యాయం జరగలేదు. మీద్వారా గౌరవ మంత్రిగారికి తెలియజేసేదేమిటంటే, దయచేసి హార్టికల్చర్ విభాగానికి ఖచ్చితమైన ఇన్ఫ్రక్షన్స్ ఇవ్వడం ద్వారా, ఎక్కడైతే చీడ పీడలున్నాయో, దానికి సంబంధించిన ఇన్సెక్టిసైడ్స్, పెస్టిసైడ్స్ సకాలంలో ఇచ్చినట్లయితే, రైతులు కాస్త కుదుట పడతారని ఈ సందర్భంగా మీ ద్వారా మంత్రిగారికి తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎన్. రఘువీరా రెడ్డి : అధ్యక్షా, ఇంతకు ముందే చెప్పాను, కాయలు కొనేటటువంటిది ఇంతకు ముందు లేదు. ఇప్పుడు గౌరవ సభ్యులు కొనమని అడుగుతున్నారు, మేము తప్పకుండా కేంద్ర ప్రభుత్వానికి లేఖ వ్రాస్తాము. అప్పుడు కేంద్ర ప్రభుత్వం వారు ఇస్తారా, ఇవ్వరా అన్నది తరువాత విషయం. ఇక రెండవది, కొబ్బరికి సంబంధించిన తెగుళ్ళ గురించి చెప్పారు. వీటికి సంబంధించిన స్ప్రేయర్స్ మొదలైన వాటికి సంబంధించి డిసార్బుమెంట్ వారితో మాట్లాడి, తప్పకుండా రైతులకు సాయం చేసే ఏర్పాట్లు చేస్తాము.

మిస్టర్ చైర్మన్ : కొబ్బరి నీరు శరీరానికి మంచిది, సేద తీరుస్తుంది. వీదేశీయ పానీయాల కన్నా, ఈ నీరు చాలా మంచిది. కాబట్టి వీటిపైన తగిన శ్రద్ధ తీసుకోవాలి. ఈ ఉగాది సందర్భంగా ఒక ఉద్యమం వచ్చింది. అక్కడకు నన్ను పిలిచారు. అక్కడి వాళ్లు ఇదే ప్రాసగేట్ చేశారు. కొబ్బరి నీరు వలన మనిషి ఆరోగ్యం మెరుగుపడుతుంది. సేద తీరుస్తుంది, విదేశీ పానీయాలు మానెయ్యండి అని.

శ్రీ ఎన్. రఘువీరా రెడ్డి : అధ్యక్షా, మీరు చెప్పింది కరెక్టేనండి. ఈ విదేశీ పానీయాల కంటే, కొబ్బరి నీళ్లు ఆరోగ్యానికి మంచివి. కేరళలోని టిండ్ విధానాన్ని ఇప్పుడు మన దగ్గర కూడా చేయడం జరుగుతోంది.

శ్రీ గిడుగు రుద్రరాజు : అధ్యక్షా, కొబ్బరికి సంబంధించి థామ్ లాండ్ వంటి దేశాలలో చాలా చోట్ల సైట్ సీయింగ్ కి వెళ్ళినప్పుడు చూశాము. అక్కడ వాళ్లు ఈ కొబ్బరి నీటిని ఒక విధమైన ప్రాసెసింగ్ చేసి, అమ్ముతూ ఉంటారు. ఆ విధమైన ప్రక్రియ ఏదైనా మన గౌరవ మంత్రిగారి ఆలోచనలో ఉంటే, మన కోసం ప్రాంతంలో కనుక ఏర్పాటు చేసినట్లయితే బాగుంటుంది. ఈ విధంగా రైతులను ఆదుకుంటే చాలా బాగుంటుంది.

ఉ. 11.30

శ్రీ ఎన్. రఘువీరా రెడ్డి : అధ్యక్షా, టెక్నాలజీ లేదని కాదు. కొబ్బరినీళ్లు ప్రాసెస్ చేసి టెట్రాప్యాక్ లో చేసినవి చాలా ఖరీదు ఉంటున్నాయి. నిన్న కూడా ఎగ్జిబిషన్ ఇనాగ్యురేషన్ లో అక్కడ పెట్టినపుడు చాలా ఖరీదుగా ఉంది. ఇంకా తక్కువ ఖరీదుకు అందించే టెక్నాలజీ రాలేదు. రూ. 10, 12 పెట్టి కొనాలంటే సాధ్యం కాదు. కొబ్బరి బొండాం రూ. 3, 4 లకు దొరుకుతున్నప్పుడు ఇక్కడ రూ. 10, 12 పెట్టి ఎందుకు కొంటారు? అంత రేటుకు మన దేశంలో చాలా తక్కువగా అమ్ముడుపోతుంది.

శ్రీ బొమ్మిడి నారాయణ రావు : అధ్యక్షా, రైతు దగ్గర రూ. 2, 3 లకు మించి లేదు. హైదరాబాద్ లో రూ. 10 నుండి రూ. 15 వరకు ఉంది.

శ్రీ ఎన్. రఘువీరా రెడ్డి : గ్రామాలలో అంత ధర రాదు. రుద్రరాజుగారు చెప్పినట్లు, చైర్మన్ గారు సూచించినట్లుగా ఆ టెక్నాలజీ మనం ఎడాప్ట్ చేసుకోవలసిన అవసరం ఉంది. ఆ విధంగా చేసే ఎంటర్ ప్రెన్యూర్స్ ఉంటే తప్పకుండా ఎంకరేజ్ చేస్తాము. సరసమైన ధరలకు అందించే టెక్నాలజీ థామ్ ల్యాండ్ లో ఉందని చెబుతున్నారు. మా అధికారులకు ఆదేశాలు ఇచ్చి అటువంటివి ఉంటే చేసే ప్రయత్నం చేస్తాము.

బొప్పాయి, దానిమ్మ పంటలు దెబ్బతినుట

ప్రశ్న నెం. 129 (3801)

శ్రీ షేక్ హుస్సేన్ (నామినేటెడ్);

గౌరవనీయులైన వ్యవసాయ, ఉద్యానవన శాఖ మంత్రిగారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా;

అ) కడప, చిత్తూరు జిల్లాలలో నరైన వర్షపాతం లేనందున బొప్పాయి, దానిమ్మ పంట పంటలు దెబ్బ

- తిన్న విషయం ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకొనిరావడం జరిగిందా ;
 ఆ) అయితే, వాటి వివరాలు ఏమిటి ;
 ఇ) బాధిత రైతులకు సహాయాన్ని అందించడానికి తీసుకున్న చర్యలు ఏమిటి ?

వ్యవసాయ, ఉద్యానవన శాఖ మంత్రి (ఎన్. రఘువీరారెడ్డి) :

- అ) లేదండీ.
 ఆ) ఈ ప్రశ్న ఉత్పన్నం కాదు.
 ఇ) ఈ ప్రశ్న ఉత్పన్నం కాదు.

శ్రీ పేక్ హుస్సేన్ : అధ్యక్షా, తమరిద్వారా మంత్రిగారిని అడుగుతున్నాను . 2008లో కడప, చిత్తూరు జిల్లాల్లో బొప్పాయి ఎంత విస్తీర్ణంలో పండింది ? 2009 లో ఎంత సాగు చేయడం జరిగింది అనే విషయం చెప్పాలి . నేను సాహితీకారుడిని మాత్రమే కాదు . అరటి, బొప్పాయి పండించే రైతును . నాకు తెలిసి అరటిగల రు . 30 లు ఉంటే, ఈ రోజు డజను రు . 30 లు గా పలుకుతున్నది . ఇంతధర పలకడానికి కారణం ఏమిటి ? పండ్లతోటలు సరిగా సంరక్షించే పరిస్థితిలో ఉన్నామా లేదా ? అనే విషయం మంత్రిగారు తెలియజేయాలని తమరిద్వారా కోరుతున్నాను .

శ్రీ ఎన్. రఘువీరారెడ్డి : అధ్యక్షా, గౌరవసభ్యులు వర్షాభావం వలన బొప్పాయి గానీ, అరటిగాని దెబ్బతిందా అంటే లేదని అన్నాను . కడప జిల్లాలో కరవు వలన ప్రత్యేకంగా ఏ పంట కూడా దెబ్బతిన్నట్లు మా దృష్టికి రాలేదు . కడప జిల్లాలో స్వీట్ ఆరంజ్ అంటే బత్తాయి పంట 2500 హెక్టార్లలో ఎండిపోవడం జరిగింది . కూరగాయలు కూడా కొంతవరకు దెబ్బతిన్నాయి అనేమాట గౌరవసభ్యులకు తెలియజేయడం జరిగింది . చిత్తూరు జిల్లాలో మటుకు ఏదీకూడా దెబ్బతినలేదు . కడప జిల్లాలో పంట దెబ్బతిన్నవాళ్లకు రెండుకోట్ల ఇరవైఆరు లక్షల రూపాయలు ఇన్పుట్ సబ్సిడీ విడుదల చేయడం జరిగింది .

ఇసుప ఖనిజం గనులపై నివేదిక

ప్రశ్న నెం. 130 (3603)

శ్రీ దాడి వీరభద్రరావు, శ్రీ ముండ్ల వెంకట శివరెడ్డి (విశాఖపట్నం), డా. మసాల వద్మజ (అసెంబ్లీ);

గౌరవనీయులైన అటవీ, పర్యావరణ, శాస్త్ర, సాంకేతిక విజ్ఞాన శాఖ మంత్రి గారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా ;

- అ) అనంతపురం జిల్లాలోని అన్ని ఇసుప ఖనిజం గనుల విషయంలో అటవీ శాఖకు చెందిన ముగ్గురు సభ్యుల కమిటీ నివేదికలో అతిక్రమణలు, ఉల్లంఘనలు కనుగొన్న విషయం వాస్తవమేనా ;
 ఆ) అయితే, కమిటీ కనుగొన్న విషయాలు ఏమిటి ;
 ఇ) అట్టి కౌలు ఒప్పందాలను రద్దు చేయడానికి తీసుకున్న చర్య ఏమిటి ?

అటవీ, వర్యావరణ, శాస్త్ర, సాంకేతిక విజ్ఞాన శాఖ మంత్రి (పి. రామచంద్రారెడ్డి) :

అ) అవునండీ.

ఆ) కమిటీ కనుగొన్న ముఖ్యమైన విషయాలు ఈ క్రింది విధంగా ఉన్నాయి.

- 1) హెచ్. సిద్ధాపురం, ఓబులాపురం గ్రామాల మధ్య అంతర్గత గ్రామాల సరిహద్దును నిర్ణయించడంలో పైరుధ్యాల.
- 2) కౌలు ప్రాంతాల వెలుపల వెలికితీసిన పదార్థాలను కుప్పలుగా వేయడం కోసం అటవీ భూమిని అసాధికారికంగా వినియోగం.
- 3) 1980, అటవీ (సంరక్షణ) చట్టం క్రింద కేంద్ర ప్రభుత్వం నుండి ఆమోదం పొందకుండా అటవీ భూములను వినియోగించడం ద్వారా ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రంలోని కౌలు ప్రాంతాల నుండి కర్ణాటక రాష్ట్రంలోని అవతల దిక్కుకు, ఇతర రోడ్లకు దారితీసి, రోడ్లను అసాధికారికంగా వేయడం.
- 4) గనుల కౌలుదారుల మొదలయిన వారు కౌలు సరిహద్దులను అనుచితంగా నిర్ణయించడం.

ఇ) ముగ్గురు సభ్యుల కమిటీ ఎత్తిచూపిన వివిధ అవకతవకలను పరిశీలించిన తర్వాత అనంతపురం జిల్లా, బళ్లారి రిజర్వు అటవీ ప్రాంతాలతోని ఆరు గనులన్నింటి నుండి ఇదివరకే వెలికితీసిన ఖనిజాన్ని రవాణా చేయడంలో సహా గనుల నిర్వహణను సస్పెండ్ చేస్తూ 25.11.2009 తేదీగల పరిశ్రమలు, వాణిజ్య (ఎం. III) శాఖ జిఓ ఆర్ టి నెం.723లో ప్రభుత్వం ఉత్తరువులు జారీ చేసింది.

శ్రీ ముండ్ల వెంకట శివారెడ్డి : అధ్యక్షా, ఈ ప్రశ్నను ఎన్నోసార్లు వేశాము . అయినా మరల వేయాల్సి వచ్చింది . అక్రమ మైనింగ్ వలన ప్రజాధనం ఎంత దుర్వినియోగం అయిందో గుర్తు చేయాల్సిన బాధ్యత ఉంది . శ్రీ మెంబర్ కమిటీ రిపోర్టు ఇచ్చారని అన్నారు . ఇంటర్ విలేజ్ గానీ, ఇంటర్ స్టేట్ డిస్ ప్యూట్స్ గానీ దీనివలన నాంది పలికే అవకాశం ఉంది . శాశ్వత సరిహద్దు 8 మీటర్లు ఉంటే దానిని 40 మీటర్లు పక్కకు జరిపి అక్రమ మైనింగ్ జరిపారు . ప్రస్తుతం సుంకాలమ్మ గుడి, జిటిఎస్ ఓల్డ్ బ్రిటిష్ స్టేషన్ ఉంటే అక్కడ అక్రమంగా తవ్వినమాట వాస్తవమా కాదా ? అనుమతి లేకుండా రిజర్వు సైట్ ప్రాంతంలో తవ్వకం చేశారని, ఫార్మేట్ లో రోడ్ వేశారని ఇచ్చారు . ఇవన్నీ చేసినపుడు సస్పెండ్ మైనింగ్ ఇది వాస్తవంగా ఎట్లా ఉందంటే పది సంవత్సరాలు దొంగతనంచేసి సొమ్ము కూడబెడితే అతనిని క్షమించి ఇతరత్రా కేసులు ఉన్నా, రాబోయే కాలంలో దొంగతనం చేయవద్దు . చేసినదానిని అమ్ముకుంటే అభ్యంతరం లేదు . ఇకముందు దొంగతనం చేయనని చెబితేచాలని అంటున్నట్లుగా ఉంది . సస్పెండ్ చేశామని అంటూ, రాబోయేకాలంలో మైనింగ్ ఆపరేషన్ సస్పెండ్ చేస్తున్నారు . దోచుకున్నదానిపై ఎంక్వయరీ లేదు . ఉన్న స్టాక్ను టెంపరరీగా ట్రాన్స్ పోర్ట్ చేసుకోవచ్చు అన్నారు . కానీ దొంగతనంగా చేసినది ట్రాన్స్ పోర్ట్ చేసే జరుగుతున్నది . రవాణా సుంకం వేస్తే దానిపై ప్రభుత్వానికి ఆదాయం వచ్చే అవకాశం ఉంది . కడప జిల్లా సమీక్షాసమావేశంలో ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పారు . ఈ మైనింగ్ నుండి 470 కిలోమీటర్ల దూరం వరకు ట్రాన్స్ పోర్ట్ జరుగుతున్నది . కర్ణాటకలో 34 కిలోమీటర్లు, ఆంధ్రప్రదేశ్ లో 444 కిలోమీటర్లు ఉంది . కర్ణాటక వారు రూ. 1000 ట్రక్కుకు సుంకం వసూలుచేస్తున్నారు . మనరాష్ట్రంలో అనంతపూర్, కడప, నెల్లూరు జిల్లాలనుండి రవాణా చేస్తున్నా కూడా మనం ఒక్కరూపాయి కూడా రవాణా సుంకం

వసూలుచేయడంలేదు . ఒక్క ట్రక్కు రూ.5000 లు వసూలుచేసే అవకాశం ఉంది . రోజుకు 5 వేల లారీలు కడప నుండి పోతున్నాయి . ఆవిధంగా రోజుకు రూ. 25 కోట్లు, నెలకు రూ. 750 కోట్లు , సంవత్సరానికి రూ. 9 వేల కోట్లు రాబడి వచ్చే అవకాశం మనం కోల్పోతున్నాము . ఎక్స్‌యిజ్‌కు రూ. 9 వేల నుండి రూ. 12 వేల కోట్లు సంపాదించడానికి ప్రాణాలు తీసే బదులు, దీనిమీద రవాణాసంకం తీసుకునే ఆలోచన ప్రభుత్వం చేస్తుందా ? ఇంత అక్రమ మైనింగ్ జరుగుతున్నది . కడప బైరేట్స్‌లో అక్రమాలు జరిగినపుడు గవర్నమెంట్ తీసుకున్నవిధంగా దీనిని కూడా ప్రభుత్వం తీసుకునే ఆలోచన చేస్తుందా లేదా అని నూటిగా అడుగుతున్నాను .

శ్రీ పి . రామచంద్రా రెడ్డి : అధ్యక్షా, వారు చెప్పిన సుంకాలమ్మ గుడి వివాదం సద్దుమణిగింది . ఆ ప్రాంతం నుండి గుడి గ్రామపంచాయతీ అనుమతితో వేరేచోట నిర్మించారు . వారు చెప్పిన అక్రమాలు ఏదైతే జరిగాయో వాటిని వెలికితీయడానికి మల్టీ డిసిప్లినరీ కమిటీ వేశాము . ఈ కమిటీలో 7 మంది సభ్యులు ఉన్నారు . ఈ కమిటీ ఎంక్వయిరి పూర్తిచేసిన తరువాత ప్రభుత్వానికి నివేదిక వస్తుంది . దానిపైన కోర్టు ఆదేశాలు ఉన్నాయి . వాటిని కూడా పరిగణనలోకి తీసుకుని దీనిని పరిష్కరించడానికి, అక్రమాలకు బాధులైన వారిపైన చర్యలు తీసుకునేదానికి ప్రభుత్వం వెనుకాడదు . ఇప్పటికే దీనిపైన చాలాసార్లు ఇక్కడగానీ, శాసనసభలో గానీ గంటలు గంటలు చర్చ జరిగింది . అయినా మీరు సమయం ఇస్తే చాలా విషయాలు చెప్పగలుగుతాను . ప్రస్తుతం వివాదం కోర్టు పరిధిలో ఉంది . కర్ణాటక ప్రభుత్వం ఇంతవరకు ఎటువంటి రవాణా సంకం వసూలు చేయలేదు .

డా కె . నాగేశ్వర్ : మీ ప్రభుత్వం ఎందుకు భయపడాలి ?

శ్రీ పి . రామచంద్రా రెడ్డి : కర్ణాటక ప్రభుత్వం వసూలుచేయడంలేదు .

డా . కె . నాగేశ్వర్ : మీరు వసూలు చేయండి .

ఉ.11.40

(తెలుగుదేశం సభ్యుల నుంచి తీవ్ర అంతరాయం)

శ్రీ పి . రామచంద్రా రెడ్డి : ఈ మధ్య ముఖ్యమంత్రి గారి దగ్గర రిసోర్స్ మొబిలైజేషన్ కమిటీ మీటింగు జరిగితే, ఆ మీటింగులో మన రోడ్లన్నీ పాడయిపోతున్నాయి, మనం రవాణా సంకం వెయ్యకపోతే మనకు ఆదాయం రాక చాలా కష్టమైపోతుంది కాబట్టి మనం రవాణా సంకం వేద్దామని ట్రాన్స్‌పోర్టు కమిషనర్ గారు ప్రపోజ్ చేయడం జరిగింది. ఆ ప్రపోజల్‌ను పంపించండి, మనం చర్యలు తీసుకుందామని కూడా ముఖ్యమంత్రి గారు చెప్పడం జరిగింది. కర్ణాటక ప్రభుత్వం వేస్తోంది కాబట్టి మనం వెయ్యకూడదని కాని, లేక కర్ణాటక ప్రభుత్వం వెయ్యడం లేదు కాబట్టి మనం వెయ్యాలని కాని కాదు. రిసోర్స్ మొబిలైజేషన్ కమిటీలో చర్చించడం జరిగింది. టన్నుకు రూ.100 చొప్పున సంకం విధించాలని ఆర్డర్స్ ఇచ్చిన తరువాత ఆ ఆర్డర్లను కోర్టు స్టే చేయడం జరిగింది.

(తెలుగుదేశం సభ్యుల నుంచి అంతరాయం)

కర్నాటకలో రూ.1000 కాదు, అసలు ఏమీ వెయ్యడం లేదు.

శ్రీ ముండ్ల వెంకట శివారెడ్డి : సర్, ఇరెగ్యూలారిటీలతో సుమారు 40 లక్షల టన్నులు తీసుకోవడం జరిగింది. సస్పెండింగ్ మైనింగ్ ఆపరేషన్స్ అంటే, ఆలోండి తీసుకున్న మెటీరియల్ ట్రాన్స్పోర్టింగ్ను సస్పెండి చేస్తే, అనాధరైజ్డ్గా దూరారు. రోడ్లు వేసుకున్నారు. బళ్లారి ఐరన్ ఓర్ స్ట్రైవేటు లిమిటెడ్లో కొంత ఆక్యుపై చేసుకున్నారు. 7 మీటర్లు లోపలకు వెళ్లారు. రాష్ట్ర సరిహద్దులను మార్చారు. చిన్న దొంగను పట్టుకుని పెద్ద దొంగలను వదిలేసినట్లుగా వుంది. మాట్లాడితే కోర్టులంటున్నారు. ఇన్వెస్టనల్గా కోర్టులు అని అంటున్నారేమోనని మాకు అనుమానంగా వుంది.

మీరు ట్రాన్స్పోర్టింగ్ను సస్పెండింగ్ అన్నారు. కడప జిల్లాలో ఇంతకు ముందు 6000 లారీలు పోయేది ఇప్పుడు 3000 లారీలు పోతున్నాయి. గత 2 నెలల్లో 42 మంది లారీల క్రింద పడి చనిపోతే, 24 మంది కాళ్లు, చేతులు విరగ్గొట్టుకుని ఆసుపత్రులలో వడ్డారు. బద్వేలులో ఒకటిన్నర అడుగుల లోతు రోడ్లు వున్నాయి. ఒకసారి మీరు దీని గురించి ఆలోచించండి.

శ్రీ దాడి వీరభద్రరావు : సర్, మంత్రి గారు టన్నుకు రూ.100 చొప్పున విధించామని అన్నారు, దానిపై కోర్టు స్టే వుందని కూడా చెప్పారు. ఆ స్టేను వెకేట్ చేయించేందుకు ప్రభుత్వం చర్యలు తీసుకుందా ? కోర్టుకు వెళ్లిన వారు గాలి జనార్ధన రెడ్డి గారి కంపెనీకి సంబంధించిన వారని మాకు సమాచారం వుంది. పబ్లిక్ ఇంటరెస్ట్కు వ్యతిరేకంగా పని చేస్తున్నారు. గాలి జనార్ధన రెడ్డి గారు కోర్టుకు వెళ్లి, మనకు రావలసిన ఆదాయం రాకుండా చేశారు. అటువంటి వారిని బ్లాక్ లిస్ట్లో పెట్టాలి. ఆయనను బ్లాక్ లిస్ట్లో పెట్టుకుండా ఇంకా ఆయనకు సహాయం చేసే పరిస్థితులలో మనం ఎందుకు వున్నాము? ఎవరెవరైతే ఇరెగ్యూలర్గా మైనింగ్ చేస్తున్నారో, వారి గురించి కమిటీ కొన్ని స్పష్టమైన సూచనలు చేసింది. వాటి మీద మీరు ఎటువంటి చర్యలు తీసుకున్నారు, వారి లైసెన్సులు మీరు ఎందుకు రద్దు చేయలేదు ?

శ్రీ పి. రామచంద్రారెడ్డి : అధ్యక్షా, దీనికి సమాధానం చాలా లెంగ్గీగా చెప్పవలసి వస్తుంది. స్టే వెకేట్ చేయడానికి మా ప్రభుత్వం కృత నిశ్చయంతో పనిచేస్తోంది. ఆలోండి కౌంటర్ ఫైల్ చేసాము. కోర్టులో ఆలోండి వారు స్టే తీసుకున్నారు. స్టే తీసుకున్న తరువాత కోర్టును కాదని వారిని బ్లాక్ లిస్ట్ చేసే అవకాశం లేదు. ఇందులో మొత్తం 6 కంపెనీలు వున్నాయి. ఆ ఆరు కంపెనీలు, 1998లో, 1999లో, 2003లో, 2005లో, 2006లో, 2007లో లైసెన్సులు తీసుకోవడం జరిగింది. 2008లో బళ్లారి ఐరన్ ఓర్ కంపెనీకి, ఓబుళాపురం మైన్స్ వారికి డిస్పూట్స్ వచ్చాయి.

14 ఫిబ్రవరి, 2008 నాడు అనంతపురం సిసిఎఫ్ను చైర్మన్ గాను, మైన్స్ , ఫారెస్టు సర్వే అండ్ లాండ్ రికార్డులు డిపార్టుమెంటు అధికారులతో ఒక రిపోర్టు ఇవ్వమని అన్నారు. 17-3-2008 నాడు హై పవర్ కమిటీ రిపోర్టు వచ్చింది. ఆ రిపోర్టు మీద బళ్లారి ఐరన్ ఓర్ కంపెనీ వారు హైకోర్టులో ఒక రిట్ వేయడం జరిగింది. ఆ రిట్కు గవర్నమెంట్ ఆఫ్ ఆంధ్రప్రదేశ్ రెస్పాండెంట్ కాబట్టి కౌంటర్ వేయడం జరిగింది. అయితే మీరు సివిల్ కోర్టుకు వెళ్లి బౌండరీ డిస్పూట్స్ను సెటిల్ చేసుకోవలసిందిగా కోర్టు చెప్పడం జరిగింది. 28 జనవరి నాడు ప్రిన్సిపాల్ సిసిఎఫ్కు గవర్నమెంటు ఇన్స్ట్రక్షన్స్ ఇచ్చి, లీజు బౌండరీలు ఫిక్స్ చేయమని చెప్పడం జరిగింది. 28 ఏప్రిల్ నాడు గవర్నమెంట్ ఆఫ్ ఇండియా మైనింగ్ ఆపరేషన్స్ను సస్పెండి చేయడం జరిగింది.

27-4-2009 నాడు పిసిసిఎఫ్ మైనింగు లీజుల డీమార్కేషన్ మీద గవర్నమెంటుకు రిపోర్టును సబ్మిట్ చేసారు.

24-8-2009 నాడు గవర్నమెంట్ ఆఫ్ ఇండియాకు లీజులు **adequately demarked** అని మనం రిపోర్టును ఇవ్వడం జరిగింది.

28-04-09 నాడు గవర్నమెంట్ ఆఫ్ ఇండియా మైనింగ్ లీజులన్నీ సస్పెండ్ చేసి అబెయన్స్ లో పెట్టి, సస్పెన్షన్ ఆర్డర్ ను బెంగుళూరులో వున్న గవర్నమెంటు ఆఫ్ ఇండియాకు సంబంధించి, బెంగుళూరులో వున్న పిసిసిఎఫ్ గారిని ఇన్ స్పెక్ట్ చేసి ఒక రిపోర్టు ఇవ్వమని చెప్పడం జరిగింది. 1-5-2009 నాడు సుప్రీం కోర్టులో ఎస్ కె మోడి అనే ఆయన బెంగుళూరు ఐరన్ ఓర్ లిమిటెడ్ తరపున కేసు ఫైల్ చేయడం జరిగింది.

13-5-2009 నాడు దానిపై 6 వారాలలో సర్వే కంప్లీట్ చేయమని కోర్టు ఆర్డర్ ఇవ్వడం జరిగింది. సర్వే ఆఫ్ మైనింగు లీజు ఏరియాలపై సర్వే ఆఫ్ ఇండియాతో సర్వే చేయించమని గవర్నమెంట్ ఆఫ్ ఇండియా 31-7-2009 నాడు ఒక ఆర్డరు ఇచ్చింది.

1-8-2009 నాడు, గవర్నమెంటు ఆఫ్ ఇండియా వారు ఇచ్చిన ఆర్డర్స్ మీద బెంగుళూరులో వున్న పిసిసిఎఫ్ ఇన్ స్పెక్ట్ చేసారు. 5-10-2009 నాడు సెంట్రల్ ఎంపవర్డ్ కమిటీ సుప్రీం కోర్టు తరపున ఒక మీటింగు పెట్టి, అప్పటికే ఫైల్ చేసిన రిట్ పిటిషన్ నెం. 201 ఆఫ్ 2009 ఏదైతే వుందో, దాని మీద తపాల గణేష్ అనే ఆయన సుప్రీం కోర్టులో 22-4-2009 నాడు గవర్నమెంట్ ఆఫ్ ఇండియా వారు ఇచ్చిన ఆర్డర్ ను ఎన్ ఫోర్సు చేయమని కోర్టులో కేసు వేయడం జరిగింది. ఈ లోపల ప్రెస్ లో ఎక్కువగా రావడం, వాదనలు, ప్రతివాదనలు మీడియాలో ఎక్కువగా రావడం వల్ల 1-10-09 నుండి 26-10-2009 వరకు డిఎఫ్ఓ 5 నోటీసులను మైనింగ్ లీజు హోల్డర్లయిన ఒవెసికి కాని, అసంతృప్తం మైనింగ్ ఏజెన్సీకి కాని ఇవ్వడం జరిగింది. మా మీద మాలాఫైడ్ ఇన్ బెన్సన్ తో డిఎఫ్ఓ నోటీసులు ఇచ్చారని ఓబుళాపురం మైనింగ్ కంపెనీ వారు 31-10-2010 నాడు పిసిసిఎఫ్ కు అపీలు చేసుకున్నారు. దానిని పిసిసిఎఫ్, అసంతృప్తం పిసిసిఎఫ్ వారికి పంపించడం జరిగింది. డిఎఫ్ఓ తీసుకున్న చర్యలు రూల్స్ ప్రకారం వున్నాయా లేదా అనేది వెరిఫై చేయమని చెప్పడం జరిగింది.

6-10-2009 నాడు ముగ్గురు సభ్యులతో ఒక కమిటీని వేయడం జరిగింది. ఒకరు స్పెషల్ పిసిసిఎఫ్ సమ్మిరెడ్డి కాగా, మరొకరు మిశ్రా, ఇంకొకరు ఓంకార్ సింగ్. ఈ ముగ్గురు అధికారులతో ఒక కమిటీని వేయడం జరిగింది. 17-11-2009 నాడు, కమిటీ రిపోర్టు రాకపోయినా, 467 జిబి ద్వారా సిబిఐ ఎంకైవర్టీ వేయడం జరిగింది. 19-11-09 నాడు సిఇసి ముందు మల్టీ డిసిప్లయినరీ సర్వే టీమును వేయడం జరిగింది. 20-11-2009 నాడు ముగ్గురు సభ్యుల కమిటీ ఒక రిపోర్టును సబ్మిట్ చేసింది. 23-11-2009 నాడు సుప్రీం కోర్టు కాన్స్టిట్యూట్ చేసిన సిఇసి వారు మైనింగ్ ఆపరేషన్లను ఆపు చేయమని చెప్పడం జరిగింది. ఆ ప్రకారం స్టేట్ గవర్నమెంటు మైనింగ్ ఆపరేషన్లను ఇన్ క్లాడింగ్ ట్రాన్స్ పోర్ట్ వన్ ఆఫ్ ఐరన్ ఓర్ ను స్టాప్ చేస్తూ, జిబి ఆర్ టి నెం 723, ఇండస్ట్రీస్ అండ్ కామర్స్ ను విడుదల చేయడం జరిగింది. స్టేట్ గవర్నమెంటు 25-11-2009 నాడు మైనింగు ఆపరేషన్లను సస్పెండ్ చేయమని చెప్పినా కాని, 30-11-09 నాడు గవర్నమెంట్ ఆఫ్ ఇండియా వారు సేమ్ ఆర్డర్లను ఇవ్వడం జరిగింది. 11-12-2009 నాడు ఆంధ్రప్రదేశ్ హై కోర్టు ఆ జిబిను సస్పెండ్ చేయడం జరిగింది.

(అంతరాయం)

అధ్యక్షా, నన్ను చెప్పనివ్వండి. సభ్యులు రిపోర్ట్ సబ్మిట్ చేయమంటున్నారు . కావాలంటే ఇస్తాను. ఆర్టిఐ. ఆక్ట్ క్రింద ఫైల్స్ అన్నీ తెలుసుకోవచ్చు. ఇప్పటికే హైకోర్టులో రికార్డులన్నీ పేజ్ బై పేజ్ తీసుకొని హైకోర్టు వారి ఆధ్వర్యంలోనే స్కాన్ చేశారు. ఎక్కడా కూడా తప్పు చెప్పే అవకాశం లేదు.

శ్రీ ముండ్ల వెంకట శివారెడ్డి: మేము అడిగిన దానికి సమాధానం రాలేదు.

శ్రీ పి. రామచంద్రారెడ్డి : దీనిని సస్పెండ్ చేసిన తరువాత 7.12.2009లో స్టేట్ గవర్నమెంట్ మల్టీ డిస్పెన్సరీ సర్వే టీమ్ ద్వారా డీ-మార్కెషన్ ఆఫ్ లైనింగ్ చేయడానికి చర్యలు తీసుకుంది. 15.12.09లో the Hon'ble Supreme Court of India has stayed the orders . 14.1.10వ సంవత్సరంలో సుప్రీంకోర్ట్ కేసు అంతా డిస్పోస్ చేసి ఎంత త్వరగా నీలైతే అంత త్వరగా సెటిల్ చేయమని హైకోర్టుకి ట్రాన్స్ఫర్ చేశారు. 23.2.10లో మెంబర్ కన్వీనర్ మల్టీ డిస్పెన్సరీ సర్వే టీమ్ సర్వే చేయడానికి ప్రారంభిస్తే, అడ్వకేట్స్ ఈ ఓబులాపురం మైనింగ్ కంపెనీ వారు కంటెంట్ నోటీస్ ప్రభుత్వానికి అంటే మెంబర్ కన్వీనర్ కి ఇవ్వడం జరిగింది. మళ్ళీ ప్రభుత్వం ద్వారా మెంబర్ కన్వీనర్ క్లారిఫై చేశారు. "It was clarified that the purpose of the said Committee is to demarcate and fix the boundaries of the lease area and not for assessing the CBI.

(అంతరాయం)

వారికి ఏమి కావాలో చెబుతాను. నేను పూర్తిగా చెప్పిన తరువాత వారిని అడగమనండి . నేను అన్నీ చెబుతాను. 26.2.10వ సంవత్సరంలో హైకోర్టు ఉత్తర్వు నెం:723ని సస్పెండ్ చేయడం జరిగింది. దానిని సెట్ అసైడ్ చేశారు. 11.3.2010వ సంవత్సరంలో సుప్రీంకోర్టు ఆఫ్ ఇండియాలో గవర్నమెంట్ ఆఫ్ ఏపీ స్పెషల్ లీవ్ పిటీషన్ ని ఫైల్ చేయడం జరిగింది. 22.3.10వ తేదికి పోస్ట్ చేసి అంతవరకూ స్టాటస్ కో మెన్టేన్ చేయమని చెప్పడం జరిగింది. అనేకసార్లు ప్రశ్నించారు. పూర్తిగా కోర్టు ద్వారా జరిగిన సమాచారం ఇస్తున్నాను. అనేకసార్లు సభ్యులు ప్రశ్నలు వేయడం జరిగింది. సభ దృష్టికి సభ్యులు తీసుకువచ్చారు. మేము ఎవరిని రక్షించే పరిస్థితిలో లేము. సిబిఐ ఎంక్వయరీ ఉంది. అన్ని చర్యలు ప్రభుత్వం తీసుకుంటోంది. ఎవరినీ రక్షించాలని లేదు.

శ్రీ పువ్వాడ నాగేశ్వరరావు : గౌరవ మంత్రిగారు ప్రశ్నకు సంబంధించి చాలా సేపు జవాబు చెప్పారు. తమరు అనుమతి ఇచ్చారు. ఇంత పెద్ద జవాబును మాకు అందరికీ కాపీ అందిస్తే బాగుంటుంది.

మిస్టర్ చైర్మన్: మినిస్టర్ గారు ఇవ్వడానికి ఒప్పుకున్నారు. ఈ సబ్జెక్ట్ డిస్ కషన్ కి ఉంది. మీటింగ్ లో డిస్ సైడ్ చేశాము.

శ్రీ పువ్వాడ నాగేశ్వరరావు : బివీసి ప్రకారంగా దీని మీద విడిగా చర్చ ఉంది. Mining policy of the State Government in Obulapurama and Bayyaram areas and other related important issues have to be discussed at length. రెండు గంటల డిస్ కషన్ ఉంది. దానిని దృష్టిలో పెట్టుకొని ఎక్కువగా ఇప్పుడు నేను అడగడం లేదు. Hon'ble Minister రామచంద్రారెడ్డిగారంటే నాకు గౌరవం ఉంది. చాలా కాలం నుండి వారు తెలుసు. తమలాగే వారు కూడా తెలుసు. సభలో కలిసి

ఉన్నాము. వ్యక్తిగతంగా నాకు ఎవరి మీద ఏమీ లేదు. ప్రభుత్వం నిష్క్రియాపరంగా ఉంది. ప్రభుత్వ సొమ్ము వందల కోట్లాది రూపాయలు కొంత మంది స్వార్థపరులు తినడానికి అవకాశం కల్పించడం జరిగింది. నేను ఆ వ్యక్తుల పేర్లు చెప్పదలచుకోలేదు. నాకు నా బాధ్యత తెలుసు. ప్రభుత్వానికి రావలసిన ఆదాయం రాకుండా ఉంది. రిజర్వ్ ఫారెస్ట్ లో రోడ్లు వేస్తూ ఉంటే మన డిపార్ట్ మెంట్ ఏమి చేస్తున్నది? **Is it not an insult to the Government?** ప్రభుత్వానికి బాధ్యత ఉందా లేదా అని అడుగుతున్నాను. అది ప్రభుత్వ సొమ్ము. కొంత మందికి రాచమర్యాదలు చేశారు. దాని పర్యవసానంగా ఆంధ్ర దేశంలో, కర్ణాటకలో మాఫియా తయారయింది. డెమాక్రసీని ఛాలెంజ్ చేస్తున్నారు. ప్రభుత్వాన్ని భయపెడుతున్నారు. అవసరమైనవారిని గెలిపిస్తున్నారు. అవసరం లేని వారిని ఓడిస్తున్నారు. ఈ పరిస్థితి ఉంది కాబట్టి నేను ప్రభుత్వాన్ని అడిగేదేమంటే, ఇన్ని అవకతవకలు జరిగాయి. ప్రభుత్వం అసాయింట్ చేసిన త్రిసభ్య కమిటీ రిపోర్ట్ ఇచ్చిన తరువాత, దాని మీద చిత్తశుద్ధి ప్రభుత్వానికి లోపించింది. చాలా బాధ్యతాయుతంగా ఉన్న ప్రభుత్వం దాని నుండి బయట పడడానికి ప్రయత్నం చేయడం లేదు. ఊబి నుండి బయటకు రావాలి. కోర్ట్ ద్వారా వచ్చేవాటిని కోర్ట్ ద్వారా ఎదుర్కోంటున్నాము. ప్రభుత్వం వారి చేతుల్లో ఉంది. నవంబర్, 25వ తేదీన ఉత్తర్య వస్తే రాత్రికి రాత్రే తెల్లవారేసరికి లారీలతో కృష్ణపట్టణానికి తరలించారు. ఇటు ప్రక్కన కుదరకపోతే అటు నుండి పక్కన పెట్టింది తరువాత పంపించుకున్నారు. రామిరెడ్డిగారు ఏదో అంశం గురించి మాట్లాడుతూ, అక్కడ కొన్ని వేల లారీలు పోతున్నాయి, ఆక్సిడెంట్లు జరుగుతాయి, ఏమిటని అడిగితే సమాధానం రాలేదు. తక్షణ చర్య తీసుకొని లైసెన్స్ సస్పెండ్ చేయడమేకాకుండా అక్కడ ఉన్న స్టాక్స్ సీజ్ చేసి ఎవరైతే రూల్స్ ని అతిక్రమించారో వారిపై కఠిన చర్యలు క్రిమినల్ చర్యలైనా తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను. ఈ విషయంలో ప్రభుత్వం పోరాడాలని, అటువంటి ప్రయత్నం చేయమని, ఆ విధంగా చేసి, రామచంద్రారెడ్డిగారు తమకు ఉన్న మంచి పేరును కాపాడుకోవాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ పి. రామచంద్రారెడ్డి: పెద్దలు నాగేశ్వరరావుగారు ఈ మైనింగ్ కి సంబంధించి మాట్లాడారు. రోడ్డు మార్గం ద్వారా తీసుకువెళ్లాలి. ఉపరితల రవాణా, విమానం ద్వారా తీసుకువెళ్లే అవకాశం లేదు. రెవెన్యూవారి రోడ్డు లేనప్పుడు రిజర్వ్ ఫారెస్ట్ ల్యాండ్ లో రోడ్డు పోవాలి. త్రిసభ్య కమిటీ రిపోర్ట్ ఇచ్చింది. అనేక చర్యలు తీసుకుంటున్నాము. ప్రతిపక్ష సభ్యులు అడగకపోయినా ఒక వారం లోపల సస్పెండ్ చేశాము. సెంట్రల్ ఎంపవర్ కమిటీ రిపోర్ట్ ఇచ్చింది. సిబిఐ ఎంక్వయిరీ తరువాత అనేక విధాలుగా చర్యలు పూర్తి స్థాయిలో తీసుకొంటున్నాము. ప్రభుత్వం చిత్తశుద్ధితో పని చేస్తోందా, లేదా అనడానికి ఈ స్టేట్ మెంట్ ని సభ్యులందరికి అందచేస్తున్నాను. అందరిని చూడమనండి. ప్రభుత్వ చర్యలలో లోపం ఉందా? ప్రభుత్వం బాగా పని చేస్తుందా, లేదా? ముఖ్యమంత్రిగారు నేను తిరుపతిలో ఉండగా, సంతకం చేయాలి, వెంటనే రమ్మన్నారు. నేను రాత్రి వచ్చాను. నా కోసం మా పి.ఎస్., ఎదురుచూస్తున్నారు. సిబిఐ, ఎంక్వయిరీ కోసం రాత్రి రెండు గంటలకు సంతకం పెట్టి తెల్లారు పంపించాను. ఎవరినీ రక్షించే పరిస్థితి లేదు. తప్పు చేసిన వారిని రక్షించే పరిస్థితిలో ప్రభుత్వం పని చేయడం లేదు. పూర్తి స్థాయిలో చిత్తశుద్ధితో ప్రభుత్వం పని చేస్తోంది. అందరికి సమాచారాన్ని సర్క్యూలేట్ చేయడం జరుగుతుంది.

MR. CHAIRMAN: We have completed all the questions. All the papers are deemed to have been laid on the Table of the House.

సభా సమక్షంలో ఉంచిన పత్రాలు

1. A copy of the Annual Report of the Andhra Pradesh Infrastructure Authority for the year 2008-2009, as required under Rule 13 (4) of the Andhra Pradesh Infrastructure Development Enabling (Terms and Conditions etc. of members of the Infrastructure Authority) Rules, 2003.
2. A copy of the Annual Report of the Andhra Pradesh State Financial Corporation for the year 2008-2009, as required under Section 619 (2) of the Companies Act, 1956.

Now, tea break for fifteen minutes.

(Then the House adjourned at 11.49 a.m., for fifteen minutes tea break)

మ.12.20

(THE HOUSE REASSEMBLED AFTER TEA-BREAK AT 12.25 P.M.)
(HON'BLE CHAIRMAN IN THE CHAIR)

MR. CHAIRMAN: Now we will take-up Special Mention, then Petition and then short discussion on price rise.

ప్రత్యేక ప్రస్తావన

శ్రీ కొంపల్లి యాదవ రెడ్డి (అసెంబ్లీ) : అధ్యక్షా, గత కొద్ది మాసాల నుండి ప్రభుత్వం చేపట్టే చాలా కార్యక్రమాలకు శాసన మండలి సభ్యులకు ఆహ్వానాలు రావడం లేదు. ముఖ్యంగా, నిన్న జరిగిన ఉగాది వేడుకలకు, నంది అవార్డుల ఉత్సవానికి ఇక్కడున్న చాలా మంది సభ్యులకు ఆహ్వానాలు రాకపోవడమనేది సభ్యుల గౌరవానికి భంగం కలిగించే ప్రమాదకరమైన పరిస్థితి కాబట్టి గౌరవ సభ్యుల ప్రతిష్ఠకు భంగం కలుగకుండా చూడాలని, మండలి సభ్యులను గౌరవించాలని మీ ద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

శ్రీ యన్. రఘువీరా రెడ్డి : అధ్యక్షా, ప్రాబ్ కాల విషయంలో ఎట్టి పరిస్థితులలోను రాజీపడే ప్రసక్తి లేదు కాబట్టి ఈ విషయాన్ని గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారి దృష్టికి తీసుకెళ్లడం జరుగుతుందని మీ ద్వారా గౌరవ సభ్యులకు తెలియచేస్తున్నాను.

శ్రీ పోట్ల నాగేశ్వర్ రావు (ఖమ్మం) : (మైక్ లేకుండా) అధ్యక్షా, శాసన మండలి సభ్యులంటే బయట గుర్తింపు లేదు.

డా. కె. నాగేశ్వర్ : అధ్యక్షా, నేను హైదరాబాదుకు సంబంధించిన ప్రతినిధినినా నంది అవార్డుల ఉత్సవానికి ఆహ్వానం రాలేదు. లలితకళాతోరణంలో జరిగింది కనుక ఆ ఏరియా ఎం.ఎల్.ఎ వరకే పిలుస్తున్నారని నేను భావిస్తున్నాను. ఇది మంచి వద్దతి కాదు.

శ్రీ పాలడగు వెంకట్రావు (అసెంబ్లీ) : అధ్యక్షా, నంది అవార్డుల విషయంలోనే కాదు ప్రతి విషయంలోను జీపీడి ప్రాబ్ కాల పాటించడం లేదు. జీపీడి వాళ్లు కావాలనే చేస్తున్నారో లేక.. It seems they want to avoid the Council. మంత్రి గారు ఏర్పాటు చేసే కార్యక్రమాలలోనైనా, ప్రభుత్వ కార్యక్రమంలోనైనా శాసన మండలి

సభ్యులు పాల్గొనడానికి వీలు లేకుండా ఎవ్వరికి వాళ్లు జిల్లా స్థాయిలో జరుపుకుంటున్నారనే విషయాన్ని మీ దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను. సభ్యుల గౌరవాన్ని కాపాడలేకపోతే శాసన మండలి సభ్యులంటే బయట చాలా తేలిక అవుతుంది. ఎం.ఎల్.సీ అనగానే ఏదో మామూలుగా పోతున్నారనే అనే స్థితి వస్తుంది కాబట్టి దయచేసి మీరు ఛైర్మన్ గా ఉన్నప్పుడే దీనిని సరిచేయాలని కోరుతున్నాను. మంత్రి గారు ఏదో జీవీడీ ప్రాటోకాల్ అని చెబుతున్నారు. జీవీడీ వాళ్లు ఈ విషయంలోనే కాదు ఏ విషయంలోనూ ఎం.ఎల్.సీలంటే గుర్తించడం లేదు. ఇది ఏదో ఆవేదన పడి చెబుతున్న మాట కాదు. విసుగుపట్టి పోనీ అని వదలిపెట్టే పరిస్థితికి వచ్చామని మీ దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను. జిల్లా స్థాయిలో కూడా ఇదే విధంగా జరుగుతోంది కాబట్టి దీనిని సీరియస్ గా తీసుకోవాలి. అవసరమైతే, జీవీడి కార్యదర్శిని పిలిపించి మాట్లాడండి లేకపోతే శాసనమండలిసైనా తీసిద్దాం అంటే తప్ప పెద్దల సభను అవమానపరచవద్దని కోరుతున్నాను.

MR CHAIRMAN: Venkata Rao garu, I will talk to the Chief Secretary in this connection.

శ్రీ బి. మోహన్ రెడ్డి : అధ్యక్షా, నిన్ను మాకు రవీంద్రభారతిలో జరిగిన అవమానం గురించి మీ దృష్టికి తీసుకువస్తే న్యాయం జరుగుతుందనే ఉద్దేశ్యంతో తీసుకువస్తున్నాను. నేను, గౌరవ సభ్యులు సుధాకర రెడ్డి గారు, మరొక సభ్యునితో కలిసి ఉగాది పండుగ వేడుకల సందర్భంగా రవీంద్రభారతికి వెళ్లాం. ముఖ్యమంత్రి గారు మొదటి వరుసలో కూర్చుంటారని ముందే మాకు తెలుసుకాబట్టి రెండవ వరుసలో కూర్చున్నా సెక్యూరిటీ వాళ్లు వచ్చి లేపారు. అక్కడి నుండి వేరే వరుసలో కూర్చున్నా అక్కడి నుండి కూడా లేపారు. ఇది వాస్తవం. అప్పుడు మీరు స్టేజీ మీద ఉన్నారు.

మిస్టర్ ఛైర్మన్ : నేను క్రింది నుండి స్టేజీ పైకి వెళ్లాను.

శ్రీ బి. మోహన్ రెడ్డి : అధ్యక్షా, అలితకళాతోరణంలో నంది అవార్డులు ఇచ్చారు.

మ.12.30

నా బాధ ఏమిటంటే అసలు శాసన మండలి అంటేనే చాలా చిన్న చూపు చూస్తున్నారు. మమ్మల్ని పిలవకపోయినా ఫరవాలేదు. కానీ, కూర్చున్న వాళ్లను లేపి వేరే చోట కూర్చోమనడం బాగుండలేదు. నంది అవార్డులకోసం నేను చైతన్య రాజు గారు వెళ్లాము. అయితే చైతన్య రాజుగారు మమ్మల్ని రమ్మని అడిగితే మాకు ఇన్విటేషన్ లేదు, గేటు దగ్గర పాసు చూపించమని అడిగితే బాగుండదు అని నేను చెప్పడం జరిగింది.

మిస్టర్ ఛైర్మన్ : మిమ్మల్ని అందరూ గుర్తుపడతారు.

శ్రీ బి. మోహన్ రెడ్డి : నా వరకూ కాదు కదా సార్. నేను అందరి గురించి మాట్లాడుతున్నాను. మంత్రులకు ప్రాటోకాల్ ఉన్నది. ఇప్పుడు వాళ్లు మెంబర్లను పట్టించుకోవడం లేదు. వాళ్లకు దెబ్బ తగిలితే మమ్మల్ని సరిగ్గా చూసుకుంటారు.

(సభలో నవ్వులు)

మా హక్కులను కాపాడవలసిన బాధ్యత ప్రభుత్వానికి ఉన్నది. ప్రభుత్వ కార్యక్రమాలకు ఆహ్వానించేటప్పుడు ఖచ్చితంగా శాసనసభ, శాసన మండలి సభ్యులను పిలవాలి, సమానంగా చూడాలని మా ఉద్దేశం. అందుకు తగు ఆదేశాలు జారీ చేయవలసిందిగా, మరియు మా హక్కులకు రక్షణ కల్పించవలసిందిగా తమ ద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాము.

శ్రీ వై.వి.బి. రాజేంద్రప్రసాద్ : అధ్యక్షా, హైదరాబాదులోని కార్యక్రమాలే కాకుండా జిల్లా స్థాయిలలో కూడా కొన్ని సమావేశాలకు మమ్మల్ని పిలవడంలేదు. అందుకు సంబంధించిన జీవోలు ఇచ్చామని మంత్రులు చెప్పినప్పటికీ, జిల్లా స్థాయిలో మాత్రం మమ్మల్ని ఆహ్వానిస్తున్నారు. దీని మీద సీరియస్ గా తగు చర్యలు తీసుకోవలసిందిగా తమ ద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎన్. రాజలింగం (అసెంబ్లీ) : నా విషయంలో ఇంకొంచెం ప్రత్యేకత ఉన్నది సార్. గతంలో శాసన మండలి సభ్యులంటే కొంత గౌరవం ఉండేది. నేను మొదటిసారి చేర్యాల ఎమ్ఎల్సీగా ఎన్నికైన సందర్భంలో అప్పటి టీఆర్ఎస్ శాసనసభ్యులు ఏదో ఒక మండలం, కానిస్టేబుల్యూయన్స్ కి పరిమితం కావాలని అనడం జరిగింది. తదుపరి గౌరవ రాజశేఖరరెడ్డి గారి ప్రభుత్వం ఒక చట్టాన్ని తీసుకురావడం జరిగింది. అయితే, ఇప్పటివరకూ జనగాం నియోజకవర్గంలో నన్ను ఏ కార్యక్రమానికి పిలవడం జరగలేదు. జనగాం నియోజకవర్గ ఎమ్ఎల్సీగా నేను ఈ విషయాన్ని అడగక్కర్లేదు. ఇవాళ ప్రోటోకాల్ గురించి నాకు సెక్రటరీగారు కొన్ని పేపర్లు ఇవ్వడం జరిగింది. పైగా, అభివృద్ధి సంక్షేమ కార్యక్రమాలకోసం నిధులను మంజూరు చేస్తే, మా జిల్లా మంత్రివర్యులు కొన్ని కార్యక్రమాలను మొదలుపెట్టడం, తరువాత క్యాన్సిల్ చేసి వేరే వాళ్లచేత ప్రారంభించేస్తున్నారు. ఆటవీ శాఖకు సంబంధించినటువంటి కార్యక్రమాలు, ఐటిడిఏ వంటి కార్యక్రమాల విషయమై కూడా కొన్ని ప్రోగ్రాములు పెట్టి క్యాన్సిల్ చేయడం జరిగింది. ఆయన ఒక్కరే తనకు కావలసిన వాళ్లను ఇద్దరు ముగ్గురిని పిలుచుకొని చేస్తున్నారు. ఇది చాలా దారుణమైన విషయం. ఆయనను రాజకీయాలలోకి తీసుకువచ్చిన వ్యక్తిని నేను. ఆయన వరమదోపిడి చేస్తున్నారు.

మిస్టర్ చైర్మన్ : నేను ఈ విషయమై తమతో మాట్లాడతాను.

(శ్రీ బి. వెంకటేశ్వర్లు, శ్రీ వై.వి.బి రాజేంద్రప్రసాద్ తదితరులవైపు నుండి అంతరాయం)

శ్రీ పువ్వాడ నాగేశ్వరరావు : అధ్యక్షా, తమరు ఈ విషయాన్ని ప్రత్యేకించి పరిశీలించినా సరే, లేదా ప్రివిలేజ్ కమిటీకి రిఫర్ చేసినా ఫరవాలేదు. ప్రభుత్వం తరపున జరిగే ప్రతి కార్యక్రమానికి ఎమ్ఎల్సీలను తప్పకుండా పిలవాలని సాధారణ పరిపాలనా విభాగం నుండి ఆదేశాలు ఉన్నాయి.

మిస్టర్ చైర్మన్ : యాదవరెడ్డిగారు లేవనెత్తినటువంటి అంశం ఏమంటే ఇక్కడ జరిగేటువంటి కార్యక్రమాలకు సంబంధించి జిఎడి వారు ఆహ్వానాలు పంపిస్తారు. నాయకుల విగ్రహాల ఆవిష్కరణలు వంటి కార్యక్రమాలకు, ఉత్సవాలకు ఎటువంటి ఆహ్వానాలు ఉండవు. చివరివరకు తెలియదు. పొట్టి శ్రీరాములు గారికి సంబంధించిన కార్యక్రమం విషయమై ఎవరికీ తెలియదు. నేను ప్రభుత్వ ప్రధాన కార్యదర్శిగారితో మాట్లాడి సరిచేయడానికి ప్రయత్నిస్తాను.

(ఈ దశలో సభ్యులు శ్రీ బి. వెంకటేశ్వర్లు ని ఉద్దేశించి శ్రీ పై. శివరామిరెడ్డి గారు కూర్చోమని అన్నారు)

శ్రీ బి. వెంకటేశ్వర్లు : సార్, విప్ గారి ప్రవర్తన బాగాలేదు. కూర్చోమని చెబుతున్నారు.

(అంతరాయం)

జనగాం నియోజకవర్గం విషయమై ఇంతకు ముందు గౌరవ సభ్యులు రాజలింగం గారు మాట్లాడిన ఐటిడివి సమావేశం విషయమై మేము అడిగితే మాదేమీ లేదు పొన్నాల లక్ష్మయ్యగారే వారికి కావలసిన వాళ్లని పిలుచుకున్నారని అన్నారు. అంటే ఏమిటీ ఈ దౌర్భాగ్య పరిస్థితి ? మా జనగాం నియోజకవర్గంలో ఎన్నో అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు జరుగుతున్నాయి.

మ.12.40

పొద్దున ఒక కార్యక్రమం ఉంటే దాని గురించి అధికారులు రాత్రి 12.00 గంటలకు ఫోన్ చేసి చెప్తారు. మళ్ళీ ఉదయం క్యాన్సిల్ అయ్యిందని చెబుతారు. ఇదాక రాజలింగం గారు చెప్పారు. ఎవరో ఒకరు ఈ విధంగా చేస్తూనే ఉన్నారు. ఈ రకంగా అన్యాయం జరుగుతోంది. మోహన్ రెడ్డి గారు ఒక కార్యక్రమానికి వెళ్లి ఆయన పరువు తీసుకున్నారు. అక్కడకి వెళ్లని వారు చాలా సంతోషంగా ఉన్నారు. మీరూ కూడా ఈరోజు బాధపడుతున్నారు.

మిస్టర్ చైర్మన్: నేను ఏమీ బాధ పడడం లేదు.

శ్రీ బి. వెంకటేశ్వర్లు : అధ్యక్షా, లోక్ సభ సభ్యుల కంటే రాజ్యసభ సభ్యులకు ఎక్కువ ప్రయారిటీ ఇస్తున్నారు. అక్కడ ఎలాంటి తారతమ్యం లేదు. ఇక్కడకు వచ్చేసరికి ఎం.ఎల్.సిలను చులకనగా చూస్తున్నారు. అధ్యక్షులైన మీరు ఈ విషయంలో తగిన చర్యలు తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను.

మిస్టర్ చైర్మన్: ఇంటెన్షనల్ గా ఎవరూ చెయ్యరండి. ఎక్కడో ల్యాప్స్ జరిగి ఉంటుంది. **We can set it right.**

శ్రీ బి. మోహన్ రెడ్డి: సార్, రవీంద్రభారతికి మీరు, నేను ఇద్దరం వెళ్ళాము. అక్కడ తలుపులు తియ్య లేదు. నాకు కోపం వచ్చింది. అక్కడ గొడవ పెట్టుకుందామనుకుంటే మీరు సన్నే మందలిస్తారని ఊరుకున్నాను. మీ పాజిషన్ ఏమిటి ? **As far as protocol is concerned, you are placed ahead of Hon'ble Chief Minister.** మీకు ఏ విధమైన ప్రోటోకాల్ ఉండాలి? అక్కడ తలుపులు తీయకపోతే ఎట్లా? నేనే చైర్మన్ అయి ఉంటే గడగడ లాడించే వాడిని. అధికారుల పద్ధతి బాగాలేదు.

(సభలో నవ్వులు)

మిస్టర్ చైర్మన్: ఇవన్నీ చిన్న విషయాలు.

శ్రీ బి. మోహన్ రెడ్డి: మా ఛైర్మన్‌కి రవీంద్రభారతిలో తలుపులు తియ్యకపోవడం చిన్న విషయమా? సెక్యూరిటీ వాళ్లు చెక్ చేస్తున్నారు.

మిస్టర్ ఛైర్మన్: అక్కడ మూడు తలుపులున్నాయి. మొదటి ద్వారం తీసారు. రెండవ ద్వారం గురించి వాళ్లు తెలియదు కదా! చెక్ చేశారు అని అంటున్నారు. ఎవరి డ్యూటీ వాళ్లు చెయ్యాలి కదా. సెక్యూరిటీ గురించి డి.జి.పి గారికి బాగా తెలుసు. **That is the most important.**

(At that juncture, Sri Tirumala Srinivasulu, Hon'ble Member sought to speak)

మళ్ళీ మీకు మైక్ ఇస్తే కష్టం.

(ఈ సందర్భంగా శ్రీ బొమ్మిడి నారాయణ రావు, శ్రీ వై.బి. రాజేంద్ర ప్రసాద్‌లు తమ తమ స్థానాలలో నిలబడి "మిమ్మల్ని సర్ప్ చేయడం ఏమిటి, అది మాకు అవమానం" అని అన్నారు)

ఛైర్మన్: అందుకే నేను ఎక్స్‌వర్డ్స్ బినినియన్ కోసం చూస్తున్నాను.

శ్రీ టి. శ్రీనివాసులు (కర్నూల్): అధ్యక్షా, మన ఎం.ఎల్.సి మిత్రులు చెప్పింది కరెక్ట్. APSRTC వాళ్లు ఇంతవరకూ ఎం.ఎల్.సిలకు బోర్డులు పెట్టలేదు. బస్సులోకి వెళ్లి నేను ఎం.ఎల్.సిని, టికెట్ ఇవ్వండి అంటే టికెట్ ఇవ్వరు. మళ్ళీ నేను కిందకి వెళ్లి ఎక్స్ డి.జి.పిని అంటే లోపలకి రండి సార్ అని అంటారు.

మిస్టర్ ఛైర్మన్: ఉన్న ఇష్యూని సెటర్లైట్ చేయమంటే కొత్త ఇష్యూని తెస్తున్నారు.

SRI T. SRINIVASULU: It is very unfair. This is my experience. వాళ్లుకు ఎం.ఎల్.సి లంటే తెలియదు. అక్కడ ఎం.పి, ఎం.ఎల్.ఎ బోర్డులున్నాయి. ఎం.ఎల్.సిలకు బోర్డులు లేవు. టికెట్ ఇవ్వ వయ్యా అంటే ఇవ్వరు. కిందకి వెళ్లి నేను ఎక్స్ డి.జి.పిని అంటే రండి సార్ అని అంటారు, **which I feel very hurt. This is hurting all our Members. Kindly take up this matter with the concerned officials.**

శ్రీ ఎస్. ఇంద్రసేన్ రెడ్డి (అసెంబ్లీ): అధ్యక్షా, ఆంధ్రజ్యోతి పేపర్ లో పెద్దల సభ రద్దు అని వార్త వచ్చింది కాబట్టి ఈ మధ్య సభ్యులందరం కలిసి ఆ పత్రికకు సంబంధించిన వారి పై కఠినమైన చర్య తీసుకో మని చెప్పాము. ఇంతవరకు ఏమీ జరగలేదు. సెషన్ ముగిసేలోపల చర్య తీసుకుంటే బాగుంటుంది. **This House should unanimously adopt a resolution to take action against the Editor of Andhra Jyothi.**

(శ్రీ వై.బి. రాజేంద్రప్రసాద్ చే అంతరాయం)

MR. CHAIRMAN: Mr. Rajendra Prasad, you cannot take the mike out of the way. I have not allowed you.

శ్రీ మహ్మద్ జాని: ఛైర్మన్ గారు ఆర్డర్ ఇచ్చారు. ఆయన ఉదయం లీడర్స్ అందరితో మాట్లాడారు. యాక్షన్ తీసుకుంటామని చెప్పారు.

MR. CHAIRMAN: He is the Chairman of the Privileges Committee.

(శ్రీ రుద్రరాజు పద్మరాజు చే అంతరాయం)

పద్మరాజు గారూ, నేను మీతో తరువాత మాట్లాడతాను. Padma Raju please, leave the matter to me. Please sit down.

(శ్రీ వై.బి. రాజేంద్రప్రసాద్ చే అంతరాయం)

రాజేంద్ర ప్రసాద్ గారు కూర్చోండి. Nothing will go on record. I am not giving mike to any one. Please take your seats.

అర్జీల సమర్పణ

శ్రీ పోచిరెడ్డి సుబ్బారెడ్డి: అధ్యక్షా, ఈ రాష్ట్రంలో రాష్ట్ర గ్రంథాలయ, జిల్లా గ్రంథాలయ సంస్థలలో దాదాపు 3500 మంది ఉద్యోగులు పనిచేస్తున్నారు. G.O.Ms.No. 488, G.O.Ms.No. 755, G.O.Ms.No. 915 ఆధారంగా ఈ ఉద్యోగులందరూ ప్రభుత్వ ఉద్యోగులుగా గుర్తింపబడ్డారు. వీళ్లకు 100% గ్రాంట్ ఇస్తున్నారు. కాని, గ్రాంట్ ని మూడు నెలలకు, ఆరు నెలలకు ఒక సారి ఇవ్వడం వల్ల ప్రతి నెలా వాళ్లకు జీతాలు రావడం లేదు. ప్రాబేషన్ డిక్లెర్ అయిన ఉద్యోగులు వాళ్లు. వీళ్లకు 010 హెడ్ కింద వాళ్లకు జీతాలు చెల్లించాలని కోరుతున్నాను. వాళ్లను ప్రభుత్వ ఉద్యోగులుగా గుర్తించాలని కోరుతున్నాను. మున్సిపల్ అడ్మినిస్ట్రేషన్, పంచాయతీరాజ్ డిపార్ట్మెంట్ లోని ఉద్యోగులకు 010 హెడ్ కింద జీతాలు చెల్లిస్తున్నారు. వీళ్లు నెలనెలా జీతాలు రాక చాలా ఇబ్బంది పడుతున్నారు. వీళ్లకు 010 హెడ్ కింద జీతాలు చెల్లించి, వాళ్లకు న్యాయం చెయ్యాలని ఈ పిటీషన్ ను అందచేస్తున్నాను.

(ఈ సందర్భంగా సదరు పిటీషన్ ను గౌరవ చైర్మన్ గారికి అందజేశారు)

శ్రీ బి. మోహన్ రెడ్డి: అధ్యక్షా, రాష్ట్రంలో ఎయిడెడ్ టీచర్స్ అదే విధంగా నాన్ టీచింగ్ స్టాఫ్ నలభై, నలభై అయిదు సంవత్సరాలుగా పనిచేస్తున్నారు. ఎయిడెడ్ టీచర్స్ కి ప్రభుత్వం గ్రాంట్ ఇన్ ఎయిడ్ ఇస్తుంది. కాని, జీతాలు మాత్రం మూడు, నాలుగు నెలలకు ఒకసారి ఇవ్వడం వల్ల చాలా ఇబ్బంది పడుతున్నారు. ఇతర ఉద్యోగుల మాదిరి ప్రతి నెలా 1వ తేదీన జీతాలు ఇవ్వాలంటే 010 హెడ్ కింద consolidated fund ద్వారా పేమెంట్ చేస్తే బాగుంటుంది. వాళ్లకి 010 హెడ్ కింద జీతాలు చెల్లించాలని పిటీషన్ ని అందిస్తున్నాను.

(ఈ సందర్భంగా సదరు పిటీషన్ ను గౌరవ చైర్మన్ గారికి అందజేశారు)

MR. CHAIRMAN: Now, we will go for Short Discussion of Price Rise.

అఘుచర్చ - ధరల పెరుగుదలపై

శ్రీ బి. వెంకటేశ్వర్లు : అధ్యక్షా, నిత్యావసర వస్తువుల ధరలు ఆకాశాన్ని అంటుతున్నాయి. కాంగ్రెస్ పార్టీ అధికారంలోకి వచ్చిన తరువాత బియ్యం, వప్పులు, ఉప్పులు, చింతపండు, నూనె ఇలా ఏ నిత్యావసర వస్తువుల ధరలను చూసినా అవి ఆకాశాన్ని అంటుతున్నాయి. దాదాపు 200 శాతం నుండి 300 శాతానికి ఈ

ధరలు పెరిగాయి. 2009, అక్టోబరు లో ద్రవ్యోల్బణం 1.3 శాతం ఉంటే, 2010 ఫిబ్రవరి నెలాఖరికి 8.5 శాతం పెరగడం గర్హనీయం. ఈ మూడు దశాబ్దాలలో తొలిసారిగా సున్నా కంటే తక్కువగా ఈ ద్రవ్యోల్బణం వడిపోయింది.

మ.12.50

మరలా ధరలు సైపైకి ఎగబాకడం కూడా గమనార్హం. ధరలు ఎక్కువగా పెరుగుతున్నా కూడా ప్రభుత్వం ఇంతవరకు సరైన చర్యలు తీసుకోవడంలేదు. ఎక్కడ చూసినా మధ్య తరగతి ప్రజలు, దిగువ తరగతి ప్రజలు పెద్ద ఎత్తున అవస్థలు పడుతున్నారు. జీబు నిండా డబ్బు తీసుకొచ్చినా కూడా సంచి నిండా కూరగాయలు రాని పరిస్థితి ప్రస్తుతం ఉంది. మన రాష్ట్రంలో జారీ చేసిన రేషన్ కార్డులకు తగిన మొత్తంలో సరకులను రేషన్ దుకాణాలకు విడుదల చేయడంలేదు. ఉప్పుడు బియ్యం ఎగుమతుల్లో కూడా పెద్దఎత్తున అవినీతి జరుగుతున్నది. ఆ రకంగా ధరలు పెరుగుతున్నాయి. వప్పుల ధరలు విపరీతంగా పెరిగాయి. ఉదాహరణకు కందివప్పు ధర చూస్తే ప్రస్తుతం కందివప్పు ధర రాష్ట్రంలో చర్చనీయాంశం అయింది. పేదవాడు కందివప్పు కొనే పరిస్థితి లేకుండా పోయింది. కందివప్పు ధర కిలో వంద రూపాయలకు చేరింది. కంది వప్పును రేషన్ దుకాణాల ద్వారా ఇస్తామని ప్రభుత్వం చెప్పడం జరిగింది. కానీ కందివప్పును ఎక్కడా కూడా రేషన్ దుకాణాలకు సరిపడినంతగా సరఫరా చేయడంలేదు. తెల్లకార్డుదారులకు కిలో ముప్పై రూపాయల చొప్పున ప్రతి నెలా పంపిణీ చేస్తామని రాష్ట్ర ప్రభుత్వం 2008 ఆగస్టు నెలలో ప్రకటించడం జరిగింది. కానీ ఈరోజు వరకు ఎక్కడ కూడా సక్రమంగా పంపిణీ చేయలేదు. బహిరంగ మార్కెట్లో కందివప్పు ధర ప్రస్తుతం యాభై అయిదు రూపాయలు ఉన్నా కూడా రేషన్ దుకాణాలలో అర కిలో మాత్రం కార్డుదారులకు ఇస్తున్నారు. రేషన్ షాపులద్వారా అందిస్తున్న కందివప్పు ధర పెంచినా కూడా కోటా తగ్గించింది ఈ ప్రభుత్వం. రాష్ట్రంలోని రెండు లక్షల మూడు వేల తెల్ల రేషన్ కార్డుదారులకు అందించడానికి నెలకు దాదాపు ఇరవై వేల మెట్రిక్ టన్నుల కందివప్పు అవసరం. కానీ పౌరసరఫరాల శాఖ మాత్రం నెలకు ఎనిమిది వేల మెట్రిక్ టన్నుల కందివప్పు మాత్రమే విడుదల చేస్తున్నది. బహిరంగ మార్కెట్లో ధర పెరిగిందనే సాకుతో కిలోకు బదులుగా అర కిలో కందివప్పు మాత్రమే ఇవ్వడం జరుగుతున్నది. నాలుగు నెలల్లో పంట చేతికి వచ్చాక కిలో కందివప్పును ముప్పై రూపాయలకు ఇస్తామని, తెల్లకార్డుదారులకు ప్రతి నెలా కందివప్పు పంపిణీ చేస్తామని అప్పటి ముఖ్యమంత్రి, కీ.శే. డా.రాజశేఖరరెడ్డిగారు 2009 జూన్ 15వ తేదీన హైదరాబాద్లో జరిగిన ఐకెపి మహిళా సదస్సులో ప్రకటించడం జరిగింది. "ఆత్మీయ బంధువులారా, ధరల పెరుగుదలకు సహకరించండి" అంటూ అదే సంవత్సరం జూలై నెలలో పత్రికల్లో ప్రకటనలు ఇచ్చారు. "ఆఫ్రికా కందివప్పు వస్తుంది, రెండు నెలల్లో ధరలు తగ్గిస్తాం" అంటూ జూలై 2009లో "కందివప్పు కఠోర సత్యాలు" పేరిట ప్రకటనలు ఇచ్చారు. కందివప్పు పంట చేతికి రావాలంటే ఆరు నెలలు పడుతుంది, అలాంటిది నాలుగు నెలకే తగ్గిస్తామని ఒకసారి, రెండు నెలల్లో తగ్గిస్తామని మరోసారి అప్పటి ముఖ్యమంత్రి గారు పేర్కొనడం జరిగింది. కంది సాగు తగ్గిన నేపథ్యంలో కందివంట చేతికి వచ్చినా కూడా ధరలు తగ్గించే అవకాశం లేదని పౌరసరఫరాల శాఖమంత్రి శ్రీ జూపల్లి కృష్ణారావు ఒకసారి స్టేట్ మెంట్ ఇచ్చారు. ఇవన్నీ ఎందుకు చెబుతున్నాను అంటే, ఇవాళ ఈ ధరల పెరుగుదలపైన ఒక ప్రణాళిక లేకుండా ఈ ప్రభుత్వం ఉంది. ప్రభుత్వం సరైన చర్యలు తీసుకోకపోవడంవల్లనే ధరలు పెరగడానికి కారణమైంది. ప్రపంచ వ్యాప్తంగా చూస్తే పప్పు ధాన్యాల సాగు విస్తీర్ణం మన దేశంలోనే అత్యధికంగా ఉంది. అయినా కూడా మన దగ్గర వప్పుల ధరలు విపరీతంగా పెరుగుతున్నాయి. ఒకసారి మనం పరిశీలిస్తే, 2004-05లో 4,80,277 హెక్టార్లలో పప్పు ధాన్యాలు సాగు చేయగా ఉత్పత్తి 2,19,000 మెట్రిక్ టన్నులు వచ్చింది. అదే విధంగా 2008-09లో 4,42,714 హెక్టార్లలో 2,01,350 మెట్రిక్ టన్నుల పప్పుధాన్యం ఉత్పత్తి అయింది. మనం అత్యధికంగా పప్పు ధాన్యాలు పండించినా కూడా పప్పు

ధాన్యాల ధరలు అందుబాటులో లేకుండా ఉన్నాయి. కాబట్టి ఈ ప్రభుత్వం ధరల పెరుగుదలపైన కఠినమైన చర్యలు తీసుకోవడంలో పూర్తిగా విఫలమైందని నేను ఈ సందర్భంగా తెలియజేస్తున్నాను.

ఎక్కడ చూసినా అక్రమ నిల్వలు విపరీతంగా ఉన్నాయి. వ్యాపారులు, దళారులు కుమ్మక్కై రైతుల వద్ద పప్పు ధాన్యాలు ఉన్నప్పుడు రేట్లు తగ్గించి, ఆ ధాన్యం వ్యాపారులు, దళారుల వద్దకు రాగానే, మార్కెట్లోకి విడుదల చేయకుండా రేట్లు పెంచి ధరల పెరుగుదలకు కారణమవుతున్నారు. మన రాష్ట్ర అవసరాలకోసం మూడు లక్షల నుంచి మూడున్నర లక్షల మెట్రిక్ టన్నుల కందిపప్పు అవసరముంది. కాబట్టి తక్షణమే అక్రమ నిల్వలకు కారకులైన వ్యాపారుల గోడొడ్లమీద దాడులుచేసి అక్రమ నిల్వలను బయటకు తెస్తే బాగుంటుందని మీ ద్వారా సభకు, మంత్రిగారికి తెలియజేస్తున్నాను. అధికారులు అరకొరగానే దాడులు చేస్తున్నారు తప్ప పూర్తి స్థాయిలో దాడులుచేయడంలేదు. దానితో బ్లాక్ మార్కెటింగ్ చేసేవారికి అధికారులంటే భయం లేదు. మాకు ఏమీ కాదనే ధైర్యం వారిలో ఉంది. బ్లాక్ మార్కెటింగ్ చేసే వారికి ప్రభుత్వంలోని పెద్దల అండదండలు ఉండడంతో వారు అక్రమ నిల్వలను నిర్విఘ్నంగా సాగిస్తూ బ్లాక్ మార్కెటింగ్ పాల్పడుతున్నారు.

చక్కెర ధర చేదెక్కిపోయింది. చక్కెర కొనే పరిస్థితులు లేవు. చక్కెర ధర విపరీతంగా పెరిగిపోయింది. కేంద్ర వ్యవసాయశాఖమంత్రిగా శ్రీ శరద్ వర్మగారు ఉన్నారు. చాలామంది కాంగ్రెస్ పెద్దలు వ్యవసాయ శాఖమంత్రిగారు సరిగా చర్యలు తీసుకోకపోవడంవల్ల చక్కెర ధరలు విపరీతంగా పెరిగాయని చెప్పడం జరిగింది. నిన్ననే నేను వార్తలో చూశాను, కాంగ్రెస్ పార్టీ అధికార ప్రతినిధి ఒకరు ధరల పెరుగుదలపై మాట్లాడినందుకు ఆయనను ఆ పదవి నుంచి తొలగించినట్లుగా వార్తల్లో వచ్చింది. వాస్తవాలు మాట్లాడినవారిపైన కూడా చర్యలు చేపట్టడం జరుగుతోంది. ఇది చాలా దురదృష్టకరమని ఈ సందర్భంగా తెలియజేస్తున్నాను. ఏది ఏమైనప్పటికీ కూడా, ఈనాడు పేదలు, సామాన్యులు నోట్ల చక్కెర వేసుకుందామంటే కూడా దొరకని, కొనలేని పరిస్థితి రాష్ట్రంలో ఏర్పడింది. పెరుగుతున్న ధరలను నియంత్రించే విషయంలో కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు రెండూ పూర్తిగా విఫలమయ్యాయి. ఒకవైపు మార్కెట్లో ధరలు పెరుగుతుంటే, మరోవైపు రేషన్ దుకాణాలద్వారా ఇచ్చే సరకులలో ప్రభుత్వం కోత విధించడం జరుగుతుంది. నెలకు అరకిలో చక్కెర, రెండు లీటర్ల కిరోసిన్ మాత్రమే తెల్లకార్డులకు పంపిణీ చేయాలని ప్రభుత్వం చెప్పడం చాలా దురదృష్టకరం. 2009 సాధారణ ఎన్నికల సమయంలో బియ్యం, గోధుమల ధర కిలోకు మూడు రూపాయల వంతున తగ్గిస్తామని కాంగ్రెస్ పార్టీ చేసిన వాగ్దానం ఇంతవరకు నెరవేర్చలేదు. అదే విధంగా పేదలకు అందిస్తున్న బియ్యాన్ని ఇరవై కిలోలనుంచి ముప్పై కిలోలకు పెంచుతామని కాంగ్రెస్ ఎన్నికల ప్రణాళికలో చెప్పడం కూడా జరిగింది. అవి కూడా ఇంతవరకు ఇవ్వడంలేదు. ధరల పెరుగుదలపైన మంత్రివర్గ ఉపసంఘాన్ని వేయడం జరిగింది. మంత్రివర్గ ఉపసంఘం కేవలం శూన్యంగా మిగిలింది తప్ప ఎలాంటి చర్యలు చేపట్టకుండా ఉంది. ధరల నియంత్రణకు ఎటువంటి చర్యలు తీసుకోలేదు.

మేం ప్రధానంగా డిమాండ్ చేసేదేమంటే, అక్రమ నిల్వలను వెంటనే వెలికితీయాలి. ప్రజాపంపిణీ వ్యవస్థను సమీక్షించి, వాటి విధానాలలో మార్పు తీసుకరావాలి. నిత్యావసర వస్తువులపై విధించిన వ్యాజ్యం రద్దుచేయాలి. రాష్ట్రం నుంచి పొరుగు రాష్ట్రాలకు, విదేశాలకు ఎగుమతులను పూర్తిగా నిలిపివేయాలి. మార్కెట్ ఇంటర్వెన్షన్ పథకం కింద వెంటనే వెయ్యి కోట్ల రూపాయల నిధిని కేటాయించి ఆహారధాన్యాలను యుద్ధప్రాతిపదికన ఇతర రాష్ట్రాల నుంచి తెప్పించి రాష్ట్రంలో వెంటనే విడుదల చేయాలి. అక్రమ నిల్వలు చేస్తున్నవారిపై పి.డి. యాక్టు కింద కేసులు నమోదుచేసి, అక్రమార్కులను పకడ్బందీగా శిక్షించాలి. పోర్టులలో విదేశాలను తరలించ

డానికి సిద్ధంగా ఉన్న ఆహారధాన్యాలను నిలిపివేసి, వాటిని మార్కెట్లోకి తీసుకురావాలి. పరిస్థితులను అధ్యయనం చేసి పంటల ఉత్పత్తులను క్రమబద్ధం చేసి రైతుల ఉత్పత్తులకు మద్దతు ధర ఇవ్వడంతోబాటు విత్తనాలు, పురుగుమందులు, సంస్థాగత రుణాలు అందించడంలాంటివి చేసి రైతులను ప్రోత్సహించాలి.

మ. 1.00

(గౌరవ డెప్యూటీ చైర్మన్ అధ్యక్ష స్థానంలో ఉన్నారు.)

ఈ విధంగా చేయవలసినవసరం ఉన్నది. ఇక పెట్రోలు, డీజిల్ విషయానికి సంబంధించి మన రాష్ట్రంలో ఇప్పటి వరకూ 11 సార్లు ధరలు పెంచారు. వీటి పైనే కాకుండా ప్రతి ఒక్క వస్తువు పైన ఈ భారం పడుతోంది. కాపున పెట్రోలు, డీజిల్ ధరలను తగ్గించవలసినవసరం ఉన్నది. ఒక ప్రక్క కేంద్ర ప్రభుత్వం వీటి ధరలను తగ్గిస్తుంటే, మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఇంకా విపరీతంగా వీటి ధరలను పెంచుతోంది. ఒక్క సారి మనం సరిచూసుకుంటే హైదరాబాదులో పెట్రోలు ధర రూ.53.08 పైనలు, డీజిల్ ధర - రూ.39.80 పైనలు ఉన్నది. అదే ఢిల్లీలో చూసినట్లయితే, పెట్రోలు ధర రూ. 47.43 పైనలు, డీజిల్ - రూ.33.47 పైనలు, ముంబయిలో పెట్రోలు ధర రూ.51.68 పైనలు, డీజిల్ - 39.60 పైనలు, చెన్నైలో పెట్రోలు ధర రూ.51.59 పైనలు, డీజిల్ - 37.78 పైనలు. అంటే, వీటన్నింటితో సరిచూసుకుంటే మన రాష్ట్రంలోనే పెట్రోలు, డీజిల్ ధరలు ఎక్కువగా ఉన్నాయి. టాక్స్ కి సంబంధించి ఆదాయం ఎక్కడ వస్తున్నదో, దానిపైనే మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వం టాక్స్ ఎక్కువగా వేస్తున్నది. దీనివల్ల దాదాపు 1500 కోట్ల రూపాయల భారం మన రాష్ట్ర ప్రజల మీద పడుతున్నదన్న విషయాన్ని కూడా తమ దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను.

ఇక ఆర్.టి.సి.కి సంబంధించి కూడా బాగా రేట్లు పెంచడం జరిగింది. దీనిపైన కూడా దాదాపు 150 కోట్ల రూపాయలు భారం పడుతోంది. వీటన్నింటిని దృష్టిలో పెట్టుకుని, ప్రైవేటు రంగం ఆధిపత్యం వలన మన ప్రభుత్వం ఆర్.టి.సి.లో ధరలు పెంచవలసిన పరిస్థితి ఏర్పడింది. ఈ పెరిగిన రేట్లను ఏ విధంగా తగ్గించగలమో, ఆలోచన చేసి, ఆ విధంగా ధరలు తగ్గించడానికి ప్రభుత్వం తగిన చర్యలు తీసుకోలేసిందిగా కోరుతున్నాను. ఇప్పటివరకూ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ధరల పెరుగుదల నిరోధంలో పూర్తిగా విఫలమైంది. ఈ ధరల పెరుగుదల వలన సామాన్యులు, పేద ప్రజలు, మధ్యతరగతి వారు, అంతో ఇంతో ధనవంతులు చాలా ఆందోళన చెందుతున్నారు. ఈ రోజు మార్కెట్లోకి వెళ్ళి సరుకులు కొందామంటే, అమ్మేటప్పుడు అడవి, కొనేటప్పుడు కొరివి. ఈ రోజు రైతుల పరిస్థితి చూస్తే, చాలా దారుణంగా ఉంది. వారికి నరైన గిట్టుబాటు ధర లభించడం లేదు. కాపున ప్రభుత్వం తక్షణం తగు శ్రద్ధ వహించి, నిత్యావసర వస్తువుల ధరలను తగ్గించవలసిందిగా నేను మీ ద్వారా డిమాండ్ చేస్తూ, నాకు ఈ అవకాశం ఇచ్చినందుకు ధన్యవాదాలు తెలియజేసుకుంటున్నాను.

శ్రీ బి. చంగల్ రాయుడు : అధ్యక్షా, Price rise is a global phenomenon now a days. ఏదో ఆంధ్రప్రదేశ్ లోనో, హైదరాబాద్ లోనో, ఢిల్లీలోనో, ప్రక్కనే ఉన్న సింగపూర్ లోనో, దుబాయ్ లోనో పెరిగినటువంటిది కాదు, ప్రపంచం అంతా రేట్లు పెరుగుతున్న విషయం సగ్గు సత్యం అనే విషయాన్ని మీ దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను. అంతమాత్రాన మన రాష్ట్రంలో రేట్లు పెరగలేదని నేను అనడం లేదు, పెరిగిన మాట వాస్తవం. పెరిగిన రేట్లతో పాటు కూలీల రేట్లు కూడా గణనీయంగా పెరిగిన విషయం, అదేవిధంగా ఉద్యోగస్తుల జీతభత్యాలు కూడా పెరిగిన విషయం, ఇవన్నీ కూడా దృష్టిలో తీసుకుంటే, అదే ప్రసోర్వనేట్ లో కన్నా, ఇంకా ఎక్కువ సంఖ్యలో రేట్లు తగ్గాయని మనవి చేస్తున్నాను. గతంలో కూలీల రేట్లు రూ.25 ల నుంచి, ఒకేసారి

సుమారు రూ.100 వరకు పెరిగే పరిస్థితి వచ్చింది. ఉద్యోగులకు సుమారుగా 39 శాతం పిఆర్‌సి వచ్చింది. రేట్లు పెరిగాయని ఇవన్నీ పెరుగుతున్నాయి తప్ప, వేరే ఉద్దేశ్యం కాదు. ప్రాడక్షన్ విషయంలో కూడా ఈ రాష్ట్రం గణనీయమైన ప్రగతిని సాధించిందన్న విషయాన్ని కూడా మీ దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను. అంతేకాక ధరలను నియంత్రించడంలో కొన్ని సూచనలు చేసే ప్రయత్నం చేస్తాను. ఇంతకు ముందు శ్రీ బొమ్మిడి నారాయణ రావు గారు కొబ్బరి మద్దతు ధర గురించి మాట్లాడుతూ, ఆకాశంలో ఉన్న కొబ్బరి రేటు తపీమని భూలోకంలో పడి పోయి, క్రింద పాతళ గంగ దగ్గరకు వచ్చిందని చెప్పారు. ఇప్పటికీ ధర అక్కడే ఉందన్నది సగ్గు సత్యం. రైతుల విషయంలో పండిస్తున్న పంటకు సంబంధించి తగిన మద్దతు ధర రాలేదని ఆవేదన, మరొక ప్రక్క కన్‌స్యూమర్ దగ్గరకు వచ్చే సరికి రేటు బాగా పెరుగుతున్నది. ఏ ప్రభుత్వమైనా ప్రధానమైన నిర్ణయాలు తీసుకునేది ప్రజలకు అత్యవసరమైన కూడు, గూడు, గుడ్డు, విద్యకు సంబంధించి ఎక్కువగా శ్రద్ధ పెట్టే పరిస్థితులు ఉంటాయి. కూటి విషయంలో రాజ్యాంగం ప్రసాదించిన ఫండమెంటల్ హక్కు, సామాన్య మానవునికి అందించవలసినటువంటి నిత్యావసర వస్తువులతోబాటు, ముఖ్యంగా భూమికి, భోజనానికి సంబంధించిన, ప్రాథమికమైన హక్కులలో మొదటి భాగం అనేటటువంటిది మీ దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను. దీనికి తగిన ఏర్పాట్లు సామాన్య మానవుడికి అందుబాటులోకి వచ్చే విధంగా ఈ ప్రభుత్వం గట్టిగా, గొప్పగా ఏర్పాట్లు చేసిందన్న విషయాన్ని మీ దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను. ఇందులో ఏమీ అనుమానాలు లేవు. గతంలో శ్రీ ఎన్.టి.రామారావు గారు ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్నప్పుడు రాష్ట్ర బడ్జెట్‌లో రూ.98 కోట్లు రెండు రూపాయలకు కిలో బియ్యమునకు కేటాయించారు. శ్రీ నాదెండ్ల భాస్కరరావు ఆర్థిక శాఖా మంత్రిగా ఉన్నప్పుడు ప్రవేశపెట్టిన బడ్జెట్ ప్రసంగంలో నేను చదివింది చెపుతున్నాను. రూ.98 కోట్లు ఎసెన్షియల్ కమోడిటీస్ ఈ బిపిఎల్ సిస్టమ్స్ ద్వారా ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో ఉన్న కార్డ్ హోల్డర్స్ అందరికీ పంపిణీ చేసే విధంగా రాష్ట్ర బడ్జెట్‌లో రూ.98 కోట్లు పెట్టారు. ఈనాటి రోజుయ్య గారి ప్రభుత్వం రూ. 3,500 కోట్లు పై చిలుకు పెట్టారు. ఆనాడు ఎన్.టి. రామారావు గారి హయాంలో నాదెండ్ల భాస్కరరావు గారు ప్రవేశపెట్టిన రాష్ట్ర బడ్జెట్ రూ.2,900 కోట్లు. ఈ రోజు నిత్యావసర వస్తువుల ధరలు తగ్గించి, సామాన్య ప్రజానీకానికి అందించే దానికి ఈ ప్రభుత్వం రూ.3,500 కోట్లు పై చిలుకు నిధులు కేటాయించిందన్న విషయాన్ని మీ ద్వారా సభ దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను. అధ్యక్షా, 43,000 చౌకధరల దుకాణాల ద్వారా ప్రభుత్వం అనుకున్నవి అనుకున్నట్లుగా సామాన్య ప్రజానీకానికి నిత్యావసర వస్తువులను అందుబాటులోనికి తెస్తున్నది.

మరొక ముఖ్యమైన విషయం ఏమిటంటే, సామాన్యులు తినే బియ్యాన్ని రెండు రూపాయలకే, అంటే పరిపుష్టిగా, ఒక్కొక్కరికి 50 కేజీలు ఇస్తామని కాదు, సామాన్యులకు ఇచ్చేటటువంటి అన్ని రకాలు అనగా పూర్వం రోజులలో ఒక రూపాయి మార్కెట్‌లో వెచ్చిస్తే, సామాన్య మానవుడికి కావలసిన భత్యం అంతా వచ్చేసింది. కానీ ఈ రోజున నూరు రూపాయలు ఇచ్చినా, సామాన్యుడికి కావలసినవి అందుబాటులోకి రావడం లేదు. అంటే కోరికలు పెరిగాయి, కొంచెం రుచులు పెరిగాయి. పల్లెలలో పండిన పంట అంతా పట్టణాలకు వెళ్ళిపోయింది. ఇప్పుడు తిరిగి పట్టణాల నుంచి పల్లెలకు వస్తున్నాయి. అధ్యక్షా, పూర్వం పొడి ఉండి, ఇంట్లోనే నెయ్యి తయారు చేసుకునేవారు, ఇప్పుడు బయట నుంచి కొనుక్కోవలసి వస్తోంది. ఈ రోజు అందరూ బాగా పనులు చేస్తున్నారు. వీటికి కొన్ని ఉదాహరణలు చెబుతాను. ప్రస్తుతం టమాటాలు, మొదలైన కూరగాయల రేట్లు పెరిగాయి. మా ఇంటికి రోజుకి 100 నుంచి 150 మందికి వస్తూ ఉంటారు. మా ఇంట్లో కొన్ని టమాటా మొక్కలు, బెండ మొక్కలు, మొదలైన కూరగాయల మొక్కలు వేసి పెంచుతున్నాను. ఇవన్నీ వచ్చినవారందరికీ చూపించి, మీ ఇళ్ళల్లో కూడా నాటండని అందరికీ చెబుతున్నాను.. మంత్రిగారికి కూడా చెప్పాను. మంత్రి రఘువీరా రెడ్డి నూరు రూపాయల విలువ చేసే విత్తనాలను, రూ.10లకు రైతులకు ఇచ్చి, అందరి ఇళ్ళలో

కూరగాయల మొక్కలను నాటుకోండని చెప్పి అందరికీ నిత్రనాలు ఇచ్చిన ఘనత ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికే దక్కుతోంది. మన ఇంట్లో మనము కూరగాయలను పండించుకుని, మనము ఉపయోగించే నీళ్ళను మొక్కలకు పారించడం ద్వారా మంచి కూరగాయలను మనమే పండించుకునే ప్రయత్నం చేస్తే, ఈ ధరలు తగ్గించడానికి ప్రయత్నం చేయవచ్చని నా అభిప్రాయం. అధ్యక్షా, ధరల పెరుగుదల అనేది, సామాన్య ప్రజానీకానికి అందుబాటులో ఉండే ప్రయత్నం చెయ్యాలి. అందులో మన ప్రభుత్వం, కేంద్ర ప్రభుత్వం కూడా మినిమమ్ ప్రైస్ రైల్స్ పెంచి, ప్రజలను ఆదుకున్న సందర్భాలు కోకొల్లలుగా ఉన్నాయి. అధ్యక్షా కందివప్పుకు సంబంధించి ఇతర రాష్ట్రాల కన్నా, మన రాష్ట్రంలో ఎక్కువ ఇచ్చి, కందివప్పు ధర తగ్గించే ప్రయత్నాలు చేసిన సంఘటనలు ఉన్నాయి. ఇక మరొక విషయమేమిటంటే స్టీలు, సిమెంట్ కి సంబంధించి కూడా చెప్పవలసిన పరిస్థితి ఉంది. జనవరి నెలలో సిమెంట్ ఖరీదు వచ్చి బస్తా రూ.28 నుంచి రూ.51 ల దాకా పెరిగింది. తగ్గించే ప్రయత్నాలు జరుగుతున్నాయి. ఏదైనా పెరుగుట విరుగుట కొరకే. అందులో ఏమీ అనుమానం లేదు.

మ. 1.10

ఈ ప్రభుత్వం చిత్తశుద్ధితో ఒక్కక్కటిగా ఆ ప్రయత్నాలు చేసి ప్రయోజనాలు ప్రజలముందుకు తీసుకుని వస్తున్నది. గూడు గురించి చెప్పాను. సామాన్యడికి కావలసిన బియ్యం విపరీతంగా పండిస్తున్నారు. జీరా మసూరి కావాలి, సన్నబియ్యం కావలసిన వారికి జవాబులేదు. కడుపు నిండేదానికి ప్రెసిడెంట్ ఆఫ్ ఇండియా నుండి సామాన్య ప్రజానీకం దగ్గర నుండి సక్రమమైన భోజనవసతి కావాలి. నాలుకను పనిచేయనిస్తే రోజు అదే రుచి మరుగుతుంది. సన్నగా ఉండే బియ్యం జోలికి పోదామని అనుకుంటే రేటు పెరుగుతుంది. కానీ ఆసమాన్యడు తినే బియ్యం మాత్రం మార్కెట్ లో కిలో రూ.15 లకు వస్తున్న విషయం సగ్గునత్యమాని తెలియజేస్తున్నాను. రుచులు చెబుతున్నాను. ఇక బట్ట విషయానికి వస్తే గత పది సంవత్సరాల నుండి గమనించితే, రూ. 100 ఉంటే సామాన్య మహిళ కట్టుకునేదానికి చీరజాకెట్ వస్తుంది. వట్టుచీర కావాలని అనుకునేవారికి నేనేమీ చెప్పలేను. సామాన్యడికి కావలసిన వసతులు కల్పించడంలో, ఈ ప్రభుత్వం ముందున్నది. నేను ఈ మధ్య చిన్న ఫంక్షన్ కు వెళ్ళాను. అక్కడ కొంతమందిని అడిగితే రేట్లు పెరిగిన మాట వాస్తవమే అయినా, కూలీలు కూడా పెరిగిన మాట వాస్తవం అని అంటున్నారు. చీర జాకెటు రూ.110 కి వస్తే టైలరింగ్ చార్జీలే రూ. 30 నుండి రూ. 50 వరకు పెరిగాయని అంటున్నారు. బట్టల రేటు పెరగలేదు. అధ్యక్షా, నేను ఇప్పుడు వేసుకున్న స్వాంటు, షర్టు రెడీమేడ్ లో తీసుకుంటే కేవలం రూ. 150 లకు వచ్చింది. అంటే సామాన్యడు సంపాదించుకునే కూలీలో ఒకరోజు కూలీ ఖర్చుచేస్తే కావలసిన స్వాంటు, షర్టు దొరుకుతుంది అనే విషయం చెబుతున్నాను. పది సంవత్సరాల నుండి బట్టలరేటు పెరగలేదు. బాగా డబ్బులు ఉన్నవాళ్లు ఫ్లెట్లలో విదేశాలకు వెళ్లి బట్టలు తెచ్చుకునే పరిస్థితి ఉంది. వారి గురించి మాట్లాడాల్సిన అవసరం లేదు. విద్య, వైద్యం, ఆరోగ్యం గురించి కూడా చెప్పాల్సి వస్తే వైద్యానికి ఎక్కువ ఖర్చవుతుందని, అనారోగ్యానికి గురవుతున్నవారిని దృష్టిలో పెట్టుకుని

శ్రీ పువ్వాడ నాగేశ్వర రావు : అధ్యక్షా, చంగల్ రాయుడు గారు ఎక్స్ పర్ట్, ఏమేమి తగ్గాయో, ఎవరెవరికి బాగుందో చెబుతున్నారు. ఈ సభలో కాదుగానీ, బయటకు పోతే చాలామంది చెబుతారు. ఇక్కడ హాస్ లో ఒకటి చెప్పి బయట ఒకటి చెప్పి పరిస్థితి కూడా ఉంటుంది. ఎవరికి తగ్గట్లుగా వారి ధరలు పెరుగుతున్నాయి. ఈ అంశం బయట ఒప్పుకోండి. ఇక్కడకు వచ్చి బలవరచాలి కాబట్టి చెబుతున్నారనేది నా అభిప్రాయం.

శ్రీ బి. చంగల్ రాయుడు : అధ్యక్షా, పెద్దలు లోపల ఒకమాట, బయట ఒకమాట అని అర్థం వచ్చేట్లు చెప్పారు. నాది లోపల, బయట ఒకటేమాట. ఇందులో అనుమానం లేదు. ఇంతకుముందు జరిగిన సెషన్లలో కూడా చెప్పాను. రూ. 20 లు జీలకర మసూరీ మహిళా సంఘాల ద్వారా అమ్మించాను. క్వింటాలు ప్యాడీ రూ. 950లకు కొని, మిల్లు ఆడినదానికి పొట్టు ఇచ్చి చేయిస్తే కిలో రూ.19.50 పైనలు వడింది. కేవలం కిలోకు 15 పైనల లాభంతో 20 టన్నుల బియ్యం అమ్మించాను. కన్జ్యూమర్స్ కు ఎలాంటి ఇబ్బంది లేకుండా ఆ విధంగా అమ్మించడం జరిగింది. నాగేశ్వర రావుగారు కూరగాయలు ఇందిరాపార్క్ దగ్గర మహిళలతో 20 శాతం లాభం తో అమ్మితే మార్కెట్ కంటే తగ్గించి అమ్మారనే నగ్నసత్యాన్ని చెబుతున్నాను. కొన్ని సూచనలు ఇందుకు సంబంధించి చేయదలచుకున్నాను. టోమేటోలు చెరువులలో, ఏర్లలో పోసివేస్తున్నారు. దీనికి గవర్నమెంట్ ఒక సిస్టం ఎవార్వ్ చేసి చేస్తే ప్రజలందరికీ ప్రయోజనం ఉంటుంది. దీనికి ఒక సిస్టం ఎడాప్ట్ చేసి ప్రొక్యూర్ చేసి రైతులకు ప్రైవేటు సూపర్ మార్కెట్లు ఏ విధంగా రైతులతో టైఅప్ చేసుకుంటున్నామో ఆదే విధంగా చేసుకోవచ్చు. వారు టోమేటోకు రైతుకు కిలోకు రూ. 5 లు ఇస్తున్నారు. వారు రూ. 7 నుండి రూ. 20 వరకు అమ్ముకుంటున్నారు. అలాగే ప్రభుత్వం ఉల్లిపాయలు, టోమేటో మొదలైన కూరగాయలకు రేట్లు నిర్ణయించి, కిలో రూ. 1 ఇస్తామని ఎగ్రిమెంట్ చేసుకుని, ప్రొక్యూర్ చేసుకుని మార్కెట్ లో రూ. 5లకు ఇస్తే ఎన్నో కూరగాయలు మార్కెట్లోకి రావడానికి అవకాశం ఉంటుంది. టోమేటో బయట 50 పైనలు అమ్ముతుంటే ఇక్కడ రూ. 20లకు అమ్ముతున్నారు. అందువలన గవర్నమెంట్ ఇందులో ఎంటరై అటు కన్జ్యూమర్స్ కు, ఇటు ప్రొడ్యూసర్స్ కు మధ్య వారధిగా ఉంటే ప్రజలందరికీ ఉపయోగకరంగా ఉంటుందని తెలియజేస్తున్నాను. ప్రజలలో హెల్త్ conscious పెరిగింది. బువ్వ తక్కువతని, కూరగాయలు ఎక్కువగా కన్జ్యూమ్ చేసుకుంటున్నారు. అందువలన దానికి అనుగుణంగా ప్యాకెట్ రూ. 10కి ఇచ్చేవిధంగా మార్కెట్ రేటు తగ్గించే ప్రయత్నం చేయాలి. 2 కోట్ల 5 వేల గ్రీన్ కార్డులున్న ఘనత మన ఆంధ్రప్రదేశ్ కు ఉంది. ఇంతకుముందు గ్రీన్ కార్డు కావాలంటే చెప్పులరిగేట్లు తిరిగేవాళ్లు ఇప్పుడు ఇంటింటికీ అడిగి కార్డులు ఇవ్వడం జరుగుతున్నది. ఈ ప్రభుత్వం చెప్పిన పథకాలు హర్షిస్తూ, ఇంకా తగ్గించేవిధంగా గట్టిచర్యలు తీసుకోవాలని కోరుకుంటూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ జల్లి విల్సన్ (అసెంబ్లీ) : అధ్యక్షా, మనదేశంలో, రాష్ట్రంలో ధరల పెరుగుదల వలన అన్ని వర్గాల ప్రజలు, ముఖ్యంగా పేదప్రజలు ఇబ్బందుల పాలవుతున్నారు. ఈ వాస్తవాలు మనం గ్రహించాల్సిన అవసరం ఉంది. దీనికి పరిష్కారమార్గాలు పరిపాలనలో ఉన్న పాలకులు తీసుకోవాలి ఇంది. రాష్ట్రపతి ప్రసంగంలో చెప్పినా, మన గవర్నరుగారి ప్రసంగంలో చెప్పినా, దేశప్రజలకు, రాష్ట్రప్రజలకు ఆహారభద్రత కల్పిస్తామనే మాట ఆ మాటను ఏ ప్రభుత్వమూ నెరవేర్చే పరిస్థితి లేదు. గవర్నరుగారి ప్రసంగంలో గానీ, రాష్ట్ర బడ్జెటులో గానీ ఈ సంవత్సరం 40 లక్షల టన్నుల ఆహారధాన్యాల దిగుబడి తగ్గే ప్రమాదం ఉందని చెప్పారు. ఆ మాట చెప్పారు గానీ ఉత్పత్తిచేస్తే వ్యవసాయరంగాన్ని రక్షించాల్సిన బాధ్యత లేనట్లుగా చెబుతున్నారు. వారికి ఇస్తున్న అవకాశం, ఉత్పత్తిచేసే దానిపైన మన ప్రభుత్వాలు ముందుచూపు లేకపోవడం వలన రైతులకు రావలసిన గిట్టుబాటుధర, ప్రజలకు అందుబాటు ధరలు అందించడంలేదని ఈ సందర్భంగా తెలియజేస్తున్నాను.

సు.1.20

పైగా ఈనాళ కేంద్ర ప్రభుత్వం కాని, రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కాని ఏమి చేస్తున్నాయంటే, పెట్రోలు, డీజిలు రేట్లను పెంచి ప్రత్యక్షంగా కాని, పరోక్షంగా కాని విపరీతంగా ప్రజల మీద భారాలు మోపడం వల్ల ధరలు పెరిగిన పరిస్థితి వుంది. దీనిని నియంత్రించవలసిన బాధ్యత మన ప్రభుత్వాలపైన వుంది. అట్లానే, గత ఎన్నికల సందర్భంగా ధరలను నియంత్రించడానికి ఒక మండలిని ఏర్పాటు చేస్తామని చెప్పి, అంతకు ముందు బడ్జెట్లో రూ.30 కోట్లను కేటాయించారు కాని దానిని విడుదల చేయలేదు. ఈ సంవత్సరం ఆ పద్ధి లేదు. అందువల్ల ధరలను నియంత్రించడానికి రాష్ట్ర ప్రభుత్వం తీసుకుంటున్న నిర్బంధాలైన చర్యలు ఏమీ లేవని ఈ సందర్భంగా నేను తెలియజేసుకుంటున్నాను.

అట్లానే 2002 సం.లో వ్యాపారస్తులు కాని, దళారులు కాని, వారికి వత్తను పలికే వారు కాని, దొంగ నిల్వలను గోడౌన్లలో దాచుకోవడం జరిగింది. అటువంటి నిల్వలను బయటకు తీసి ప్రజలకు ప్రజా ప్రభుత్వాలు అందించవలసి వుండగా, 2002 సం.లో ఎన్.డి.వి ప్రభుత్వం ఆ నిల్వలను దాచుకోవచ్చునని చట్ట సవరణ చేసింది. ప్రజల సంక్షేమమే మా ధ్యేయమని చెప్పుకునే ప్రభుత్వాలు, చట్టాన్ని సవరించి, దొంగ నిల్వలను బయటకు తీసి, ఆ నిల్వలను లిటిగేషనులో పెట్టకుండా ప్రజలకు అందించవలసిన బాధ్యత నుంచి తప్పించుకుంటున్నాయి. దొంగ నిల్వలు దొరికినప్పుడు, వాటిని చౌక ధరల దుకాణాల ద్వారా ప్రజలకు అందించకుండా జె.సి.లు, తమకు విశేషమైన అధికారాలు వున్నాయని, ఆ అధికారాలతో తమ ఇష్టారాజ్యంగా దొంగ నిల్వలను ప్రజలకు అందించకుండా చేసిన పరిస్థితి వుంది. అదే విధంగా అవినీతికి పాల్పడిన చౌక డిపోల నిర్వాహకులపై కూడా ఎటువంటి చర్య తీసుకోవడం జరగలేదు. పైగా హైకోర్టుకు వెళ్లి దానిని రక్షించుకునే పరిస్థితి వుంది. ప్రజాస్వామ్య వ్యవస్థలో జె.సి.లకు వున్న విశిష్టమైన అధికారాలను తగ్గించవలసిన అవసరం వుంది.

ఈ చట్టంలో మార్పులు చేయాలి. మార్పులు చేయకపోతే పట్టుకున్న దొంగ నిల్వలకు అర్థమే వుండదు. ఆహార పన్నులపై 'వాట్' పన్నొంది. దానిని కూడా పూర్తిగా రద్దు చేయవలసిన అవసరం వుంది. మరీ ముఖ్యంగా ఈ మధ్యకాలంలో దొంగ నిల్వలు బయటకు తీసుకురావడం కోసం, మా పార్టీ తరపున రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా దొంగ నిల్వలు వున్న గోడౌన్లను చూపించాము కాని, ప్రభుత్వాధికారులు కాని, పాలకులు కాని, దాని మీద దృష్టి పెట్టకుండా, వారికి కొమ్ము కాసే పని చేయడం జరిగింది. మేము కంప్లయింట్ చేసినా కాని, అక్కడంతా బాగానే వుందని ప్రభుత్వం రిక్త హస్తాలు చూపించడం సరియైన పద్ధతి కాదు. ప్రజలకు కావలసిన నిత్యావసరాలు లభించక వారు మాడిపోతున్నారు. అందువల్ల ప్రజల సంక్షేమమే మా ధ్యేయమని చెప్పుకునే ఈ ప్రభుత్వం ప్రజల యొక్క సంక్షేమాన్ని కాపాడాలి. రాష్ట్రపతి గారు కాని, గవర్నరు గారు కాని చెప్పిన ఆహార భద్రతను ప్రజలకు కలుగజేయాలని తమరి ద్వారా ఈ ప్రభుత్వాన్ని కోరుకుంటూ నేను సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ బి. మోహన్ రెడ్డి : అధ్యక్షా, ధరలనేవి ప్రతి రోజూ పెరుగుతూనే వుంటాయి. ఇది కేవలం రాష్ట్ర ప్రభుత్వం చేతిలో వుండదు. అట్లానే భారత ప్రభుత్వం చేతిలో కూడా వుండదు. అంతర్జాతీయ మార్కెట్లోపై ఆధారపడి వుంటుంది. అయితే దీనివల్ల కూలీలు, పేదలు, మధ్యతరగతి కుటుంబాల వారు ఇబ్బందులను ఎదుర్కొంటూ వుంటారు. వప్పులు, బియ్యం సకాలంలో ప్రజలకు అందించేందుకు కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం కృషి

చేస్తోంది. మంత్రి కృష్ణారావు గారు కూడా బాగా కష్టపడి పని చేస్తున్నారు. ప్రజలకు ధరలు అందుబాటులో వుంచేందుకు మంచి చర్యలు తీసుకుంటున్నారు. అందులో సందేహం లేదు.

గత ముఖ్యమంత్రి డా. వై.ఎస్. రాజశేఖర రెడ్డి గారు ఎన్నికల సమయంలో 20 కిలోల బియ్యాన్ని 30 కిలోలకు పెంచుతామని చెప్పారు. దానిని దృష్టిలో వుంచుకుని అందించగలిగితే, కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం చెప్పిన మాటను నిలబెట్టుకొంటుంది, మాకు అండగా వుంటుంది ఈ ప్రభుత్వం అని ప్రజలలో విశ్వాసం కలుగజేయడమనేది చాలా ముఖ్యం . పనిచేయడం అనేది ఒక భాగమైతే, ప్రజలలో విశ్వాసం పొందడమనేది రెండో భాగం .

అట్లాగే బీద ప్రజలు ఉదయం లేవగానే టీ త్రాగుతారు. ఒక వైపున చక్కెర ధర పెరిగిపోతూ వుంటే మరొక ప్రక్కన వారికిచ్చే కోటాను తగ్గించడం జరిగింది. ఆ విషయాన్ని పునరాలోచించుకోవాలని కోరుతున్నాను. టీ అనేది నిత్యావసర వస్తువు. పేద వారికైనా, మధ్య తరగతి వారికైనా, ధనికులకైనా ఉదయం లేవగానే టీ కావాలి. కాబట్టి పేదల కోసం చక్కెరను అందుబాటులో వుంచాలి. ఒకప్పుడు మన రాష్ట్రంలో చక్కెరకు కొరత వుండేది కాదు. చెరకు బాగా పండేది, చక్కెర బాగా వచ్చేది. కాల ప్రభావం వల్ల చెరకు ఉత్పత్తి తగ్గడం, చక్కెర రేటు పెరగడం జరిగింది . కాబట్టి చక్కెర రేటు తగ్గించే విషయంలో ప్రభుత్వం సరియైన చర్యలు తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను. ఉత్పత్తి పెరిగితే ధరలు తగ్గడానికి అవకాశం వుంటుంది. అందువల్ల ఉత్పత్తి పెరగడానికి చర్యలు తీసుకోవలసిన బాధ్యత ప్రభుత్వం మీద వుంది.

ఉత్పత్తిని పెంచడం ద్వారా వస్తువుల ధరలు తగ్గించగలుగుతామని ప్రభుత్వం భావించిన రోజున ధరలు తగ్గించడానికి కొంతయినా అవకాశం వుంటుందని నా భావన. అట్లాగే ఫెయిర్ ప్రైస్ షాపులను పెట్టి వస్తువులను సరఫరా చేస్తున్నారు. కాని వస్తువులను లారీలలో తీసుకెళ్లిన కాంట్రాక్టర్లకు సకాలంలో డబ్బులు ఇవ్వకపోవడం వల్ల, గత 2, 3 సంవత్సరాల నుంచి పెండింగులో పెట్టడం వల్ల వారు చాలా ఇబ్బందులను ఎదుర్కొంటున్నారు. కాంట్రాక్టర్లు ఇబ్బంది పడితే, ఫెయిర్ ప్రైస్ షాపుల ద్వారా మనం చేసే ప్రజా పంపిణీ వ్యవస్థ కుంటుపడుతుంది. ఫెయిర్ ప్రైస్ షాపులను ఎంత సమర్థంగా నడవగలిగితే మనం ప్రజలకు అంత సమర్థంగా సౌకర్యాలను అందించగలుగుతాము. పేదవారు కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వంపైన ఎంతో నమ్మకంతో ఓట్లు వేసి కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వాన్ని అధికారంలోకి తీసుకొచ్చారు. మన ప్రభుత్వం సంక్షేమ ప్రభుత్వంగా పేరు తెచ్చుకున్నది కాబట్టి ధరలు తగ్గించడానికి, ఉత్పత్తిని పెంచడానికి మార్గాలు వెతకవలసిన అవసరం వుందని తమరి ద్వారా ప్రభుత్వానికి తెలియజేస్తూ, ఈ అవకాశం ఇచ్చిన తమకు ధన్యవాదాలు తెలుపుకుంటూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ టి. భాను ప్రసాదరావు (కరీంనగర్) : అధ్యక్షా, ప్రధాన పంటల ఉత్పత్తి ప్రాంతాలలో ఇబ్బందికరమైన రుతుపవన పరిస్థితులు, అదే విధంగా దేశ వ్యాప్తంగా ఉత్పాదకాల వ్యయాలు పెరుగుతూ వుండడం, కూలీలు కాని, ఉత్పత్తికి సంబంధించిన ఇతర ఛార్జీలు పెరగడం వల్ల, ఉత్పత్తి వ్యయం పెరిగి, ధరల పెరుగుదల జరుగుతోందనేది వాస్తవం. ఈ ధరల పెరుగుదల అనేది ఒక్క ఆంధ్రదేశంలోనో లేక భారతదేశంలోనో కాకుండా ప్రపంచ వ్యాప్తంగా ధరల పెరుగుదల కంటిన్యూవ్ గా జరుగుతున్న ప్రక్రియ. ఈ రోజు ధరల పెరుగుదల ఈ విధంగా కొనసాగుతున్నప్పటికీ, బిసిఎల్ కుటుంబాలలో ఆహార హక్కును ప్రాథమిక హక్కుగా గుర్తించి, 43000 ఫెయిర్ ప్రైస్ షాపుల ద్వారా బిసిఎల్ కుటుంబాలన్నిటికీ నీలైనంత తక్కువ ధరలలో ఆహారోత్పత్తులను అందించే ప్రయత్నం చేయడం ద్వారా మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఒక చిత్తశుద్ధికి కట్టుబడి వున్నదని చెప్పక తప్పదు.

43000 ఫెయిర్ ప్రైస్ షాపుల ద్వారా వంట నూనెలు, పప్పు ధాన్యాలు, బియ్యం, చక్కెర, వంటివి అందించడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్న విషయం అందరికీ తెలిసిందే.

మ. 1.30

అధ్యక్షా, 2008లో ధరలు పెరిగాయి. కందిపప్పు ధర విపరీతంగా పెరిగింది. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం చొరవ తీసుకొని కందిపప్పును రూ.30కి కేజీ చొప్పున ప్రతీ కుటుంబానికి మనిషికి అరకిలో చొప్పున అందించడానికి ప్రయత్నించింది. ఇప్పటికీ ఈ కార్యక్రమం కంటిన్యూ చేస్తున్న విషయం సభ్యులందరికీ గుర్తు చేస్తున్నాను. ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం బడ్జెట్లో రూ.3,500 కోట్లు వార్షిక సబ్సిడీ కేటాయింపుతో 2 కోట్ల 4 లక్షల మందికి దారిద్ర్య రేఖకు దిగువన ఉన్న కుటుంబాలకు వీటిని అందిస్తున్న విషయం అందరికీ తెలుసు. ధరల పెరుగుదల గత రెండు నెలల నుండి చూస్తే వ్యత్యాసం ఉంది. తరుగుదలవైపు ధరలు ఉన్నాయి. ఈ రాష్ట్రంలో రైతు ఉత్పత్తి చేసిన పంటధాన్యాలకు, పంట వచ్చినప్పుడు సడన్గా ధరలు పడిపోతున్నాయి. రెండు, మూడు నెలల తరువాత ధరలు పెరుగుతున్నాయి.

ఈ రోజు ముఖ్యంగా కూరగాయల విషయం చూస్తే, కొన్ని ప్రాంతాలలో ఎక్కడక్కడ ఇవి పండుతున్నాయో అక్కడ ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం తరపున కోల్డ్ స్టోరేజ్లో వాటిని నిల్వ చేయడం ద్వారా ఇన్ఫ్రాస్ట్రక్చర్ డెవలప్ చేయడం ద్వారా అక్కడ రైతులు పండించిన పంటను అవసరమయితే ఛార్జ్ చేసి, కోల్డ్ స్టోరేజ్లో స్టోరేజ్ చేయడంవల్ల ఇతర ప్రాంతాలకు ఎక్కడయితే తక్కువ పండుతున్నాయో, అక్కడ సరఫరా చేసే అవకాశం కల్పించవచ్చు. ఎప్పుడయితే ఎక్కడయితే షార్ట్ డిమాండ్ అక్కడ వాటిని అందించే విధంగా చేయాలి. ఆ విధంగా ధరలను కంట్రోల్ చేయవచ్చు. మిగిలిన ఆహారధాన్యాలు, పప్పుధాన్యాల విషయం చూస్తే, వీటిని మనం రాష్ట్ర ప్రభుత్వం తరపున బాగా కంట్రోల్ చేసినా, ఎన్నో విధాలుగా చెక్ పెడుతున్నా కూడా కొన్ని సంఘటనలు జరుగుతున్నాయి. ఎన్నో కేసులు బుక్ చేస్తున్నాము.

ఈ రోజు చాలా మంది ఇండస్ట్రీస్కి సంబంధించిన వారు కొంత స్టోరేజ్ చేసి వాటిని ఇతర రాష్ట్రాలకు తరలిస్తున్నారు. ఎంత చెక్ చేసినా జరుగుతూ ఉంటుంది. ఒక విషయం నేను తమ ద్వారా చెప్పదలచాను. గిడ్డంగులను ఏర్పాటు చేసి రైతుల వద్ద నుండి వారి పంట సేకరించి పెద్ద ఎత్తున స్టాక్స్ పెట్టుకోవడం ద్వారా కందులు, పప్పు ధాన్యాలు, నూనె నిల్వలు చేసుకోవలసిన అవసరం ఉంది. ముఖ్యంగా, ప్రతిపక్షం వారు ఇక్కడ కూర్చున్నా, మేము అక్కడ కూర్చున్నా బురద చల్లడం కాకుండా, ధరలు పెరుగుతున్నాయని రాజకీయాలకు అతీతంగా సామాన్యులకు అందుబాటులో ధరల విషయంలో ఒక నిర్మాణాత్మకమైన సూచనలు అక్కడ నుండి వచ్చినా, ఇక్కడ నుండి తీసుకోవడానికి సిద్ధంగా ఉన్నాము. నిర్మాణాత్మకమైన సూచనలతో రమ్మనమనండి. కేవలం బురద చల్లి మా వద్ద ఏమీ లేదని కాకుండా గతంలో 9 సంవత్సరాలుగా ఎన్నోసార్లు ఆరీటిసి ఛార్జీలు పెరిగాయి. మావద్ద పూర్తిగా వివరాలు ఉన్నాయి. వారి వద్ద ఉన్న నిర్మాణాత్మకమైన సూచనలు ఉంటే ప్రభుత్వానికి ఇవ్వమనండి. ప్రభుత్వం సదరు సూచనలను సేకరించి ప్రజలకు న్యాయం చేసే విధంగా అందరం కృషి చేయాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ కె.ఎస్. లక్ష్మణరావు (కృష్ణా, గుంటూరు) : అధ్యక్షా, ధరలకు సంబంధించి జనవరి 31న నాటికి ముఖ్యమంత్రిగారు సమావేశంలో చర్చించారు. ఆ నాటికి టోకు ధరలు 16 నుండి 18 శాతం పెరిగేటట్లుగా ప్రభుత్వం అంగీకరించింది. ద్రవ్యోల్బణం సింగిల్ డిజిటికి వచ్చింది. 4 నుండి 5 శాతం ఉంది. నిత్యావసర వస్తువుల ధరలు చూస్తే, ద్రవ్యోల్బణం 14.97 శాతం ఉందని ఈ రోజు ఆర్థిక శాస్త్రవేత్తలు చెబుతున్నారు. ముఖ్యంగా ఆహారధాన్యాల విషయానికివస్తే, 2008-09లో దేశంలో గోధుమలు, చెఱకు బాగా పండాాయి. అయినప్పటికీ వీటి ధరలు విపరీతంగా పెరిగాయి, కారణం ఏమిటి? ఎగుమతి, దిగుమతులకు సంబంధించిన ఆంక్షలను ఇష్టం వచ్చినట్లు సడలించడం, దానికి మించి ఫ్యూచర్ ప్రేడింగ్ని అనుమతించడం జరిగింది. 15 సంవత్సరాల క్రిందట ఫ్యూచర్ ప్రేడింగ్ని అనుమతించేవారం కాదు. ఈ రోజు ఫ్యూచర్ ప్రేడింగ్ని చట్టబద్ధత చేశారు. దాని వల్ల మన దేశంలో అవసరాలు ఉన్నా, ఇతర దేశాలకు ఎగుమతులు చేస్తున్నాము. ఫ్యూచర్ ప్రేడింగ్ ఆహారధాన్యాల విషయంలో నిషేధిస్తూ కేంద్ర ప్రభుత్వం మీద ఒత్తిడి, తెచ్చే విధంగా చేయాలని తమ ద్వారా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

ఈ రోజు ప్రజా పంపిణీ వ్యవస్థలోని రేషన్ కార్డులకు సంబంధించి, బియ్యం సక్రమంగా సరఫరా జరుగుతోంది. పంచదార, ఫామ్ ఆయిల్, సక్రమంగా పంపిణీ చేయడం లేదు. ఈ రోజే సుప్రీం కోర్ట్ నియమించిన జస్టిస్ వాద్వా కమీషన్, ప్రజా పంపిణీ వ్యవస్థ మీద తన నివేదక ఇచ్చింది. దానిలో చూస్తే, ఆంధ్రప్రదేశ్ తోనహా అనేక రాష్ట్రాలలో ప్రజా పంపిణీ వ్యవస్థ సక్రమంగా నడవడం లేదనీ, అవినీతి ఉందని రేషన్ కార్డులను బోగస్ రేషన్ కార్డుల పేరుతో తొలగిస్తున్నారు. ఒక్క గుంటూరులో మూడు సార్లు పరిశీలించిన పిదప 1.30 లక్షల బోగస్ కార్డులు ఉన్నాయని తెలిసింది. వాస్తవం చెప్పాలంటే అందులో చాలా మంది అర్హులైనవారున్నారు. రేషన్ కార్డులకు సంబంధించి తగు చర్యలు తీసుకోవాలి. మనం ధరలు పెరిగాయని ఆందోళన చెందుతున్నాము. ధరలు పెరిగితే ఈ లాభం రైతులకు చెందాలి. కాని వారికి చెందడం లేదు. కనీసం తమకు గిట్టుబాటు ధర కూడా లేదని రైతులు అంటున్నారు.

తమరు కూడా గుంటూరు వాస్తవ్యులు. కరవు, వరదలు ఉన్న జిల్లాల్లో కూడా మిర్చి పంట విపరీతంగా పండింది. కానీ ధర లేకుండా పోయింది. రైతులు అమ్మిన తరువాత వ్యాపారస్తుల దగ్గర ధర పెరుగుతోంది. ఖచ్చితంగా బ్లాక్ మార్కెటింగ్ని అరికట్టేందుకు చర్యలు చేపట్టాలి. మంత్రిగారు గత సంవత్సరం ఎంత మంది బ్లాక్ మార్కెటింగ్ చేసే వారి మీద దాడులు చేశారో తెలపాలి. బ్లాక్ మార్కెటింగ్లో వ్యాపారస్తులు పప్పుధాన్యాలను ఎక్కువగా నిల్వ చేసి అమ్ముతున్నారు. ఎన్ని దాడులు, కేసులు వ్యాపారస్తుల మీద ఉన్నాయి? స్పెక్యులేషన్ మార్కెట్ని చూడాలి. వస్తువులను దాచి పెట్టడాన్ని అరికట్టాలి. ఈ విషయంలో వ్యాపారాన్ని చట్టబద్ధత చేశారు. అది కూడా ధరలు పెరగడానికి ప్రధాన కారణం. ఇది కేంద్ర ప్రభుత్వ చేతుల్లో ఉంది. కాబట్టి కేంద్ర ప్రభుత్వంపై ఒత్తిడి చేసి స్పెక్యులేషన్ మార్కెట్ను అడ్డుకట్టే విధంగా చర్యలు తీసుకోవాలని తమ ద్వారా కోరుతున్నాను.

మ.1.40

ఈరోజు ఆహార భద్రత అనేది ముందుకు వచ్చింది. ఇది చాలా ముఖ్యమైన అంశం. ప్రజలందరికీ ఆహార ధాన్యాలను అందించాల్సిన బాధ్యత ప్రభుత్వాల మీద ఉంది. ప్రజలు వాళ్ల వాళ్ల అభిరుచులను బట్టి రకరకాల ఆహార ధాన్యాలను తినవచ్చు. కొంతమంది నూపర్ పైన్ క్వాలిటీ తినే వాళ్లుంటారు. నూపర్ పైన్ క్వాలిటీని సరఫరా చేయలేమని ప్రభుత్వం అంటోంది.

చక్కెరకు సంబంధించి.. చక్కెర ఎక్కువ తింటే షుగర్ వ్యాధి వస్తుంది కాబట్టి తగ్గించి వాడుకోవాలని కేంద్ర మంత్రి శరద్ పవార్ గారి అనుయాయులు చెబుతున్నారు. రకరకాల పద్ధతులలో కొనుగోలు శక్తి గల వారు ప్రజలలో ఉన్నారు. ప్రజలకు కావలసిన ఆహారధాన్యాలను అందించాల్సిన బాధ్యత ప్రభుత్వం మీద ఉంది. ఆహార భద్రతకు సంబంధించిన బిల్లు పార్లమెంటు ముందు ఉంది కాబట్టి ప్రజలందరికీ ఆహార భద్రత ఉండాలంటే ఆ బిల్లు ఆమోదం పొందాలనీ, ప్రజలందరికీ ఆహార ధాన్యాలు అందాలని నా కోరిక. ధరల పెరుగుదల నియంత్రణకు ఖచ్చితమైన చర్యలు తీసుకోవాలని మీ ద్వారా మంత్రి గారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ పోచింరెడ్డి సుబ్బారెడ్డి : అధ్యక్షా, ధరల పెరుగుదలపై రాష్ట్రప్రభుత్వం తీసుకుంటున్న చర్యలను గురించి ఇచ్చిన నోట్ లో మొదటి పేరాగ్రాఫ్ ను చూస్తే.. ధరలు పెరిగాయని ప్రభుత్వం గుర్తించినట్లుగా ఉందని మనవి చేస్తున్నాను. "దేశం ఆహార ధరలలో ద్రవ్యోల్బణ ధోరణులను ఎదుర్కొంటున్నది. ప్రధాన ఉత్పత్తి ప్రాంతాలలో ఇబ్బందికర రుతు పరిస్థితులు, జనాభా పెరుగుదల, ఉత్పాదకాలు వ్యయాలు పెరుగుతూ ఉండటంతో సహా అనేక కారణాలు ఈ ధరల పెరుగుదలను ప్రభావితపరుస్తున్నాయి" అని ఉంది కాబట్టి ప్రభుత్వం ధరల పెరుగుదలను గుర్తించిందనేది నా యొక్క భావన. ఆహార భద్రతకు రాష్ట్ర ప్రభుత్వం భరోసాగా ఉండాలి. ఇటువంటి పరిస్థితులలోనే సరైన రీతిలో ప్రజలకు కావలసిన నిత్యావసర వస్తువులను అందించే కార్యక్రమంలో ప్రజా పంపిణీ వ్యవస్థను సమర్థవంతంగా అమలు చేయాల్సిన బాధ్యత ప్రభుత్వంపై ఉంటుందని మనవి చేస్తున్నాను. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ప్రజా పంపిణీ వ్యవస్థను ఛాలెంజ్ గా తీసుకొని గతంలో రేషన్ కార్డులను వివరీతంగా మంజూరు చేసిన విషయం మనందరికీ తెలుసు. ఇప్పుడు వాటిలో కొన్ని బోగస్ కార్డులున్నాయని వెలివేసే పరిస్థితి ఉంది. ఎక్కడైతే నిత్యావసర వస్తువులను ప్రజలకు పంపిణీ చేస్తున్నారో ఆ డీలర్ వద్దనే కొన్ని వందల రేషన్ కార్డులు వివిధ వ్యక్తుల పేర్లతో ఉన్న విషయం బయటపడుతుంది కాబట్టి వాటిని అరికట్టే ప్రయత్నం చేయాలని ఈ సందర్భంగా మనవి చేస్తున్నాను. బోగస్ కార్డులు డీలర్ల దగ్గర ఉండడం వల్ల రూ.2ల కిలో బియ్యాన్ని వాళ్లే తీసుకొని మరల పాలిష్ చేసి రూ.15లు, రూ.16లకు అమ్మే సంఘటనలు అక్కడక్కడ జరుగుతున్నాయి కాబట్టి దీనిని జాగ్రత్తగా పరిశీలించాల్సిన అవసరం ఉందని మనవి చేస్తున్నాను. అక్రమ నిల్వదారుల మీద చర్యలు తీసుకుంటామని రాష్ట్ర ప్రభుత్వం చెప్పిన దాని ప్రకారం ఇప్పటివరకు ఎంతమంది అక్రమ నిల్వదారులపై చర్యలు తీసుకున్నారు? ఇటువంటి వారిపై పీడీ చట్టాన్ని ప్రయోగించే ఆలోచన ప్రభుత్వానికి ఏమైనా ఉందా అని అడుగుతున్నాను. గౌరవ సభ్యులు చంగల్ రాయుడు గారు టమోటాకు ధర లేక రైతులు రోడ్ల మీద పారబోస్తున్నారని చెప్పిన మాట వాస్తవం. ఇటువంటి పరిస్థితిని నివారించాలంటే, కూరగాయలు పండించే రైతులు తమ ఉత్పత్తులను నేరుగా రైతు బజార్లలో అమ్ముకునే పద్ధతి గురించి ఆలోచించాలని కోరుతున్నాను. ఎందుకంటే, గతంలో నాగేశ్వరరావు, ఎం.ఎల్.సి., గారు అన్నట్లు.. ఒక రైతు బజారును మాకు అప్పగిస్తే ఏ విధంగా కూరగాయలు అమ్ముతామో చేసి చూపిస్తామని చెప్పడం జరిగింది. ఇప్పుడు రైతుకు, రైతు బజారుకు మధ్యన దళారులు తయారవుతున్నారు. దళారీ వ్యవస్థ వల్ల కూడా ధరలు పెరుగుతున్నాయనే అంశాన్ని ఈ సందర్భంగా మనవి చేస్తున్నాను. దళారులు లేకుండా రైతు నేరుగా తన ఉత్పత్తులను రైతు బజారుకు తీసుకువచ్చే వ్యవస్థను ఏర్పాటు చేస్తే కొంతవరకు ధరలను అదుపు చేయడానికి అవకాశం ఉంటుందనే విషయాన్ని మనవి చేస్తున్నాను. ఆర్డీసీ బస్సు ఛార్జీల పెంపు దీనికి సంబంధించింది కాకపోయినా పేద, మధ్య తరగతి ప్రజానీకం ప్రయాణించే ఆర్డీసీ బస్సు ఛార్జీల పెంపు వల్ల దాని ప్రభావం జనరల్ గా అన్నింటి మీద పడుతోంది. డీజిల్, పెట్రోలు ధరలు పెరగడం వల్ల అన్ని వస్తువుల రవాణా ఛార్జీలు పెరుగుతాయి కాబట్టి వీటి ధరలను అదుపుచేసే విషయమై ఆలోచించాలని కోరుతున్నాను. ఢిల్లీలో జరిగిన ముఖ్యమంత్రుల సమావేశంలో ధరల నియంత్రణ మీద గౌరవ ప్రధాని మన్మోహన్ సింగ్ గారు ఏమేమి

ఆలోచనలు చేశారో శాసనమండలి సభ్యులకు పెద్దగా తెలియదు కాబట్టి కేంద్రస్థాయిలో జరిగిన విషయాలన్నింటి మీద అమలుచేసే విషయంలో రాష్ట్ర ప్రభుత్వం చొరవ తీసుకోవాలనీ, ధరల నియంత్రణ మండలి ఏర్పాటు కాకపోతే ఏర్పాటు చేయాలని మీ ద్వారా ప్రభుత్వాన్ని అడుగుతున్నాను. ఈ సేవధ్యంలో, బ్లాక్ మార్కెటింగ్ మీద ప్రభుత్వం తీసుకుంటున్న చర్యలను గమనించాలని ప్రత్యేకంగా మీ దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను. కాబట్టి, రైతులకు గిట్టుబాటు ధర ఇచ్చినప్పుడే కూలీలు పెరుగుతారు. కూలీల రేట్లు పెరుగుతాయి. ధరలు పెరుగుతున్న సేవధ్యంలో కూలీల రేట్లు, ఉద్యోగుల జీతభత్యాలు పెరుగుతున్నాయి. ధరలు పెరిగాయి కాబట్టి జీతభత్యాలు పెంచాలనేది కర్కెక్ట్ కాదు. ధరలు పెరిగితే కరవు భత్యం పెంచాలి కాని జీతాలు పెంచరు. వాస్తవంగా అయితే ధరల పెరుగుదల మీద ఆధారపడి జీతాల పెరుగుదల, కూలీల రేట్ల పెరుగుదల ఉంటాయి. కూలీల రేట్లు, జీతాల పెరుగుదల వల్ల ధరలు పెరగవనే విషయాన్ని మనం గమనించాల్సిన అవసరం ఉంది. మనకు వాస్తవంలో ధరల పెరుగుదల బట్టి జీతభత్యాల పెరుగుదల, కూలీల రేట్లు పెరుగుదల జరుగుతోంది. ఈనాడు రైతు కూలీ రేట్లు అందించలేక చాలా ఇబ్బంది పడుతున్నాడు కాబట్టి రైతులను, బిలో పావర్టీ లైన్లో ఉన్న వారిని దృష్టిలో పెట్టుకొని ధరల నియంత్రణకు ప్రత్యేకమైన చర్యలను తీసుకోవాలని ఈ సందర్భంగా ప్రభుత్వానికి సవినయంగా మనవి చేస్తూ ఈ అవకాశం కల్పించినందుకు ధన్యవాదాలు.

శ్రీ రుద్రరాజు పద్మరాజు : అధ్యక్షా, నాకు అవకాశం ఇచ్చినందుకు ప్రపథమంగా నా హృదయపూర్వక ధన్యవాదాలు తెలుపుకుంటున్నాను. నిత్యావసర వస్తువుల ధరలు ఏ విధంగా పెరుగుతున్నాయి, సామాన్య ప్రజానీకం ఏ విధంగా ఆందోళన చెందుతోంది, తద్వారా ప్రజలు ఎదుర్కొనే సమస్యలపై గౌరవ సభ్యులనేక మంది వారి, వారి ఆలోచనా సరళిని తెలియచేయడం జరిగింది. నిత్యావసర వస్తువుల ధరలు పెరగడానికి జనాభా పెరుగుదల, వాతావరణ అననుకూల పరిస్థితులు ఇంకా అనేక రకాల కారణాలు కావచ్చు. అతివృష్టి, అనావృష్టి పరిస్థితుల వల్ల ఎక్కడైతే ఉత్పత్తి జరుగుతుందో ఆ ప్రాంతాలలో వాతావరణం అనుకూలించకపోవడం వల్ల ఉత్పత్తి తగ్గి తద్వారా నిత్యావసర వస్తువుల ధరల పెరుగుదలకు కారణమని మనందరికీ తెలుసు. నిత్యావసర వస్తువుల ధరల పెరుగుదల వల్ల మన ఒక్క రాష్ట్రంలోనే కాదు, దేశ వ్యాప్తంగాను, ప్రపంచ వ్యాప్తంగా అన్ని దేశాలలోను ప్రజలందరినీ ఇబ్బంది పెట్టే పరిస్థితి వచ్చింది. దీనికి అనేక కారణాలున్నాయి. ప్రపంచవ్యాప్తంగా, నిత్యావసర వస్తువుల ధరలు రోజురోజుకు పెరుగుతూ ధరలు ఆకాశాన్ని తాకే పరిస్థితి వచ్చింది. ఈనాడు రాష్ట్ర ప్రభుత్వం సుమారుగా 2.04 కోట్ల బిపిఎల్ కార్డులు ఇవ్వడం ద్వారా సుమారుగా 80 శాతం ప్రజానీకానికి నిత్యావసర వస్తువులను ముఖ్యంగా బియ్యం, గోధుమలు, పంచదార, పామొలిన్, కందిపప్పు మొదలైన నిత్యావసర వస్తువులను ప్రభుత్వం సబ్సిడీ ధరలకు ఇవ్వడం ద్వారా పేద, బడుగు, బలహీన వర్గాల వారికి ముఖ్యంగా దారిద్ర్యరేఖకు దిగువన ఉన్నవారందరికీ ఊరట కలిగించడానికి, నిత్యావసర వస్తువులను వారు పొందడానికి ఏ విధమైన ఇబ్బంది లేకుండా ఉండడానికి ప్రభుత్వం చేస్తున్న కృషి ఎంతైనా ప్రశంసనీయమని ఈ సందర్భంగా మనవి చేస్తున్నాను. ఈనాడు రాష్ట్రప్రభుత్వం ముఖ్యంగా నిత్యావసర వస్తువులను సబ్సిడీ ధరలకు ఇవ్వడానికి రూ.3500కోట్లు కేటాయించడం ద్వారా రాష్ట్ర ప్రజలకు కొంత ఊరట కలిగిందని మనవి చేస్తున్నాను. రాష్ట్రంలో నిత్యావసర వస్తువుల ధరలు పెరగలేదని కాని లేక తగ్గయిని కాని నేను భావించడం లేదు. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ధరల నియంత్రణకు తీసుకుంటున్న చర్యల వల్ల సామాన్య ప్రజానీకానికి కొంత ఊరట కలుగుతుందని మనవి చేస్తున్నాను. ముఖ్యంగా రాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రి నిత్యావసర వస్తువుల ధరలను అదుపులో పెట్టాలనే ఆలోచనతోనే మంత్రి వర్గ ఉప సంఘాన్ని వేసి ఎప్పటికప్పుడు పీరియాడికల్ గా సమీక్షించడం వల్లనే ధరలను అదుపు చేయడానికి రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కృషి చేస్తుందనడానికి మనం చూస్తున్నటువంటి ఈ ధరలు కొద్దిగా తగ్గడానికి కారణభూతమని మనవి చేస్తున్నాను. అదే విధంగా, రాష్ట్రంలో ప్రజానీకమంతా నిత్యావసర

వస్తువుల ధరల పెరుగుదలను చూచి ఎంతో వ్యధ చెందుతున్న పరిస్థితులను మనం అర్థం చేసుకోవాలి. ఈ ప్రభుత్వం రెండు రూపాయలకు కిలో బియ్యాన్ని ఇవ్వడం ద్వారా నెలకు మూడు లక్షల టన్నుల బియ్యాన్ని ప్రజానీకానికి పంపిణీ చేస్తుంది. ఒక్క బియ్యమే కాక, పది వేల టన్నుల పంచదారను, పది వేల టన్నుల కందిపప్పును సబ్సిడీ ధరలకు ప్రభుత్వం అందిస్తోంది.

మ.1.50

కందిపప్పు కిలో రూ.30లకు, పామొలివ్ లీటరు రూ. 35లు, అదే విధంగా పంచదారను సబ్సిడీకి ఇవ్వడం ద్వారా సామాన్యుడికి ధరలు కొంతవరకూ అందుబాటులోకి రావడం జరిగింది. సామాన్య కర్షకుడు ఒక రోజు పనిచేయడం ద్వారా ఈ ప్యాకేజీని కల్పించినటువంటి ఈ ప్రభుత్వం ఎంతైనా కొనియాడదగినది అని గర్వంగా చెప్పవచ్చు. అయితే, ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఇన్ని చర్యలు తీసుకున్నప్పటికీ మన రాష్ట్రంలో నిత్యావసర వస్తువులు లభించేటటువంటి షాపులలో నిఘా పెట్టవలసిన అవసరమున్నది. విజిలెన్స్ అండ్ ఎన్ఫోర్స్మెంట్ శాఖవారు ఎంత శ్రమ పడినప్పటికీ ఈ దొంగ రవాణా ఆగడం లేదని ఈ సందర్భంగా చెప్పక తప్పదు. ముఖ్యంగా సివిల్ సప్లైస్కు సంబంధించిన యంత్రాంగం మరింత కట్టుదిట్టంగా పనిచేయకపోతే ప్రజానీకం ఇంకా ఇబ్బందులపాలయ్యే ప్రమాదం ఉన్నది. ప్రభుత్వం వారు ఇప్పటికే అనేక ఇన్సెన్టివ్స్ ప్రకటించి ఉన్నారు. టోల్ ఫ్రీ టెలిఫోను సంబంధం ద్వారా అక్రమ రవాణా గురించి తెలియచేయమని ప్రభుత్వం చెప్పడం జరిగింది. అయినప్పటికీ ఇంకా కొన్ని సమస్యలు ఉన్నాయి. ప్రభుత్వం అక్రమ రవాణా వంటి విషయాలలో మరింత శ్రద్ధ తీసుకొని తగు చర్యలు చేపట్టినట్లైతే నిత్యావసర వస్తువు ధరలు మరింత తగ్గి సామాన్యుడికి అందుబాటులోకి రాగలవడంలో ఎట్టి సందేహం లేదు. నాకు ఈ అవకాశమిచ్చినందుకు ధన్యవాదాలు తెలియచేసుకుంటూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ ఎం. వి. ఎస్. శర్మ : మంత్రిగారు ఇచ్చినటువంటి స్టేట్మెంట్లో నాకు కొంచెం వివరణ కావాలి. వారు సుమారు రెండు కోట్ల నాలుగు లక్షల తెల్లకార్డులకు పంపిణీ చేస్తున్నట్లు ఇచ్చారు. అంటే ఒక కార్డుకి సగటున 15 కిలోల బియ్యం, 485 గ్రాముల పంచదార, 130 గ్రాముల గోధుమలు, అర కిలో కందిపప్పు, లీటరు పామాయిల్ వస్తున్నాయి. ఇవి ఒక మనిషికి సరిపోతాయి. మరి కుటుంబంలోని మిగతా మనుషులు ఎలా బ్రతకాలి? వాళ్ళకి ధరల పెరుగుదల సుండి ఈ ప్రభుత్వం ఏ రకమైన రక్షణ కల్పిస్తోందనే విషయాలకు ఇందులో సమాధానం లేదు. 61.5శాతం ప్రజల తలసరి వినియోగం రోజుకి రూ.20ల కంటే తక్కువ అని ప్రభుత్వ లెక్కలు చెబుతున్నాయి. ఇటువంటి నేపథ్యంలో వాళ్ళకి ఈ ప్రభుత్వం ఎటువంటి రక్షణ కల్పిస్తోందనేటువంటి ప్రశ్నలకు సమాధానం కావాలి. "స్థానికంగా పటిష్టపంతమైన చర్యలను తీసుకోవడం కోసం జిల్లా, మండల స్థాయిలో ధరల పర్యవేక్షణ కమిటీలను కూడా ఏర్పాటు చేయడమయింది." అని మంత్రిగారు ఇచ్చిన స్టేట్మెంట్లో చెప్పడం జరిగింది. ధరల పర్యవేక్షణ కమిటీలనేవి ఎవరితో ఏర్పాటు చేశారు? వీటిలో ప్రజాప్రతినిధులకేమైనా పాత్ర ఉన్నదా అనే విషయాలు తెలియవు. ఇంతవరకు మా జిల్లాలలో అటువంటి కమిటీలు సమావేశమయినట్లు గానీ, నిర్ణయాలు చేసినట్లుగానీ మాకెటువంటి సమాచారం లేదు. ఆహార సలహా మండలి సమావేశాల ప్రస్తావన ఇందులో లేదు. జిల్లా ఆహార సలహా మండలి సమావేశాలకు ధరల నియంత్రణలో ఏదైనా పాత్ర ఉన్నదా? ఉంటే, ఎటువంటి పాత్రను ప్రభుత్వం ఆశిస్తున్నదనే విషయాలను చెప్పవలసిందిగా కోరుతున్నాను. మధ్య తరగతి ప్రజలకు రక్షణ కల్పిస్తున్నామని చెప్పారు. దారిద్ర్య రేఖకు ఎగువన ఉన్నవారికి ఇతర రాష్ట్రాలు రక్షణ కల్పిస్తున్నట్లుగా, మన రాష్ట్రంలో కూడా మధ్యతరగతి ప్రజలకు నియంత్రణ ధరలకు నిత్యావసర సరకులను అందించడం జరుగుతుందా అనే విషయాన్ని కూడా మంత్రిగారు

చెప్పవలసిందిగా కోరుతున్నాను. ప్రభుత్వం ప్రకటించిన 13 వస్తువులను సిడియస్ సిస్టమ్లోకి తీసుకురాదల్చుకున్నారా, లేదా? లేనట్లయితే, వాటి ధరలను అదుపు చేసే శక్తి ఈ ప్రభుత్వానికి ఎంతవరకూ వస్తుందనే విషయాలను మంత్రిగారు చెప్పవలసిందిగా తమ ద్వారా కోరుతున్నాను.

MR. DY. CHAIRMAN : The House is adjourned to meet at 10.00 a.m., tomorrow.

(Then the House adjourned at 1.55. p.m., to meet again at 10.00 a.m., on Friday, the 19th March, 2010)